

Referat

DAS Social

Mødet den 4. april 2024, kl. 12.00 - 16.00

Hjulmagervej 22, 9000 Aalborg. Lokale 1

Indholdsfortegnelse

Åben

1.	Temadrøftelse - Opfølgning på KDK drøftelse	4
2.	Godkendelse af dagsorden	6
3.	Godkendelse af referat fra seneste møde	7
4.	Status ift. sundhedstjek på botilbud	8
5.	CU - fornyet behandling vedr. indsatsen til borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling	12
6.	Udvikling af tilbudsviften og lånepuljer for 2025/2026	42
7.	Det forstærkede samarbejde - årsrapporter 2023	69
8.	Status på udmøntning af Nordjysk Socialaftale 23-24	81
9.	Forslag til workshop/laboratorium vedr. fokusområde 3a og 3b samt opfølgning på konklusionerne fra Komponent-analysen	86
10.	Trepartsaftale og overenskomstlønninger på socialområdet	88
11.	Rekruttering og fastholdelse af pædagoger	109
12.	Erstatningsbyggeri på Området for Voksne med Udviklingshæmning - Sødisebakke	116
13.	Eventuelt	120
14.	Næste møde	121

Referat

Tid	Mødet den 4. april 2024, kl. 12.00 - 16.00
Sted	Hjulmagervej 22, 9000 Aalborg. Lokale 1
Fraværende	Tue Von Pålman, Charlotte Larsen, Hanne Madsen, Henrik Rene Christensen, Dorte Juul Hansen
Til stede	Søren Aalund, Arne Lund Kristensen, Henrik Aarup-Kristensen, Anne Krøjer, Helene Lund Therkelsen, Rikke Albrektsen, Mikkel Grimmeshave, Lotte Keller
Øvrige deltagere	Nanna Bang Hjørringgaard, Rammeaftalesekretariat, Tommy Andersen, Rammeaftalesekretariat, Martin Bjørn Jensen, Region Nordjylland (suppleant for Dorte Juul Hansen), Povl Skov, Rammeaftale Sjælland (deltager under pkt.1), Lars Larsen, LG Insight (deltager under pkt. 1), Peter Hviid Paulsen, Fælleskommunale Sundhedssekretariat (deltager under pkt. 4)
Øvrige oplysninger	

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 1.

Temadrøftelse - Opfølgning på KDK drøftelse

Resume

Der skal følges op på en temadrøftelse i Kommunaldirektørkredsen, der havde udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde, som fokusområde. Første emne til temadrøftelse omhandler udvikling af tilbudsviften og indgangsvinklen er til denne drøftelse, er viden om køb af pladser og indsatser hos private leverandører. Temadrøftelsen har til formål, at understøtte erfarings- og videns udveksling.

Temadrøftelsen er rammesat fra kl. 12.00-13.00.

Sagsfremstilling

Rammeaftalesekretariatet for Region Sjælland har i 2022 udarbejdet en mappinganalyse ift. køb af pladser og indsatser hos private aktører på det specialiserede socialområde.

Chefkonsulent Povl Skov fra Rammeaftalesekretariatet i Region Sjælland og Lars Larsen fra LG Insight deltager under temadrøftelsen med en kort præsentation af deres projekt, herunder resultater og erfaringer hermed.

Undersøgelsen viser bl.a. at der er store prisvariationer. Det gælder ikke kun samme foranstaltning, men også ift. indsats købt hos samme private leverandør og i samme tidsperiode.

Undersøgelsen har ligeledes identificeret en række private leverandører, hvor flere kommuner i Region Sjælland køber foranstaltninger til både børn/unge og voksne med handicap og psykiatriske diagnoser. Oversigten gør det muligt for kommunerne at drøfte et evt. samarbejde omkring aftaler med de pågældende leverandører, herunder aftaler om pris af tilkøbsydelser for at øge gennemsigtigheden i priserne hos de private leverandører.

På baggrund af oplægget fra Rammeaftalesekretariatet i Region Sjælland ønskes en drøftelse af hvad vi fælles kan gøre for at understøtte udviklingen af tilbudsvifte i Nordjylland:

1. Hvad giver Mapping analysen fra Sjælland anledning til af umiddelbare overvejelser?
2. Vil en mapping-analyse i en nordjysk kontekst give mening? På hvilken måde? Fx hvor er borgerne med en udgift over 1 million kr. placeret i privat regi, og hvad kendetegner målgrupperne her (§§, indsatser, specialer mv.)
3. Hvordan kan vi få fokus på kommunalt samarbejde omkring etablering af tilbud til målgrupper, hvor det er vanskeligt at finde gode løsninger?

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

1. Drøfter oplægget og emnet omkring private leverandører på det specialiserede socialområde.

Beslutning:

Oplægget fra Povl Skov og Lars Larsen blev drøftet.

DAS var enige om, at resultaterne fra Mapping analysen var interessant, men også at resultatet formentligt ville være relativt enslydende i en nordjysk kontekst.

Der var interesse for at se nærmere på de nordjyske kommuners køb af private pladser og indsatser, men med en mindre ressourcekrævende metode, hvor kommunernes erfaringer bringes frem. Bl.a. med henblik på sammenligning af priser, sammenligne priser på dyre sager i privat regi, samt understøtte bedre rammer for at kunne agere agilt ift. etablering af kommunale/regionale pladser mv.

Der var forslag om at foretage en mere simpel afdækning af køb af pladser hos private, hvor man vælger bestemte målgrupper ud. Dels for at få overblik over hvor mangler pladser, der købes men også, hvilke leverandører, som kommunerne bruger.

Der var også forslag om, at man kunne lade sig inspirere af metodikken fra projektet omkring unge med svær selvskaade ift. afdækning af behov, økonomi og potentiale for kommunalt/regionalt samarbejde om evt. etablering af ny kapacitet.

Det blev besluttet, at FU kvalificerer mulighederne for opfølgning yderligere og kommer med et udspil til DAS

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 2.

Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

1. Godkender dagsordenen

Beslutning:

Godkendt

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 3.

Godkendelse af referat fra seneste møde

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

1. Godkender referatet

Beslutning:

Godkendt

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 4.

Status ift. sundhedstjek på botilbud

2024-018827

Resumé

Overenskomst for almen praksis indeholder et tiltag om sundhedstjek til beboere på botilbud. Region Nordjylland har leveret et datatræk for sundhedstjek foretaget af nordjyske praktiserende læger. Data viser stor variation i gennemførelsen af sundhedstjek i de enkelte kommuner. Der ønskes på den baggrund en drøftelse af eventuelle behov for opfølgning på implementeringen af sundhedstjek på botilbud. Peter Hvid Paulsen, chefkonsulent i det fælleskommunale sundhedssekretariat, deltager i punktet.

Sagsfremstilling

I overenskomsten for almen praksis, som trådte i kraft den 1. januar 2022, indgår et tiltag om sundhedstjek til beboere på botilbud.

Kort fortalt består tiltaget i, at beboere på botilbud som udgangspunkt hvert andet år skal modtage et sundhedstjek udført på botilbuddet af beboerens praktiserende læge. Som udgangspunkt vil det være botilbuddet, der har initiativforpligtelsen til det første sundhedstjek, men den praktiserende læge kan også tage initiativet. Sundhedstjekket indeholder bl.a. helbredsundersøgelse med henblik på afdækning af somatisk sygdom, status på eventuel eksisterende behandling (herunder medicingennemgang) og udarbejdelse af plan med beboeren og pårørende/personale.

Målgruppen for sundhedstjekket er, jf. vejledning til overenskomsten, ”personer på 18 år og derover, der opholder sig på botilbud, jf. servicelovens §§ 107-108 og botilbud efter almenboligloven med støtte efter Servicelovens § 85, dvs. personer som opholder sig på botilbud på grund af betydelig nedsat fysisk, psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.”

For yderligere beskrivelse af sundhedstjek på botilbud henvises til "[Vejledning for anvendelse af overenskomstens ydelser](#)" side 177-178.

Region Nordjylland har den 14. marts 2024 lavet et datatræk på forbruget af sundhedstjek på botilbud fordelt på de nordjyske kommuner. Data dækker perioden fra den 1. januar 2022, hvor ordningen trådte i kraft, til og med den 23. februar 2024 (den sidste måned i opgørelsen, februar 2023, er således ikke fuldt opgjort).

Datatrækket, som er vedlagt som bilag, viser stor variation i implementeringen af sundhedstjek på botilbud på tværs af de nordjyske kommuner, ligesom der i løbet af perioden ikke ses en stor stigning i antallet af gennemførte sundhedstjek (i år 2022 blev der gennemført 381 sundhedstjek mod 456 i år 2023). Det skal bemærkes, at data dækker gennemførelsen af sundhedstjek på botilbud blandt praktiserende læger hjemhørende i de enkelte kommuner; der er således ikke nødvendigvis "én til én" sammenhæng med beboere bosiddende i de enkelte kommuner. Yderligere skal bemærkes, at vedlagte data dækker antal ydelser og ikke antal unikke borgere (én borger kan således godt have modtaget mere end ét sundhedstjek).

Peter Hvid Paulsen, chefkonsulent i det fælleskommunale sundhedssekretariat, deltager i punktet.

Indstilling:

Det indstilles, at DAS:

1. Tager orienteringen om sundhedstjek på botilbud til orientering og drøfter, hvorvidt der ønskes yderligere opfølgning på implementeringen af sundhedstjek på botilbud.

Bilag:

- Bilag - Antal sundhedstjek på botilbud

Beslutning:

Peter Hvid Paulsen introducerede til punktet. Botilbuddene har initiativforpligtigelsen ift. disse sundhedstjek.

DAS drøftede tallene. Der var enighed om, at der er knyttet en del usikkerhed til tallene grundet registreringsfejl mv., samt at der aldrig vil ske 100 % målopfyldelse, idet ikke alle målgrupper eksempelvis vil give samtykke til sundhedstjek. Uanset dette var der enighed om væsentligheden af at få fokus på området og få sat det i system lokalt.

Det blev drøftet, at ophængen på opgaven via overenskomsten er speciel. DAS besluttede, at Peter Hvid Paulsen og Søren Aalund tager udfordringen retur til forretningsudvalget på sundhedsområdet og drøfter eventuelle næste skridt der.

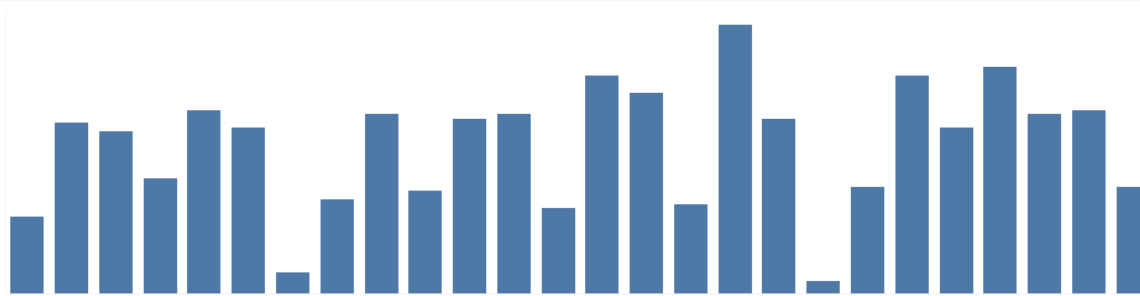
Det blev besluttet, at punktet drøftes igen på DAS primo 2025 ift. at følge status.

Bilag: Antal sundhedstjek på botilbud foretaget af nordjyske praktiserende læger i perioden 1. januar 2022 – 23. februar 2024

Data viser det månedsvise antal ydelser fordelt efter hvilken kommune den praktiserende læge er beliggende i.

Antal ydelser (0123), fordelt på kommune (yder) og år/måned

Data til og med 23. februar 2024

År (Ydelse) / Måned (Ydelse)

Kommune, tekst (Udførende)	2022												2023												2024		Grand T..
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	
Grand Total	18	40	38	27	43	39	5	22	42	24	41	42	20	51	47	21	63	41	3	25	51	39	53	42	43	25	905
Brønderslev	3	3	3		2						2	2	1	2		1	1				1	1		5	3		30
Frederikshavn	2	16	11	5	2	1	2	2	10		4	15	1	1	2		3				3	1		1	4		86
Hjørring		1	3			2		1	5	1		4	1	10	3	1	18	11	2	10	2	6	12	4	4	101	
Jammerbugt										1			2				1					1			4	9	
Mariagerfjord		2	1	1	2			1	1		2	2	1	1	2	4	1	3	1		4		2	8	10	5	54
Morsø				1		1		1			8	2	1	14	6	2	17				3			9	1		66
Rebild	4	4	2	9				2	4		2		2	6	1		1	1						7			45
Thisted			3			12				1	3	1		1	2		2			1	2	1	4	1			34
Vesthimmerlands		1	1		15	1		4	3	4	7	1	1	1		3	2	14					11	3		72	
Aalborg	9	13	14	11	22	22	3	11	19	17	13	15	10	15	31	10	17	12		14	36	29	24	11	22	8	408

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 5.

CU - fornyet behandling vedr. indsatsen til borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling

2024-018827

Resume

På baggrund af at Social- og Boligstyrelsen har anmodet om fornyet behandling af Central Udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling, bedes DAS dels drøfte en mulig geografisk placeringen af et eventuelt nyt vstdansk tilbud og dels tage til efterretning at der er udarbejdet en fælles, tværkommunal sagsfremstilling vedr. den Centrale Udmelding. Drøftelsen på nærværende DAS-møde vedr. mulig geografisk placering skal ses i lyset af, at de øvrige landsdele påbegynder samme drøftelser, hvorfor vi med fordel kan opstarte den første nordjyske afsøgning af eventuel geografisk placering, hvis der fra nogens side kunne være ønske om at byde ind på dette. Den fælles, tværkommunale sagsfremstillingen er til brug i egen kommune ift. understøttelse af lokal orientering om den Centrale Udmelding.

Sagsfremstilling

Social- og Boligstyrelsen har den 22. november 2023 anmodet om fornyet behandling af Central Udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling, jf. lov om social service § 13 b, stk. 31. Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at det stigende antal borgere og deraf afledte pres på de fysiske og faglige rammer på Kofoedsminde fortsat udgør en udfordring for tilbuddets forudsætninger for at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats og for at kunne imødekomme behovet på landsplan. Herudover er der Social- og Boligstyrelsens vurdering, at der er behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af yderligere et sikret tilbud/afdeling. Det er desuden Styrelsens vurdering, at den geografiske placering af et sådant tilbud/afdeling bør være i Vestdanmark, hvilket dog er blevet nuanceret med en mulighed for at komme med forskellige scenarier i afrapporteringen.

Der er nedsat styregruppe og arbejdsgruppe, og arbejdet med at beskrive scenarier for et nyt tilbud er igangsat. I den sammenhæng påbegyndes de regionale drøftelser omkring en mulig placering. Selv om indhold i tilbuddet, dimensionering, kapacitet osv. ikke er på plads endnu, så tages drøftelser omkring geografisk placering sideløbende med udarbejdelsen af de øvrige analyser, beskrivelser mv., hvorfor der på nærværende møde ønskes en drøftelse af, hvordan de nordjyske kommuner og Region Nordjylland umiddelbart forholder sig til mulighederne omkring geografisk placering.

Ift. at sikre nordjysk opmærksomhed på den Centrale Udmelding deltog Henrik Aarup-Kristensen i februar i KKR-mødet ift. at sikre orientering i dette regi. Herudover er der for at understøtte lokal orientering vedr. den Centrale Udmelding udarbejdet en fælles sagsfremstilling inkl. 2 bilag dertil, som kan anvendes i de enkelte kommuner. Sagsfremstillingen og bilag er vedhæftet dette punkt.

Indstilling

Det indstilles, at DAS

1. Drøfter hvilke muligheder, der kunne være i Nordjylland, hvis der skal etableres et vstdansk tilbud – vil vi byde ind på den opgave?

2. Tager til efterretning, at der er sagsfremstillingen i bilag til lokal brug (den kan justeres til efter behov lokalt)

Bilag:

- Sagsfremstilling til kommunerne om Udmelding vedr. borgere med udviklingshæmning og dom PS13032024
- Bilag 1 Anmodning om fornyet behandling af central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom
- Bilag 2 Opdateret data og status Kofoedsminde_jan 2024

Beslutning:

DAS drøftede overordnet udfordringerne ved et nyt tilbud ift. økonomi, rekruttering mv.

Henrik Aarup-Kristensen bød ind med, at Brønderslev Kommune potentiel kunne melde sig på banen, idet der er nærhed til motorvej, uddannelsesinstitutioner, psykiatrisk sygehus osv.. Der kom en generel drøftelse af, hvad et eventuelt tilbud i Nordjylland vil betyde ift. de nuværende rekrutteringsudfordringer. Der var ikke andre kommuner eller region, som meldte sig på banen ift. etableringen af et eventuelt vstdansk tilbud.

Den fælles sagsfremstilling, som er koblet til punktet som bilag blev drøftet. Det blev drøftet, at hver kommune og regionen selv beslutter, hvordan man behandler den lokalt. Den kan tilpasses, hvis man ønsker det. Sagsfremstillingen formål er at forberede kommunerne og regionen på, hvad der sker omkring den Centrale Udmelding.

Der var på DAS-mødet et ønske om, at se hvor mange nordjyske borgere, der er på Kofoedsminde. Disse tal er efter mødet fremfundet og indsat her:

Se vedhæftede billede/oversigt fra Kofoedsminde ift. geografisk fordeling af borgere pr. 25/3-2024

<i>Region Nordjylland:</i>	<i>6</i>
<i>Region Midt:</i>	<i>34</i>
<i>Region Syd:</i>	<i>13</i>
<i>Region Hovedstaden:</i>	<i>19</i>
<i>Region Sjælland:</i>	<i>23</i>
<i>I alt:</i>	<i>95</i>

SAGFREMSTILLING TIL
KOMMUNERNE OM UDMELDING
VEDR. BORGERE MED
UDVIKLINGSHÆMNING OG DOM
PS13032024

Central udmelding fra Social- og Boligstyrelsen om fornyet behandling i kommunerne vedrørende borgere med udviklingshæmning og dom placeret på Kofoedsminde på Lolland.

Indledning:

Social- og boligstyrelsen har d. 22. november 2023 udsendt en Central Udmelding vedr. borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling til fornyet behandling i kommunerne. Styrelsen vurderer, at der er udfordringer på det eksisterende tilbud Kofoedsminde med de fysiske og faglige rammer ift. behov på landsplan og at forsyningen bør sikres via etablering af et tilbud i Vestdanmark. Kommunerne skal præsentere en fælles samlet løsning til Styrelsen den 31. december 2024.

Kofoedsminde er en højt specialiseret sikret institution for voksne med udviklingshæmning og dom, som har begået personfarlig kriminalitet. Beboere på Kofoedsminde er ikke fundet straffede til at afsone deres dom i et almindeligt fængsel og derfor indskrives de på Kofoedsminde, som er et botilbud under Servicelovens § 108. Kofoedsminde er i lighed med fængsler forpligtigede til at modtage borgere, hvor domssystemet har fastlagt, at de skal afsone på stedet.

Siden 2014 er der sket mere end en fordobling af behovet for pladser på Kofoedsminde, og derfor har Kofoedsminde løbende måtte udvide på grund af modtagepligten. Gennem årene har Styrelsen fulgt udviklingen på Kofoedsminde. Styrelsen har første gang i 2019 og igen i 2023 udtrykt bekymring for den faglige kvalitet og de fysiske rammer på stedet, i lyset af de meget komplekse borgere der opholder sig der.

Sagsfremstilling

I 2019 bad Styrelsen med en Central Udmelding kommunerne (i regi af de fem KKR-områder) om at forholde sig til udfordringerne på Kofoedsminde. På daværende tidspunkt meldte kommunerne samstemmende tilbage til Styrelsen, at man havde tillid til Kofoedsmindes håndtering af opgaven, men KKR-områderne i Nord-, Midt- og Syddanmark påpegede at givet, at der var behov for et nyt tilbud, kunne det med fordel oprettes i Vestdanmark. I 2020 valgte Socialministeriet at nedsætte en tværgående arbejdsgruppe med deltagelse af bl.a. KL, som skulle drøfte nogle af de udfordringer, der findes på Kofoedsminde bl.a. ift. objektiv finansiering og kvalitet. Denne arbejdsgruppe har imidlertid ikke afsluttet sit arbejde endnu.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

I Styrelsen er man fortsat af den opfattelse, at der eksisterer problemstillinger på Kofoedsminde, som påvirker målgruppen. Styrelsen har derfor d. 22. november 2023 udsendt en Central Udmelding vedr. borgere med udviklingshæmning og dom til fornyet behandling i kommunerne. Anmodningen bygger på kommunalbestyrelsernes afrapportering på den Centrale Udmelding fra december 2020 samt status fra Kofoedsminde (januar 2023).

Styrelsen vurderer nu, at det er uhensigtsmæssigt med kun ét tilbud i landet, fordi det skaber så stor en volumen hos én leverandør, at det bl.a. forværrer de i forvejen vanskelige rekrutteringsvilkår. Styrelsen tilkendegiver, at dette skal ses i sammenhæng med, at borgere der får en foranstaltningsdom, ofte har en kombination af en varigt nedsat psykisk funktionsevne sammenholdt med andre komplekse problemstillinger, såsom psykiske lidelser og misbrug. At kunne imødekomme målgruppens behov for en

højt specialiseret indsats stiller således særlige krav til medarbejdernes kompetencer, herunder uddannelse og erfaring, normeringen på tilbuddet samt medarbejdernes kendskab til den enkelte borgers funktionsniveau.

Styrelsen beder i den fornyede Centrale Udmelding, kommunerne om at tilvejebringe en samlet koordineret løsning vedrørende dimensionering af, hvor og hvordan borgerne skal placeres. Ligeledes beder Styrelsen kommunerne om at tilvejebringe en koordineret løsning, der bidrager til at sikre de faglige forhold som målgruppen har behov for. Styrelsen beder kommunerne om at beskrive en samlet løsning for at etablere en sikret institution i Vestdanmark. Styrelsen har jf. [lov om social service § 13 b, stk. 31](#) (link) beføjelse til at udsende Centrale Udmeldinger og i sidste ende give kommunerne driftspålæg ift. at oprette og drive tilbud.

Det fælleskommunale perspektiv

Kommunerne har i regi af de fem KKR-områder drøftet ovenstående Centrale Udmelding med Styrelsen flere gange, og KL har deltaget i møderne. Kommunerne er under ét alle af den opfattelse, at det er en omfangsrig opgave, både ressourcemæssigt, fagligt og økonomisk, som styrelsen her stiller kommunerne. Ligeledes har kommunerne fremført overfor Styrelsen, at der foreligger et opdateret datagrundlag fra Kofoedsminde, som bl.a. viser forbedringer mht. kapacitet og kvalitet.

Ligeledes har kommunerne fremført overfor Styrelsen, at Region Sjælland har imødekommet stigningen i behovet ved at udvide pladstallet på Kofoedsminde, såvel som Socialtilsynet løbende har godkendt det faglige arbejde på Kofoedsminde.

Det er påpeget overfor styrelsen flere gange, at kommunerne har svært ved at realisere løsninger, der ikke indbefatter, at der tilvejebringes økonomiske løsninger sammen med staten.

At løse de udfordringer som Styrelsen fremfører omkring Kofoedsminde, er meget vanskeligt for en kommune med de anlægslofter og den anlægsramme kommunerne aktuelt er underlagt. Kravene til en sikret institution der skal rumme udviklingshæmmede domfældte borgere, er meget store. Der arbejdes derfor på, at finde alternative løsninger i et samarbejde på tværs af sektorer, potentielt med regionerne, potentielt med staten. Disse problemstillinger har Styrelsen på nuværende tidspunkt ikke ville forholde sig til. Styrelsen fastholder, at kommunerne skal tilvejebringe en koordineret løsning på problemstillingerne, der findes på Kofoedsminde. Kommunerne er blevet givet en frist til d. 31. december 2024. Styrelsen har tilkendegivet, at man er villig til, at kommunerne frembringer flere scenarier eller modeller til løsninger.

Proces omkring besvarelse af den fornyede behandling

Der er nedsat en fælleskommunal arbejdsgruppe og styregruppe, som går i gang med opgaven.

Den fornyede behandling er endnu ikke et driftspålæg fra styrelsen, men lovgivningen tilskriver, at Styrelsen kan pålægge en kommunalbestyrelse eller et Regionsråd at etablere et tilbud til målgruppen. Hvis et driftspålæg realiseres, vil det på sigt kunne resultere i forøgede udgifter for de 98 kommuner, da oprettelsen af et nyt tilbud i Vestdanmark vil være en betydelig ekstraudgift, som Styrelsen pålægger kommunerne. Udgiften vil bl.a. dække over afskrivning på anlæg, driftsudgifter, afskrivning på tomme pladser på Kofoedsminde mv.

Indstilling:

Med denne sag indstilles det at de 98 kommuner orienteres om det påbegyndte arbejde med den fornyede centrale udmelding. Kommunerne vil blive holdt løbende orienteret via KKR.

Bilag

Bilag Fornyset behandling af central udmelding
Opdateret data fra Region Sjælland vedr. Kofoedsminde

Anmodning om fornyset behandling af central udmelding

Borgere med udviklingshæmning
og dom med behov for
anbringelse i sikret afdeling

Marts 2024

2. udgave

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af

Social- og Boligstyrelsen

Edisonsvej 1

5000 Odense C

Tlf.: 72 42 37 00

E-mail: info@sbst.dk

www.sbst.dk

Indhold udarbejdet af

Social- og Boligstyrelsen.

Udgivet marts 2024

Download eller se rapporten på

www.sbst.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Digitalt ISBN: 978-87-94445-66-5

I 2. udgaven er fristen for afrapportering ændret
fra den 1. juni til den 31. december 2024.

Overtitlen er ændret fra *Fornyet behandling af
central udmelding* til *Anmodning om fornyet
behandling af central udmelding*. Endelig er der
foretaget mindre korretturetter.

Indhold

Indhold	1
Fornyet behandling	2
Baggrund	3
Afrapportering	4
Social- og Boligstyrelsens vurdering	7
Vikarforbrug	8
Sammensætning af faglært og ufaglært personale	9
Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats	10
Samlet vurdering	13

Fornyet behandling

Social- og Boligstyrelsen anmoder hermed landets kommunalbestyrelser om at foretage en fornyet behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af indsatsen til borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling, jf. lov om social service § 13 b, stk. 3¹.

Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at det stigende antal borgere og deraf afledte pres på de fysiske og faglige rammer på Kofoedsminde fortsat udgør en udfordring for tilbuddets forudsætninger for at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats og for at kunne imødekomme behovet på landsplan.

Kofoedsminde er det eneste tilbud i landet, som har pligt til at modtage borgere med udviklingshæmning, der i henhold til straffelovens § 16, stk. 2, er erklæret uegnet til straf og er dømt til ophold i en sikret afdeling efter straffelovens §§ 68 og 68 a.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at det er uhensigtsmæssigt med kun et tilbud, fordi det skaber så stor en volumen hos én leverandør, at det bl.a. forværrer de i forvejen vanskelige rekrutteringsvilkår. Dette skal også ses i sammenhæng med, at borgere, der får en foranstaltningsdom, ofte har en kombination af en forsinket eller varigt nedsat psykisk funktionsevne sammenholdt med andre komplekse problemstillinger, såsom psykiske lidelser og misbrug. At kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats stiller således særlige krav både til medarbejdernes kompetencer, herunder uddannelse og erfaring, normeringen på tilbuddet samt medarbejdernes kendskab til den enkelte borgers funktionsniveau.

Socialtilsyn Øst opretholder fortsat godkendelsen af, at Kofoedsminde har den fornødne kvalitet. Social- og Boligstyrelsen har til opgave at sikre, at der eksisterer det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud til borgere på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Det er på den baggrund Social- og Boligstyrelsens vurdering, at der er behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af yderligere et sikret tilbud/afdeling. Det er desuden styrelsens vurdering, at den geografiske placering af et sådant tilbud/afdeling bør være i Vestdanmark, bl.a. for at sikre et nærhedsprincip, som i højere grad kan understøtte de vstdanske borgeres mulighed for at bevare kontakten til deres netværk. Placering i Vestdanmark vil desuden kunne imødekomme det forhold, at kommunerne selv oplever, at Kofoedsminde har en dårlig geografisk placering for de vstdanske kommuner, både ift. gennemførelse af handleplansmøder o.l. samt udslusning af borgere til andre tilbud².

Social- og Boligstyrelsen anmoder på den baggrund om, at kommunalbestyrelserne i den fornyede behandling præsenterer en koordineret løsning for etablering af et tilbud/afdeling i Vestdanmark med mulighed for at modtage borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling.

Det vil være op til kommunalbestyrelserne at koordinere og konkretisere løsningsforslaget, så der sikres bedst mulig sammenhæng til den øvrige tilbudsstruktur på området. Social- og Boligstyrelsen bistår gerne med faglig viden om fx målgruppens indsatsbehov.

¹ § 13 b, stk. 3, i lov om social service beskriver, at Social- og Boligstyrelsen på baggrund af afrapporteringer om kommunalbestyrelsernes tilrettelæggelse og organisering af indsatsen i forhold til centralt udmeldte målgrupper og indsatser, jf. stk. 2, kan anmode kommunalbestyrelserne i en eller flere regioner om at foretage en fornyet behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af indsatsen.

² I forbindelse med afrapporteringen på den centrale udmelding afdækkede rammeaftalesekretariaterne en række fælles hovedtendenser og udfordringer.

Baggrund

Den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019) blev foretaget, jf. lov om social service § 13 b, stk. 2³, fordi en vurdering af tilbudsstrukturen på området gav anledning til bekymring for, hvorvidt der fandtes det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen – herunder om der var den fornødne koordination mellem kommunerne om at udnytte den aktuelle kapacitet, og om tilbuddet på Kofoedsminde fortsat alene var i stand til at imødekomme behovet på landsplan⁴.

Bekymringen beroede bl.a. på en løbende dialog med aktører på området samt oplysninger fra Socialtilsyn Øst om, at Kofoedsminde i en længere periode havde oplevet en stor tilgang i borgere med overbelægning på de sikrede afdelinger og andre udfordringer for tilbuddet til følge, herunder i forhold til rekruttering og kompetenceudvikling samt et højt forbrug af vikarer.

Socialtilsyn Øst har opretholdt godkendelsen af, at Kofoedsminde har den fornødne kvalitet, men har igennem den seneste årrække haft en række bekymringer, som bl.a. er kommet til udtryk ved påbud om at udarbejde en konkret plan for, hvordan det vil sikres, at der i tilbuddet er den fornødne kapacitet til at kunne rumme tilgangen af borgere som følge af modtagepligten. Socialtilsyn Øst har i maj 2021 vurderet, at det udstedte påbud er opfyldt med udarbejdelsen af en konkret plan for sikring af den fornødne kapacitet.

Kommunalbestyrelserne afrapporterede på den centrale udmelding i december 2020.

Afrapporteringerne viste, at borgere fra de vestdanske kommuner i gennemsnit udgjorde ca. 75 pct. af det samlede antal borgere med udviklingshæmning og dom efter domstype 1 på Kofoedsminde i perioden 2017 til 2019. I samme periode udgjorde borgere fra vestdanske kommuner med udviklingshæmning og dom efter domstype 2, der administrativt er overført til sikret afdeling på Kofoedsminde, ca. 45 pct. Afrapporteringerne viste også, at afstanden til Kofoedsminde udgør en udfordring for de vestdanske kommuner i forhold til det personrettede tilsyn, deltagelse i handleplansmøder o.l. samt udslusning af borgere til andre tilbud. Endelig viste afrapporteringerne, at der til trods for en række tiltag fortsat var en uhensigtsmæssig overbelægning på Kofoedsmindes sikrede afdelinger med en række udfordringer til følge i forhold til den faglige indsats, herunder bl.a. problemer med at rekruttere faglærte medarbejdere i så hastigt et tempo, som det havde været nødvendigt for at følge med det stigende behov for sikrede pladser.

I forbindelse med behandlingen af afrapporteringerne indgik Social- og Boligstyrelsen i dialog med kommunerne via de administrative styregruppeformænd på social- og specialundervisningsområdet. Dialogen tog afsæt i de løsningsforslag, som blev afrapporteret, herunder særligt forslaget fra de vestdanske kommuner om at oprette et sikret tilbud/afdeling mere med placering i Vestdanmark.

Styrelsen blev i forbindelse med dialogen forelagt, at forholdene på Kofoedsminde skulle være forbedret, blandt andet som følge af etableringen af et ekstra antal pladser for at imødegå overbelægningen. Social- og Boligstyrelsen anmodede i september 2022 om at få en opdateret status på problemstillingerne adresseret i den centrale udmelding. Den opdaterede status blev modtaget i januar 2023.

³ § 13 b, stk. 2, i lov om social service beskriver, at Social- og Boligstyrelsen for at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud, som er tilpasset udviklingen i målgruppens behov, på det mest specialiserede socialområde og på området for den mest specialiserede specialundervisning kan udmelde målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommunerne i en eller flere regioner

⁴ For beskrivelse af målgruppen for den centrale udmelding, herunder målgruppens karakteristik og indsatsbehov, henvises til den centrale udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019).

Arbejdsgruppe om tilbudsstrukturen til domfældte med udviklingshæmning

Social- og Boligstyrelsen er opmærksom på det arbejde, som pågår i arbejdsgruppen nedsat i regi af Social-, Bolig- og Ældreministeriet, og som fokuserer på de strukturelle udfordringer i forhold til tilbud til domfældte med udviklingshæmning. Arbejdsgruppen består af repræsentanter fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet, Region Sjælland, som er driftsherre for Kofoedminde, Lolland Kommune, som har modtagepligten i forhold til Kofoedsminde sikrede afdelinger, Kommunernes Landsforening samt Social- og Boligstyrelsen.

Styrelsen har afventet udfaldet af arbejdsgruppens arbejde, som af flere omgange er blevet forsinket. Social-, Bolig- og Ældreministeriet har i sommeren 2023 meddelt, at de faglige forhold på Kofoedsminde, som vurderes at udgøre en udfordring for tilbuddets forudsætninger for at kunne tilbyde en højt specialiseret indsats til målgruppen, ligger uden for arbejdsgruppens kommissorium. Det er styrelsens vurdering, at en fornyet behandling af den centrale udmelding og arbejdsgruppens arbejde godt kan køre parallelt.

Socialtilsynet

Socialtilsyn Øst har senest i september 2023 vurderet, at Kofoedsminde har den fornødne kvalitet til fortsat at være godkendt, jf. Socialtilsynets kvalitetsmodel. Et tilbud kan godt være godkendt med udgangspunkt i kvalitetsmodellen, uden at tilbuddet nødvendigvis er i stand til at levere en højt specialiseret indsats.

For at et tilbud kan levere en højt specialiseret indsats, skal et tilbud således ikke blot være godkendt af Socialtilsynet, men også leve op til en række særlige parametre, som fastsættes af Social- og Boligstyrelsen i overensstemmelse med styrelsens opgaver, jf. lov om social service §§ 13 b-c.

Social- og Boligstyrelsen har til opgave at understøtte, at der på landsplan er det fornødne udbud af *højt* specialiserede indsatser og tilbud til borgere på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde. Social- og Boligstyrelsen kan udmelde målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommunerne i en eller flere regioner.

Styrelsen vurderer, at Kofoedsminde, grundet presset på de fysiske og faglige rammer, for nuværende ikke har forudsætningerne til at kunne imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats og for at kunne imødekomme behovet på landsplan. Efter styrelsens vurdering er der derfor behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af et yderligere sikret tilbud/afdeling, ideelt set med placering i Vestdanmark.

Afrapportering

Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at kommunalbestyrelserne i den fornyede behandling præsenterer en koordineret løsning for etablering af et tilbud/afdeling i Vestdanmark med mulighed for at modtage borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Social- og Boligstyrelsen anmoder dermed om, at kommunalbestyrelserne på tværs af de fem regioner præsenterer én samlet afrapportering på den fornyede behandling, som er koordineret nationalt.

Det vil være op til kommunalbestyrelserne at konkretisere løsningsforslaget, så der sikres bedst mulig sammenhæng til den øvrige tilbudsstruktur på området. Social- og Boligstyrelsen bistår gerne med faglig viden om fx målgruppens indsatsbehov.

Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at den fornyede behandling forholder sig til følgende:

- Geografisk placering
- Dimensionering og fordeling af borgere
- Faglige forhold
- Finansiering

- Tidsperspektiv.

Social- og Boligstyrelsen anmoder desuden om, at den fornyede behandling er styrelsen i hænde senest den 31. december 2024.

Social- og Boligstyrelsen vil gå i dialog med rammeaftalesekretariatene om håndtering af fristen og processer, der ligger forud for denne frist.

Geografisk placering

Af afrapporteringen på den fornyede behandling skal fremgå et forslag til, hvor tilbuddet skal placeres geografisk.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilbuddet med fordel kan placeres i Vestdanmark, men anerkender, at der er behov for afklaring af, hvilket regionsråd/kommunalbestyrelse der kan påtage sig driftsansvaret og modtagepligten, jf. de krav, der aktuelt gælder for Kofoedsminde⁵.

Såfremt driftsansvaret placeres på kommunalt niveau, kan det overvejes, om driftsansvaret med fordel kan deles mellem flere kommunalbestyrelser.

Dimensionering og fordeling af borgere

Der skal endvidere fremgå et forslag til, hvor mange pladser det nye tilbud/afdeling forventes oprettet med, og hvordan borgerne skal fordeles imellem Kofoedsminde og det nye tilbud/afdeling. Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at det tydeligt fremgår, hvilke faglige overvejelser der ligger til grund herfor.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilbuddet/afdelingen skal have en vis størrelse, dels henset til, at hovedparten af borgere på Kofoedsminde kommer fra Vestdanmark, dels henset til, hvis det skal kunne lade sig gøre at have/udvikle målrettet pædagogik ift. målgruppen og et grundigt kendskab til regler ift. domstyper, udgangsbekendtgørelsen, sikkerhed osv.

Faglige forhold

Af den fornyede behandling skal der også fremgå en beskrivelse af, hvordan og inden for hvilken tidshorizont man forventer at arbejde hen imod, at det tilbud/afdeling, der etableres, kan opnå en tilstrækkelig specialisering, der kan imødekomme borgernes behov for en højt specialiseret indsats. Dette bør også indbefatte et forslag til, hvordan der kan etableres et samarbejde imellem de to sikrede tilbud og andre højt specialiserede tilbud med viden om målgruppen. Dette med henblik på at få skabt et fagligt og solidt vidensmiljø omkring den specifikke målgruppe.

I en vurdering af, om en leverandør har forudsætningerne for at udvikle og opretholde den fornødne høje specialisering, der er behov for, fokuserer Social- og Boligstyrelsen på en række overordnede parametre, som tilsammen skal sikre, at tilbuddet har en tilstrækkelig volumen i indsatsen til at opbygge det rette niveau af erfaring og kompetencer, samt at tilbuddet i relevant omfang samarbejder med andre aktører og holder sin faglige praksis opdateret med bedste aktuelle viden på området.

- 1) Aktiv praksis: Det er en grundlæggende præmis for at udvikle specialisering hos den enkelte leverandør, at "øvelse gør mester". Det er derfor en forudsætning for varetagelse af indsatser, der kræver høj specialisering, at leverandørerne har – eller

⁵ § 22, stk. 4, i bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service (BEK nr. 1239 af 22/11/2019) beskriver, at kommunalbestyrelsen for Lolland Kommune har pligt til at etablere en særligt sikret afdeling på Kofoedsminde og til i dette tilbud at modtage personer, som i henhold til dom eller retskendelse skal optages i et særligt botilbud.

Lolland kommune og Region Sjælland har indgået en samarbejdsaftale, hvor Region Sjælland er leverandør af pladserne på Kofoedsminde. Lolland kommune har således forsyningsansvaret, mens Region Sjælland er leverandør (driftsherre).

inden for en fastsat tidshorisont kan forventes at opnå – en aktiv praksis, hvorigennem de opbygger erfaring og faglig ekspertise på det pågældende område.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, vil det derfor være afgørende at sikre en volumen i indsatsen, der kan gøre det muligt at opbygge erfaring og kompetencer. Det kan fx ske gennem etablering af en afdeling i tilknytning til et tilbud, der i forvejen leverer indsats til målgruppen på "åbne" afdelinger. Det kan endvidere ske ved at sikre koordinering mellem kommunerne om at anvende tilbuddet samt gennem en geografisk placering, der bedst supplerer den i forvejen eksisterende afdeling på Kofoedsminde.

- 2) Kompetencer: Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at leverandørerne har et tilstrækkeligt antal medarbejdere med kompetencer opnået gennem uddannelse og praksiserfaring, som er relevante for indsatserne.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, er det afgørende, at medarbejderne har de rette kompetencer i forhold målgruppens komplekse udfordringer og behov. Den sociale og kriminalpræventive indsats forudsætter kompetencer og erfaringer i forhold til bl.a. målgruppens kognitive vanskeligheder, samtidige psykiske og somatiske lidelser samt sociale forhold.

- 3) Samarbejdsformer: Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at hver leverandør bidrager til sammenhængende forløb for borgerne. Det indebærer, at leverandørerne i relevant omfang samarbejder med andre leverandører på tværs af faggrupper og sektorer, som er relevante for borgernes samlede forløb.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, er det afgørende, at der samarbejdes med de relevante aktører om både den sociale og den kriminalpræventive del af indsatsen. Forholdene for personer i målgruppen varetages på tværs af en række instanser, som fx domstolene, rigsadvokaten og statsadvokaterne, kommuner og samråd, og indsatsen skal derudover bl.a. koordineres mellem botilbud, bistandsværger, misbrugsbehandling, psykiatri mv. Det samme gør sig gældende ift. udslusning af borgere til "åbne" afdelinger – evt. hos andre botilbud.

- 4) Vidensdistribution: Det er en forudsætning for varetagelse af en højt specialiseret indsats, at leverandørerne både anvender og bidrager til at udbrede aktuelt bedste viden om faglige tilgange og metoder.

For et tilbud, der skal varetage en sikret afdeling til personer med udviklingshæmning og dom, vil det være afgørende at holde sig opdateret med faglig viden om såvel den sociale som den kriminalpræventive del af indsatsen. Det vil derudover være relevant at etablere eller deltage i faglige netværk med andre leverandører på området, og det vil i særlig høj grad være relevant at etablere faglig sparring med ledelse og medarbejdere på Kofoedsminde.

Social- og Boligstyrelsen ønsker, at beskrivelsen af de faglige forhold adresserer disse parametre i videst muligt omfang. Beskrivelsen skal også forholde sig til, hvordan et nyt tilbud vil arbejde med den vigtige kriminalpræventive indsats. Her kan der fx hentes inspiration i Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning, som bl.a. beskriver konkrete socialpædagogiske indsatser og giver eksempler på, hvordan personalet kan håndtere nogle af de udfordringer, som det forskelligartede regelgrundlag kan medføre. Der gives også eksempler på systematiske metoder til vurdering af risikoen for, at en borger begår ny kriminalitet.

Social- og Boligstyrelsen opfordrer slutteligt til, at der i etableringen af endnu et sikret tilbud/afdeling medtages erfaringer fra Kofoedsminde i forhold til aktuelle udfordringer, herunder f.eks. rekruttering af personale med tilstrækkelige kompetencer.

Finansiering

Af den fornyede behandling skal fremgå et forslag til finansiering af tilbuddet/afdelingen, herunder overvejelser om, hvorvidt man ønsker at etablere et nyt tilbud, eller om man ønsker at etablere en afdeling på et allerede eksisterende tilbud. Det skal også fremgå, om tilbuddet ønskes etableret med objektiv finansiering eller takstfinansiering.

Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at tilbuddet bør have den samme finansieringsmodel som Kofoedsminde for at forhindre en u hensigtsmæssig incitamentsstruktur.

Tidsperspektiv

Af den fornyede behandling skal der slutteligt fremgå et skøn over det tidsmæssige perspektiv for etablering af tilbuddet/afdelingen.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

På baggrund af den opdaterede status, som Social- og Boligstyrelsen modtog i januar 2023, konstaterer styrelsen, at overbelægningen på Kofoedsminde i nogen grad er imødekommet via etablering af et ekstra antal pladser. I 2020 var der en overbelægning i forhold til det budgetterede pladsantal på 8,2 pct., og i 2021 var der en overbelægning på 15,4 pct. I 2022 faldt overbelægning til 2,5 pct. i forhold til det budgetterede pladsantal⁶.

Social- og Boligstyrelsen konstaterer på baggrund af seneste tilsynsrapport fra Socialtilsyn Øst fra september 2023, at Kofoedsminde, for så vidt angår deres modtagepligt, i perioder ikke har haft tilstrækkelig plads og har måttet tage faciliteter i brug, der ikke var beregnet til formålet.

Herudover konstaterer styrelsen på baggrund af tilsynsrapporten fra Socialtilsyn Øst, at der har været force majeure-episoder (brand, vandskader mv.), hvor Kofoedsminde ikke har haft de fornødne faciliteter til at genhuse borgerne andet sted på det sikrede område. Socialtilsyn Øst vurderer, at dette ikke har været optimalt for hverken borgere eller medarbejdernes muligheder for at arbejde med borgerne, herunder at yde den rette pædagogiske indsats og trivsel. Region Sjælland, som er driftsherre for Kofoedsminde, forventer at etablere ti ekstra pladser for at kunne imødekomme behovet for sikrede pladser.

Socialtilsyn Øst vurderer, at renoverings- og udbygningsplanerne på Kofoedsminde er både nødvendige og positive. Samtidig konstaterer Styrelsen, at presset på de fysiske rammer på Kofoedsminde er en vedvarende problemstilling, som der på trods af en række tiltag endnu ikke er fundet en langsigtet holdbar løsning på. Dertil kommer, at den aktuelle udbygning på Kofoedsminde ikke løser udfordringerne med en u hensigtsmæssig geografisk placering og den faglige afspecialisering, som styrelsen har iagttaget over de senere år.

Social- og Boligstyrelsen vurderer på den baggrund, at der fortsat mangler en langsigtet nationalt koordineret løsning på, hvordan der sikres det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser til målgruppen. Dette især set i sammenhæng med, at det stigende antal borgere vurderes også at have væsentlige afledte konsekvenser for de faglige rammer. Social- og Boligstyrelsen konstaterer således også, at de faglige forhold samlet set ikke er forbedret, hvorfor styrelsen vurderer, at Kofoedsminde aktuelt ikke har forudsætningerne for at kunne

⁶ Data fra januar til september 2022

imødekomme målgruppens behov for en højt specialiseret indsats. I vurderingen er der lagt vægt på en række forskellige parametre, herunder:

- Vikarforbrug
- S sammensætning af faglært og ufaglært personale
- Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats.

Vikarforbrug

Af den opdaterede status fremgår, at brugen af eksterne vikarer er steget fra 34 pct. i 2020 til 40 pct. i 2021 og 52 pct. i 2022⁷. Det betyder, at målsætningen i Region Sjællands indsatsplan⁸ om, at forbruget af eksterne vikarer målt i forhold til det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere skulle falde til 25 pct. ved udgangen af 2020, ikke er nået.

Det beskrives i den opdaterede status, at stigningen skyldes:

- Udfordringer med at besætte ledige stillinger.
- Voksende efterspørgsel efter pladser – og dermed også behov for flere medarbejdere.
- Voksende antal borgere, der udgør en sikkerhedsrisiko i miljøet - bl.a. grundet den stressbelastning, der følger af anbringelsen.

Det beskrives endvidere, at vikarer ofte anvendes, når en borger udgør en sikkerhedsrisiko, og der af den årsag er brug for ekstra personale. De ekstraordinære indsatser er almindeligvis tidsbegrænset og anvendes af det faste pædagogiske personale til at finde veje i samarbejdet med borgerne, der betyder, at borgeren bliver tryk i miljøet og rummes på en almindelig plads.

Slutteligt beskrives i den opdaterede status, at Kofoedsminde frem til 2019 anvendte vikarer til håndtering af den stigende efterspørgsel, idet udgangspunktet for driften var, at pladstallet skulle nedbringes igen. Det beskrives dog også, at den stigende efterspørgsel var blevet *den nye normal* og ikke kunne håndteres som en midlertidig tendens.

I seneste tilsynsrapport fra september 2023 beskriver Socialtilsyn Øst, at der altid vil være et behov for eksterne vikarer for så vidt angår Kofoedsmindes modtagepligt og hensynet til borgernes og medarbejdernes sikkerhed. Socialtilsyn Øst konstaterer samtidigt, at en andel af de interne vikarstillinger er blevet konverteret til faste stillinger på de forskellige afdelinger, hvilket vurderes at kunne have en positiv effekt for borgerne. Socialtilsyn Øst konstaterer dog også, at denne ændring ikke har nedbragt anvendelsen af eksterne vikarer. Socialtilsyn Øst vurderer, at selvom der er mange eksterne vikarer, der kender de borgere, de er hos, så er der behov for, at antallet af eksterne vikarer nedbringes, og at andelen af fastansatte medarbejdere øges. Dette bl.a. fordi eksterne vikarer ikke kan forventes at have det samme kendskab til beboerne eller målgruppen og heller ikke kan indgå i de daglige pædagogiske strukturer og arbejde på samme måde.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsens vurdering af vikarforbruget på Kofoedsminde foretages med udgangspunkt i, at borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling har behov for en højt specialiseret indsats, som har til formål både at modvirke tilbagefald i kriminalitet samt på længere sigt at understøtte borgerens udvikling hen mod et liv uden kriminalitet⁹. Ifølge Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning beror den samlede indsats på viden om den anbragte borgers aktuelle behov for støtte og omsorg, borgerens ressourcer, kompetencer og udviklingspotentiale¹⁰. Det stiller særlige krav

⁷ Data fra januar til september 2022

⁸ Opfølgning på drifts- og udviklingsaftale 2021 for Socialområdet (2021). Region Sjælland

⁹ Central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019). Socialstyrelsen

¹⁰ Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning. Lovregler og kriminalpræventive sociale indsatser (2021). Socialstyrelsen

både til medarbejdernes kompetencer, herunder uddannelse og erfaring, normeringen på tilbuddet samt kendskabet til den enkelte borgers funktionsniveau.

På Kofoedsminde ses et stigende og vedvarende højt forbrug af eksterne vikarer. Social- og Boligstyrelsen anerkender, at det i en periode kan være nødvendigt for tilbud at benytte eksterne vikarer, f.eks. til at løfte specialiserede opgaver. Social- og Boligstyrelsen vurderer dog, at omfanget af vikarforbruget og det faktum, at der er tale om en vedvarende problemstilling, forringer Kofoedsmindes muligheder for at imødekomme borgernes behov for en højt specialiseret indsats, ligesom det forhindrer opbygning og vedligeholdelse af den fornødne specialisering over tid.

Et højt forbrug af eksterne vikarer udfordrer således sammenhængskraften i forhold til at kunne omsætte og fastholde nødvendig viden om målgruppen og den enkelte borgers behov for særlige indsatser. Det kan desuden være vanskeligt at tilpasse de daglige indsatser til det funktionsniveau, borgerne befinder sig på, da eksterne vikarer, som beskrevet i seneste tilsynsrapport, ikke kan forventes at have samme kendskab til beboerne eller målgruppen. Praksis risikerer derved at blive uensartet, særligt i de perioder, hvor en borger udgør en sikkerhedsrisiko, og hvor kendskabet til den enkelte borgers funktionsniveau er en afgørende faktor for indsatsen.

Et højt forbrug af eksterne vikarer indebærer derudover, at udvikling, kvalificering og implementering af fælles faglige tilgange til borgerne samt implementering af ny viden vanskeliggøres, jf. afsnittet "Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats".

Sammensætning af faglært og ufaglært personale

Af den opdaterede status fremgår, at fordelingen mellem faglært og ufaglært personale har været stabilt i perioden fra 2020 til 2022. Det betyder dog samtidigt, at det fortsat kun er ca. halvdelen af medarbejderne på Kofoedsminde, der har en faglig uddannelse, og at målsætningen i Region Sjællands indsatsplans om, at 60 pct. af de ledige stillinger bliver besat af ansøgere med en faglig uddannelse, ikke er nået, da 49 pct. af de opslåede stillinger blev besat af faguddannet personale i 2020, mens det i 2021 var 55 pct. og i 2022 var 48 pct.¹¹

Kofoedsminde har – som det øvrige socialområde – vanskeligt ved at rekruttere nye medarbejdere. Det beskrives i den opdaterede status, at Kofoedsminde arbejder målrettet med at ansætte medarbejdere med faglig uddannelse, og at Regionsrådet i Region Sjælland både i Budgetaftale 2020 og Budgetaftale 2023 har besluttet at give henholdsvis ti og fem uddannede medarbejdere på Kofoedsminde en meritpædagoguddannelse.

I seneste tilsynsrapport konstaterer Socialtilsyn Øst, at Kofoedsminde fortsat arbejder aktivt på at øge andelen af uddannede medarbejdere, men at en bestående udfordring er mulighederne for at tiltrække sådanne. Kofoedsminde har dog i 2023 for første gang i flere år oplevet en stigning i antallet af uddannede pædagogiske ansøgere til ledige stillinger. Socialtilsyn Øst konstaterer også, at Kofoedsminde arbejder med intern opkvalificering, hvor nogle medarbejdere tilbydes pædagoguddannelsen, samtidig med at de fortsat er tilknyttet Kofoedsminde, mens andre medarbejdere tilbydes uddannelsen som pædagogisk assistent. I 2023 har Kofoedsminde fået internt uddannet ni medarbejdere til at blive pædagogiske assistenter og ti medarbejdere til at tage pædagoguddannelsen. Socialtilsyn Øst vurderer dog samtidigt, at Kofoedsminde skal have flere pædagoger ansat, så andelen øges mellem de forskellige faggrupper, hvilket Socialtilsyn Øst konstaterer, at Kofoedsminde arbejder aktivt på at opfylde.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsens vurdering af sammensætningen af faglært og ufaglært personale på Kofoedsminde foretages med udgangspunkt i, at borgere, der får en foranstaltningssdom til

¹¹ Data fra januar til september 2022

anbringelse i sikret afdeling¹², typisk er voksne med udviklingshæmning i let til middelsvær grad samt borgere, der vurderes at ligge i den nederste del af normalområdet. Det vil sige borgere, som har en forsinket kognitiv udvikling kombineret med andre komplekse problemstillinger¹³. Borgerne har typisk begået kriminalitet af særlig personfarlig karakter, som fx voldtægt, seksuelle overgreb mod og krænkelse af mindreårige, røveri, brandstiftelse, drab eller forsøg på drab. Der foreligger samtidig en vurdering af, at borgerne er udtalt farlige med behov for at være under den konstante overvågning, som en sikret afdeling indebærer¹⁴.

Den højt specialiserede indsats, som kan imødekomme målgruppens særlige behov, er bl.a. karakteriseret ved at kræve særlig viden og kompetencer¹⁵. Det stiller krav til, at medarbejderne bl.a. har relevante uddannelsesmæssige kompetencer, herunder bred teoretisk og metodisk indsigt og erfaring i anvendelsen af dem.

På Kofoedsminde ses en fordeling mellem faglærte og ufaglærte medarbejdere på ca. 50 pct. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at det i betydelig grad påvirker Kofoedsmindes muligheder for at sikre, at de kompetencer, som er relevante i en højt specialiseret indsats, er til rådighed i et nødvendigt omfang og dermed kan indgå i den konkrete borgerrettede del af indsatsen. Det er også styrelsens vurdering, at der forestår en vedvarende opkvalificeringsopgave, der ikke i fornødent omfang tilgodeses alene med merituddannelse af enkelte medarbejdere, da så stor en andel ufaglærte medarbejdere gør det vanskeligt at udvikle og fastholde et solidt og udviklingsorienteret fagligt miljø, som er afgørende for at kunne levere højt specialiserede indsatser i forhold til borgernes komplekse problemstillinger.

Problemstillingen kommer bl.a. til udtryk i nogle af de VISO-forløb, som har været iværksat på Kofoedsminde igennem årene, og hvor VISO har erfaret, at nogle af de ufaglærte medarbejdere på Kofoedsminde mangler basal pædagogisk faglig viden om såvel målgruppen som de kombinationsproblematikker, som er forventelige for borgere anbragt på Kofoedsminde. Det kan betyde, at de udredningsresultater, som VISO leverer, ikke i tilstrækkeligt omfang bliver anvendt og operationaliseret i praksis.

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at Kofoedsminde vedvarende vil have udfordringer med at opbygge og implementere viden, da udbuddet af faglært arbejdskraft på Lolland, ifølge Kofoedsminde selv, er begrænset inden for en række social- og sundhedsmæssige uddannelsesområder¹⁶. Problemstillingen skærpes også af, at Kofoedsminde over tid opretter flere pladser for at kunne imødekomme behovet.

Den kriminalpræventive rehabiliterende indsats

Af den opdaterede status fremgår det, at Kofoedsmindes hovedfokus i den kriminalpræventive indsats er via det pædagogiske arbejde at støtte den anbragte borger og forebygge ny kriminalitet. Det beskrives også, at fornyet kriminalitet under ophold på Kofoedsminde (vold, trusler, hashsalg m.m.) søges begrænset og altid politianmeldes, ligesom Kofoedsminde aktivt arbejder for at skabe en fremtid uden kriminalitet for borgerne.

Herudover beskrives, at Kofoedsminde arbejder med at motivere, støtte og hjælpe borgerne til en tilværelse uden kriminalitet, når dommen ophæves, og at udgang i den henseende spiller en

¹² Domstype 1 eller 2. Borgere med domstype 2 skal placeres på en "åben" afdeling – enten på Kofoedsminde eller et andet botilbud. Borgeren kan først derefter overføres til en sikret afdeling, såfremt der foreligger begrundet mistanke om, at borgeren vil begå ny kriminalitet inden for dommens afgørelse. Afgørelsen om overflytning træffes af borgerens handlekommune på baggrund af dialog med ledelsen på det botilbud, hvor borgeren bor.

¹³ Domfældte udviklingshæmmede – Data og fortællinger (2018). Psykiatri og Social. Region Midtjylland

¹⁴ Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning. Lovregler og kriminalpræventive sociale indsatser (2021). Socialstyrelsen

¹⁵ Central udmelding for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (2019). Socialstyrelsen

¹⁶ Det fremgår af Kofoedsmindes spørgeskema besvaret i forbindelse med afrapporteringerne på den centrale udmelding i 2020

stor rolle. Det beskrives, at Kofoedsminde er i tæt dialog og samarbejde med Statsadvokaten, der har medvirket til, at flere beboere kan afprøves med udgange under Statsadvokatens kompetence – men fortsat med et højt sikkerhedsniveau. Dette er ifølge den opdaterede status centralt, da udgange er et vigtigt skridt i forhold til ændring af domstype, således at dom til anbringelse på sikret institution ikke opretholdes i længere tid og i videre omfang end nødvendigt.

Samtidigt beskrives i den opdaterede status, at den socialpædagogiske indsats med et kriminalitetspræventivt sigte understøttes af, at Kofoedsminde har mulighed for at ansøge om finansiering af ekstra bemanding. Ansøgning om tillægsydelse er ifølge den opdaterede status et vigtigt element i den socialpædagogiske og kriminalpræventive indsats, da medarbejderne og afdelingens ledelse har mulighed for at ændre tilrettelæggelse af arbejdet omkring borgeren. For disse borgere er det en vigtig del af den kriminalpræventive indsats, at borgerne ikke skærmes, men fortsat er en del af fællesskabet på afdelingen, hvilket muliggøres via ekstra personale.

Kofoedsminde rummer dog også borgere, hvor muligheden for et skærmet tilbud (særlig sikret plads) forebygger, at ny alvorlig kriminalitet gentager sig. Her ses den kriminalpræventive indsats, ifølge den opdaterede status, ved, at borgerne placeres i meget definerede og faste rammer i et enkeltmandstilbud.

Slutteligt beskriver den opdaterede status, at Kofoedsminde i en lang årrække har arbejdet på at skabe en fælles socialpædagogisk praksis kaldet Fælles Praksis, som bygger på alt fra et fælles værdigrundlag over primære faglige tilgange på stedet til konkrete metoder og redskaber i indsatsen. Den opdaterede status beskriver, at Fælles Praksis siden 2019 systematisk er blevet fulgt og evalueret af en gruppe forskere fra DEFACTUM i samarbejde med psykolog Trine Uhrskov, der har gennemført en række interviews med beboerne på Kofoedsminde med brug af en visuel interviewguide. Evalueringen konkluderer bl.a., at potentialet i Fælles Praksis er blevet underbygget, og at visse komponenter i Fælles Praksis er kommet langt i evalueringsperioden¹⁷.

I seneste tilsynsrapport konstaterer Socialtilsyn Øst, at Fælles Praksis 2.0 generelt vurderes positivt af medarbejderne ift. arbejdet med borgerne, og Socialtilsyn Øst vurderer fortsat, at Fælles Praksis 2.0 er en velegnet faglig tilgang med konkrete pædagogiske metoder og værktøjer, der er relevante og meningsfulde for målgruppen og for de borgere, der er på Kofoedsminde. Det beskrives desuden i tilsynsrapporten, at Fælles Praksis 2.0 snart er introduceret på alle Kofoedsmindes afdelinger. Introduktionen er første fase, hvorefter der følger en periode med implementering og forankring samt opfølgning på, hvordan den enkelte afdeling har arbejdet med modellen.

Social- og Boligstyrelsens vurdering

Social- og Boligstyrelsens vurdering af den kriminalpræventive rehabiliterende indsats på Kofoedsminde foretages med udgangspunkt i den beskrivelse, som fremgår af Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning¹⁸. Heri er det beskrevet, at formålet med den kriminalpræventive sociale indsats er at støtte den anbragte borger, både på det generelle plan og specifikt i forhold til at forebygge ny kriminalitet, således at dommen ikke opretholdes i længere tid og i videre omfang end nødvendigt¹⁹. Et andet væsentligt formål med den

¹⁷ Fælles Praksis på Kofoedsminde (2022). DEFACTUM

¹⁸ Håndbog om sigtede og domfældte borgere med udviklingshæmning. Lovregler og kriminalpræventive sociale indsatser (2021). Socialstyrelsen

¹⁹ Ombudsmandens temarapport fra 2020 om Dømte personer med udviklingshandicap beskriver også, at det kan have betydning for, hvor længe en foranstaltningsdom bør opretholdes, om der er risiko for, at den dømte begår yderligere kriminalitet. Det kan således have betydning for varigheden af foranstaltningsdommen, om der er iværksat en socialpædagogisk indsats med fokus på at opnå færdigheder, så den dømte kan undgå at begå ny kriminalitet, og om resultatet af denne indsats er dokumenteret

kriminalpræventive sociale indsats er at støtte borgeren i at kunne leve et liv uden kriminalitet, når dommen ophæves.

Ifølge håndbogen er den socialpædagogiske indsats en integreret del af den kriminalpræventive indsats. Herudover beskrives, at der som regel vil være behov for at iværksætte specifikke og målrettede indsatser for at forebygge, at den anbragte begår ny kriminalitet. Den samlede kriminalpræventive rehabiliterende indsats forudsætter derved, at medarbejderne har de rette specialiserede kompetencer, herunder en bred teoretisk og metodisk indsigt med viden omkring borgernes komplekse, sammensatte og specifikke problemstillinger, der kan vanskeliggøre såvel vurderingen af det konkrete behov for en kriminalpræventiv indsats som planlægningen og udførelsen af den.

På Kofoedsminde ses et fokus på at få skabt en fælles socialpædagogisk praksis, som bedst muligt udvikler beboerens evne til at mestre både affekt og sit liv²⁰. Social- og Boligstyrelsen vurderer dog, at selvom intentionen om at implementere det såkaldte projekt Fælles Praksis er et skridt i den rigtige retning, så er mulighederne for at indfri potentialet i det nye faglige ståsted udfordret af de grundlæggende problemer med at rekruttere uddannet personale og nedbringe vikarforbruget.

I DEFACTUMs evaluering af Fælles Praksis beskrives bl.a., at én af forudsætningerne for at kunne lykkes med implementering og fastholdelse af indsatsen er, at der rundt omkring i organisationen findes viden om både socialpædagogiske metoder og målgrupper. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at andelen af ufaglærte medarbejdere på Kofoedsminde indikerer, at denne forudsætning for implementering ikke er til stede på nuværende tidspunkt, ligesom styrelsen vurderer, at det høje forbrug af eksterne vikarer udgør en udfordring, i forhold til at medarbejderne på afdelingerne skal fungere som "drivere" af den faglige udvikling – en udvikling, som eksterne vikarer kan have vanskeligt ved at bidrage til og kvalificere, da de ikke på samme måde som de faste medarbejdere kender borgerne og de faglige tilgange, rutiner, procedurer mv.

På baggrund af DEFACTUMs evaluering konstateres det, at selvom visse af komponenterne i Fælles Praksis er kommet langt i evalueringsperioden, herunder særligt beboerudviklingssamtalerne, så er de forventede generelle organisatoriske effekter dog ikke indtruffet. Det indbefatter fx en forventet øget medarbejdertrivsel samt et faldende sygefravær og forbrug af vikartimer, ligesom der heller ikke kan påvises en nedadgående tendens for de BVC-vurderinger²¹, hvor beboere er vurderet i høj risiko for at udøve vold.

Herudover vurderer Social- og Boligstyrelsen, at Kofoedsmindes høje andel af eksterne vikarer sammenholdt med den høje andel af ufaglærte medarbejdere samlet set kan vanskeliggøre arbejdet med den kriminalpræventive rehabiliterende indsats. Dette bl.a., fordi det kræver grundlæggende pædagogisk viden at kunne læse og forstå de beskrivelser, der foreligger af borgerne, og få det omformuleret til en målrettet pædagogisk indsats, som indbefatter vurdering af og stillingtagen til, hvor meget og hvordan en borger forstår og kan indgå i arbejdet sammen med personale omkring faren for recidiv.

Social- og Boligstyrelsen vurderer på den baggrund, at presset på Kofoedsminde bør aflastes, så det bliver muligt for Kofoedsminde at arbejde kompetent med den kriminalpræventive rehabiliterende indsats, som kan have betydning for, hvorvidt nogle borgere har ophold på Kofoedsminde i længere tid end nødvendigt.

²⁰ Fælles Praksis 2.0 (2019). Kofoedsminde

²¹ BVC står for Brøset Violence Checklist, som er et redskab, der anvendes til risikovurderinger

Samlet vurdering

Social- og Boligstyrelsen vurderer, at der er behov for at sikre forsyningen og den faglige bæredygtighed af højt specialiserede indsatser til målgruppen gennem etablering af yderligere et tilbud/afdeling med sikrede pladser.

Det er styrelsens vurdering, at den geografiske placering af et yderligere tilbud/afdeling bør være i Vestdanmark, bl.a. for at sikre et nærhedsprincip, som i højere grad kan understøtte de vstdanske borgeres mulighed for at bevare kontakten til deres netværk, samt for at understøtte de vstdanske kommunernes personrettede tilsynspligt, deltagelse i handleplansmøder, besøg ud over handleplansmøder o.l.

Social- og Boligstyrelsens vurderer, at oprettelsen af et yderligere tilbud/afdeling til målgruppen vil kunne imødegå den centrale udmeldings beskrevne udfordringer. Et yderligere tilbud/afdeling vil således kunne aflaste presset på Kofoedsminde og give bedre vilkår for at rekruttere et tilstrækkeligt antal faglærte medarbejdere – og i forlængelse deraf reducere brugen af eksterne vikarer, så borgerne i målgruppen kan få en højt specialiseret indsats, som modsvarer deres behov. Et mindre antal borgere vil desuden mindske belastningen på de fysiske rammer, ligesom et ekstra tilbud/afdeling vil kunne medvirke til vidensdeling og -udvikling af kvalificerede indsatser og tilgange til målgruppen mellem de to sikrede tilbud, så der kan sikres et fagligt solidt og udviklingsorienteret miljø omkring den specifikke målgruppe.

Social- og Boligstyrelsen har i vurderingen lagt vægt på Kofoedsmindes stigende og vedvarende høje vikarforbrug samt en høj andel af ufaglærte medarbejdere, som har betydning for de faglige rammer og muligheden for at arbejde kompetent med den kriminalpræventive og rehabiliterende indsats.

Der er i vurderingen også lagt vægt på, at behovet for sikrede pladser er vokset over tid, og at der siden udsendelsen af den centrale udmelding i 2019 ikke er sket forbedringer, som betrykker Social- og Boligstyrelsen i, at Kofoedsminde fortsat alene er i stand til at imødekomme behovet på landsplan og samtidig udvikle og opretholde den høje specialisering/de højt specialiserede kompetencer, der er behov for i indsatsen til målgruppen.

Social- og Boligstyrelsen bemærker afslutningsvis, at nogle kommuner i afrapporteringerne på den centrale udmelding har præsenteret etableringen af et yderligere tilbud i Vestdanmark som et løsningsforslag på de beskrevne problemstillinger. Herudover viser afrapporteringerne på den centrale udmelding, at der er et betydeligt behov for sikrede pladser til borgere med udviklingshæmning og dom blandt kommunerne i de vstdanske regioner. Det er Social- og Boligstyrelsens vurdering, at fordelingen ikke vil have ændret sig væsentligt i perioden fra 2019 og frem til i dag, idet borgerne har ophold på Kofoedsminde i en længere årrække²².

²² Ifølge den opdaterede status har borgere med udviklingshæmning og domstype 1 en gennemsnitlig opholdslængde på 8,2 år, mens borgere med udviklingshæmning og domstype 2 har en gennemsnitlig opholdslængde på 6 år.

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk

marts 2024

Dato: 12. januar 2024

Socialafdelingen

Alléen 15

4180 Sorø

Tlf.: 70 15 50 00

Dir.tlf.: 57 87 57 07

socialomraadet@regionsjaelland.dk

lkw@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

Fornyset behandling af Socialstyrelsens centrale udmelding om domfældte med udviklingshæmning – opdateret data til Koordinationsforum d. 19. januar 2024

Koordinationsforum har anmodet Rammeaftale Sjælland om opdaterede data vedr. Kofoedsminde, herunder kapacitet og kvalitet (vikarforbrug og uddannelsesniveau). Derudover ønskes status på satellitafdelingerne, herunder hvordan kapaciteten på Kofoedsminde er fordelt og planlægges fordelt.

Belægning

I tabel 1 ses udviklingen i belægning (antal pladser) for hhv. varetægtssurrogat samt domstype 1 og domstype 2. Der gøres opmærksom på, at borgerne kan skifte domstype - og derfor både tælles med i eksempelvis domstype 1 og domstype 2. Når borgerne får en dom, tæller de både med i varetægt og enten type 1 eller type 2.

Tabel 1. Udvikling i belægning 2014-2023

Driftsår	Budgetteret pladstal	Varetægt	Type 1	Type 2
2014	34	3	18	27
2015	34	4	15	25
2016	44	4	21	42
2017	47	6	21	46
2018	47	13	22	49
2019	68	9	27	46
2020	68	10	27	45
2021	67	24	29	51
2022	81	27	28	53
2023	81	27	26	55

*data fra januar-december 2023

I årene fra 2014 har Kofoedsminde oplevet en tilgang af beboere på mere end 50%. Kofoedsminde har modtagepligt og stiller de nødvendige antal pladser til rådighed. Der er således ikke tale om overbelægning i væsentlig grad, jf. tabel 2.

Ved varetægtssurrogat og type 1 domme, er det domstolens afgørelse, at en borger anbringes på Kofoedsminde. Ved domstype 2 er det kommunerne, der træffer afgørelse om, at en borger skal overføres til Kofoedsminde.

Som det fremgår af den historiske udvikling er der sket en større stigning i antal borgere med en type 2 dom på Kofoedsminde end borgere med en type 1 dom. Der er dog også sket en stigning i antallet borgere med en type 1 dom. Anbringelsesmønsteret modsiger den sommetider udtalte hypotese om, at stigningen især vedrører type-2 dømte borgere for hvem, kommunerne skulle vælge Kofoedsminde ud fra et økonomisk incitament.

Tabel 2 viser udviklingen i belægningen på Kofoedsminde i årene fra 2020-2023. Det budgetteret pladstal angiver, hvor mange pladser, der forventes besat. Regnskabstallet angiver hvor mange pladser, der faktisk var besat i det pågældende år. Regnskabstallet er udtrykt ved belægningsdøgn omregnet til pladstal. Således er én borger ikke lig med én plads.

Tabel 2. Udvikling fra 2020-2023 vedr. faktisk belægning

Driftsår	Budgetteret pladstal	Regnskabstal	Overbelægning - budgetteret pladstal
2020	68	73,6	8,2%
2021	67	77,3	15,4%
2022	81	83	2,5%
2023**	81	84,6	4,4%

*Regnskabstal er udtryk for belægningsdage (én plads = 365 dage).

Region Sjælland har imødekommet efterspørgslen via etablering af de nødvendige antal pladser, jf. udvidelsen af pladstallet fra 2021 til 2022. Udvidelsen af pladstallet er sket i løbende dialog og samarbejde med Socialtilsyn Øst.

Pladstalsudvidelsen er bl.a. håndteret via etablering af 14 sikrede pladser på satellitafdelingerne på Stevns. De resterende 67 sikrede pladser er beliggende på Kofoedsminde i Rødby Havn. Et planlagt byggeri i Rødby Havn vil på sigt afløse behovet for de sikrede pladser på de to satellitafdelinger på Stevnstøtten, jf. nedenstående vedr. bygningsmassen.

Et relevant perspektiv i forhold til modtagepligten er *manglende forudsætninger for planlægning*. Kofoedsminde har modtagepligten og skal derfor være i stand til at modtage borgere fra hele landet, borgere som, qua deres udviklingshæmning og personfarlig kriminalitet, har fået dom til anbringelse på Kofoedsminde.

Manglende valide data om hvor mange borgere der får en dom eller får fornyet en dom gør det vanskeligt at planlægge en forsvarlig institutionsdrift – både i fysisk kapacitet og indhold. Region Sjælland skal derfor pege på behovet for at valide data om fremtidigt behov for pladser tilvejebringes. Dette perspektiv er i høj grad relevant i forhold til drøftelse om oprettelse af tilbud/afdeling i Vestdanmark.

Tabel 3. Udvikling i borgere med en domstype 2, der er hjemtaget til et egnet §108-tilbud

Driftsår	Type 2	Hjemtagne borgere - antal*
2014	27	6
2015	25	7
2016	42	10
2017	46	3
2018	49	9
2019	46	5
2020	45	7
2021	51	11
2022	53	10
2023	55	9

*Data viser de borgere, der er udskrevet fra Kofoedsminde.

Det fremgår ikke af data hvilke kommuner, der har hjemtaget borgere/anbragt på et åbent tilbud. Der kan således ikke sættes lighedstegn ved antal borgere og antal kommuner. Det er myndighed (kommunen), der træffer afgørelse om, hvorvidt borgere med domstype 2 skal hhv. anbringes på og udskrives (hjemtages) fra Kofoedsminde.

Kofoedsminde foretager løbende faglige vurderinger og er i dialog med handlekommunerne omkring beboere, hvor det er den faglige vurdering, at beboerne kan/bør visiteres til et åbent botilbud. Kofoedsminde tager initiativer for at få afsluttet type 2 dømtes ophold på Kofoedsminde, hvis den faglige vurdering er, at der ikke er behov for en så indgribende

foranstaltning, som et sikret botilbud er. Derudover tilbyder Kofoedsminde, at personale kan bistå i overgangen på de ny åbne botilbud mellem 2-14 dage.

Kofoedsminde kan grundet GDPR ikke historisk oplyse, hvorvidt Kofoedsminde vurderer, at der er flere borgere, der kunne være hjemtaget end det faktiske antal i de pågældende årstal. Dette skyldes, at det ikke er lovligt at føre register over tidligere beboere. Kofoedsminde kan derfor heller ikke oplyse, om de hjemtagne borgere (åbent regi) efter en kortere eller længere periode igen anbringes på Kofoedsminde.

Det er dog Kofoedsmindes vurdering, at de borgere, der vender tilbage til Kofoedsminde – enten grundet ny kriminalitet eller fornyet vurdering fra handlekommunen grundet borgerens adfærd i det nye botilbud – ikke mødes med tilstrækkelig bistand. Derudover er det Kofoedsmindes erfaring, at de anbefalinger, som videregives til myndighed – for at skabe en forsvarlig overgang – ikke følges. Et styrket fokus på gode udskrivninger vurderer Kofoedsminde som afgørende for, at borgerne ikke igen anbringes på Kofoedsminde.

Tabel 4 viser antallet af borgere med domstype 2, der aktuelt bor på Kofoedsminde samt hvor længe, borgerne har boet på Kofoedsminde.

Tabel 4. Antal borgere med domstype 2 i 2023 og antal år på Kofoedsminde

Antal borgere (anbringelsesår)	0-5 år (2019-2023)	6-8 år (2016-2018)	9-11 år (2015-2013)	11-13 år (2010-2012)	13+år (2010-)
55	28	13	7	2	5

Der gøres opmærksom på af nogle af type 2 dommene kan være ganske nye. Det vil sige en domsanbragt er overgået fra en domstype 1 til en domstype 2

Anbringelsestiden er den samlede tid, borgeren har tilbragt på Kofoedsminde - altså både med domstype 1 og domstype 2. Det er Kofoedsmindes faglige vurdering, at der aktuelt er omkring 15 beboere på Kofoedsminde, der ville kunne anbringes på et åbent botilbud.

Kvalitet i indsatsen

Situationen på Kofoedsminde er ændret siden Socialstyrelsen iværksatte den centrale udmelding i 2019.

I den seneste [tilsynsrapport vedr. Kofoedsminde](#) (september 2023) vurderer Socialtilsyn Øst samlet, at Kofoedsminde besidder den fornødne kvalitet, der skal til for at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service.

Det vurderes samlet, at Kofoedsminde i middel til høj grad arbejder målrettet med borgerne, på tværs af de 7 temaer. En bedømmelse, der hænger sammen med, at Kofoedsminde over den seneste årrække været meget udfordret af en stor tilgang af borgere. Socialtilsynet vurderer, at Kofoedsminde ud fra målsætning og målgruppens forudsætninger, arbejder systematisk med de valgte faglige tilgange og metoder, Fælles Praksis 2.0, samt at dette i middel grad medfører, at der kommer positive resultater for beboerne.

Vikarforbrug

En del af [Indsatsplan for Kofoedsminde](#) fra 2019 var at nedbringe forbruget af eksterne vikarer. Kofoedsminde har frem til 2019 anvendt vikarer til håndtering af den stigende efterspørgsel, idet udgangspunktet for driften var, at pladstallet skulle nedbringes igen. Det kunne dog konstateres at den stigende efterspørgsel var blevet *den nye normal* og ikke kunne håndteres som en midlertidig tendens. Målet i indsatsplanen var, at forbruget af eksterne

vikarer målt i forhold til det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere skulle falde til 25% ved udgangen af 2020.

Tabel 5. Forbrug af eksterne vikarer fra 2020 til 2023

	2020	2021	2022	2023
Samlet forbrug af vikarer	105	121	135	120
Interne fleksible medarbejdere	68	80	73	45
Eksterne vikarer i %	34%	40%	46%	63%

Kofoedsminde har ikke nået målsætningen om, at eksterne vikarer udgør 25% af det samlede antal vikarer og interne fleksible medarbejdere. Det er i denne sammenhæng vigtigt at pointere, at den høje procentvise andel af eksterne vikarer i 2023 både skyldes en lille stigning i forbruget af eksterne vikarer men også et markant fald i anvendelse af interne fleksible medarbejdere. Dette skyldes, at Kofoedsminde i 2023 har fastansat flere medarbejdere og dermed reduceret forbruget af interne fleksible medarbejdere.

Generelt skyldes forbruget af eksterne vikarer:

- Udfordringer med at besætte ledige stillinger
- Voksende efterspørgsel efter pladser – og dermed også behov for flere medarbejdere
- Voksende antal borgere, der udgør en sikkerhedsrisiko i miljøet - bl.a. grundet den stressbelastning, der følger af anbringelsen

Når en borger udgør en sikkerhedsrisiko og der - af den årsag - er brug for ekstra personale anvendes ofte vikarer. De ekstraordinære indsatser er almindeligvis tidsbegrænset og anvendes af det faste pædagogiske personalet til at finde veje i samarbejdet med borgerne, der betyder, at borgeren bliver tryk i miljøet og kan rummes på en almindelig plads.

Nedenstående tabel 6 viser, at Kofoedsminde er lykket med at nedbringe vikarforbruget fra 2022 til 2023. Kofoedsminde har nedbragt vikarforbruget med 47%, når der sammenlignes med samme periode i 2022 og 2023.

Tabel 6. Vikarforbruget i uge 51 i hhv. 2022 og 2023

Uge 51 2022	2451 timer
Uge 51 2023	1300 timer

Rekruttering og uddannelsesniveau

Kofoedsminde arbejder på at ansætte flere uddannede medarbejdere på bachelorniveau – pædagoger, sygeplejersker, ergoterapeuter m.v. og faglærte på pædagogisk assistent/social- og sundhedsassistent niveau. Kofoedsminde har en kompetenceudviklingsplan, der sikrer, at Kofoedsminde opdateres med nødvendige kompetencer, jf. Kofoedsmindes interne opkvalificeringsaktiviteter.

Regionsrådet i Region Sjælland har både i Budgetaftale 2020, Budgetaftale 2023 og Budgetaftale 2024 besluttet at opkvalificere ufaglærte medarbejdere til faglærte via en meritpædagoguddannelse.

Nedenstående tabel viser, at ca. halvdelen af medarbejderne på Kofoedsminde har en faglig uddannelse. Som det fremgår er fordelingen mellem faglært og ufaglært personale stabil i perioden 2020 til 2023. I perioden har Kofoedsminde udvidet med 13 pladser og behovet for personale er dermed steget. Fra 2020 til 2023 er der ansat 138 flere medarbejdere og antal medarbejdere med faglig uddannelse er også steget. Kofoedsminde har dog ikke været i stand

til at følge med relativt set. Det skal dog fremhæves, at Kofoedsminde er lykket med at ansætte flere uddannede medarbejdere. 62% af nyansatte i 2023 har en uddannelse.

Tabel 7. Fordeling mellem uddannet og uuddannet personale

	2020*	2021*	2022*	2023*
Antal medarbejdere	359	410	450	494
Antal uuddannet medarbejdere	180	210	209	220
Antal uddannet^ medarbejdere	179	199	218	252
Samlet fordeling (% uddannet medarbejdere)	50%	49%	48%	51%
Antal opslåede stillinger	82	129	202	132
Antal ansatte i alt	79	112	106	117
Antal ansat uddannet	33	44	50	72
Samlet fordeling (% ansat uddannet medarbejdere)	42%	39%	47%	62%

^Uddannelsesniveau defineres som medarbejdere på bachelorniveau – pædagoger, lærere, sygeplejersker, ergoterapeuter mv., faglærte på pædagogiske assistent/social- og sundhedsassistent niveau samt AC medarbejdere.

* Gennemsnitlig beregning af opgørelse pr. kvartal

Kofoedsminde er kommet i mål med, at 60% af de ledige stillinger besættes af faglærte ansøgere.

Kofoedsminde er – som det øvrige socialområde – ramt af, at det er vanskeligt at rekruttere nye medarbejdere. Det betyder f.eks. at ikke alle opslåede stillinger besættes. Kofoedsminde arbejder dog målrettet med at ansætte medarbejdere med faglig uddannelse.

Regionsrådet i Region Sjælland har både i Budgetaftale 2020 og Budgetaftale 2023 besluttet, at give henholdsvis 10 og 5 uddannede medarbejdere på Kofoedsminde en meritpædagoguddannelse. Dette er en anden vej til at sikre uddannet personale på Kofoedsminde. De 10 medarbejdere, der blev uddannet i fra 2020 til 2022, er fortsat ansat på Kofoedsminde.

Arbejdsskader

Kofoedsminde tilrettelægger arbejdet ud fra en individuel tilgang til den enkelte borger. Institutionens specialviden ligger i en årelang erfaring med målgruppen og i at håndtere målgruppens udadreagerende, problematiske adfærd specialpædagogisk hensigtsmæssigt.

På tværs af organisationen anvendes en række følgende faglige tilgange og metoder, som alle medarbejdere uddannes i, herunder low arousal, BVC (Brøset Violence Checklist) og SOAS-R (Staff Observation Aggression Scale – Revised).

Kofoedsminde har et stort fokus på medarbejdernes sikkerhed. Kofoedsminde er lykket med at nedbringe anmeldte arbejdsskader fra 2022 til 2023 med 53,5%. Dette skyldes ikke mindst et stort ledelsesmæssigt fokus.

Bygningsmasse

Kofoedsminde er opført i perioden 1916-2023. Bygningsmassen består af både fleretagers ældre murstensbygninger og moderne nutidige et etagers træbeklædte betonbygninger.

Der er løbende sket en udvikling i bygningsmassen i takt med, at tilgangen af borgere, særligt de seneste år, har været markant stigende. Socialområdet arbejder ud fra en kortsigtet og en langsigtet plan for at håndtere nuværende behov og samtidig fremtidssikret den samlede bygningsmasse.

På den korte bane etableres der genhusningsmuligheder med henblik på renovering og opdatering af eksisterende bygninger. På den lange bane arbejdes der med at lægge en plan for renovering og nybyggeri ud fra en bred vifte af hensyn som eksempelvis sikkerhed, tilgangsprognoser, fokuspunkter fra Arbejdstilsyn og Socialtilsyn, lokalplaner i området samt meget mere.

Etablering af ny sikret institution til domfældte med udviklingshæmning (Vestdanmark)

Region Sjælland har udarbejdet en foreløbig beregning af udgifterne til etablering og drift af en ny sikret institution. Det er væsentlig at understrege, at der er tale om et estimat på baggrund af erfaring og data for driften af Kofoedsminde. Som det fremgår af nedenstående tabel 8 er et forsigtigt bud, at det koster 39 mio. kr. om året, at drive en sikret institution med 10 pladser på 2 afdelinger. Det estimeres, at anlægsudgiften er 2,3 mio. kr. årligt i 30 år.

Tabel 8. Udgifter til etablering af ny sikret institution

Grund	Grund (estimat 2500 km2)	2.000.000
Anlæg	Etablering (hus med 10 pladser)	42.000.000
Anlæg	Inventar	3.000.000
Anlæg	Sikkerhedsudstyr	5.000.000
Anlæg	Værksted	7.000.000
Anlæg	Værkstedsmaskiner	1.000.000
Hegn	Etablering af hegn	10.000.000
Anlæg	I alt over 30 år	70.000.000
I alt	pr. år	2.333.333
Drift	3,2 mio. kr. pr plads pr. døgn (normering 3-3-2 pr. afd. Af 5 beboere)	32.000.000
Drift	Sikkerhed	3.000.000
Drift	0,4 mio. kr. pr plads - værksted	4.000.000
I alt	pr. år	39.000.000

Etablering af en ny sikret institution kan få betydning for driften af Kofoedsminde, hvis der skal nedlukkes pladser. Det vil betyde en forøget anlægsudgift pr. plads, da udgiften skal fordeles på færre pladser. Derudover vil det også højst sandsynligt betyde en højere pris pr. plads på Kofoedsminde, da det er mest sandsynligt at nedlæggelse af 10 pladser ikke vil medføre nedlukning af to afdelinger. Det vil derimod betyde færre beboere på afdelingerne. Det er således ikke muligt at reducere udgiften 1:1.

Tabel 9 viser, at estimatet for driften af en ny sikret institution med 10 sikrede pladser årligt vil koste ca. 44 mio. kr. Det er en pladspris på 11.971 kr. pr. døgn. Til sammenligning er udgiften pr. plads på Kofoedsminde 10.644 kr. pr. døgn (2024-niveau).

Tabel 9. Pris pr. plads på ny sikret institution

Anlæg	Anlægsudgifter der skal deles på færre pladser	800.000
	Anlægsudgifter pr. år, der skal dækkes	800.000
Drift	Tillæg til central administration 4%	1.560.000
	I alt	43.693.333
	Pr. plads pr. døgn	11.971

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 6.

Udvikling af tilbudsviften og lånepuljer for 2025/2026

Resume

Aalborg, Brønderslev og Thisted Kommune har besluttet, at byde ind på den nationale lånepulje for 2025-2026 til etablering af ny kapacitet på det specialiserede socialområde.

Projektbeskrivelserne er færdige og præsenteres i vedlagte bilag. Der er tale om projekter, som på forskellig vis, og i forhold til forskellige målgrupper, vil udvide tilbudskapaciteten i Nordjylland med +50-60 pladser. Særligt borgere med autisme (særligt voksne, men også børn/unge) og/eller forskellige adfærdsproblematikker er i fokus.

Projektbeskrivelserne skal drøftes i Den Administrative Styregruppe med henblik på at afgive en anbefaling til KKR Nordjylland om endelig godkendelse.

Orientering om workshop

Der er arrangeret en workshop for de nordjyske kommuner og Region Nordjylland, som finder sted d. 19. april 2024. Myndighed og udfører områderne er inviteret, ligesom både voksen og børne- og ungeområdet er inviteret til at deltage. Projektbeskrivelserne fra Aalborg, Brønderslev og Thisted Kommune indgår, som en del af programmet for workshoppen.

Resultatet af workshoppen vil indgå i de endelige beskrivelser i Nordjysk Socialaftale for 2025-2026 ift. beskrivelser af sammenhæng imellem udbud og efterspørgsel på det specialiserede socialområde.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

1. Overfor KKR Nordjylland anbefaler, at projekterne godkendes til videre behandling.
2. Tager orientering om workshop til efterretning

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - lånepuljer 2025-2026
- Oversigt over kommunale planer, marts 2024
- Bilag A. Thisted Kommune
- Bilag B. Brønderslev Kommune
- Bilag B1. Brønderslev Kommune
- Bilag B2. Brønderslev Kommune
- Bilag C. Aalborg Kommune
- Bilag C1. Aalborg Kommune
- Bilag C2. Aalborg Kommune

Beslutning:

Projektbeskrivelserne blev drøftet.

DAS indstiller overfor KKR Nordjylland, at projekterne godkendes til videre behandling.

Sagsfremstilling – DAS Social 4.4.24

Baggrund

Kommunernes stigende udgifter til botilbud er baggrunden for, at regeringen og KL med økonomaftalen for 2024 er enige om at etablere en særlig lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet. Lånepuljen til udvidelse af botilbudskapaciteten er på i alt 1,5 mia. kr. for 2024-2026.

Der var afsat 200 mio. kr. til puljen for 2024. Der var stor søgning til puljen, hvor 13 kommuner har fået tildelt samlet 190 mio. kr. i 2024. For 2025-2026 er der ansøgningsfrist i foråret 2024.

Der er udarbejdet en proces- og tidsplan for nordjysk fælleskommunal afdækning af, hvilke planer de enkelte kommuner har for ansøgninger til lånepuljen, samt hvilke overvejelser og planer kommunerne i øvrigt har for nye botilbudspladser. Dette med henblik på, at de nordjyske kommuner kan koordinere ansøgningerne, men ligeledes for at holde overblik udbuddet af pladser til de forskellige nordjyske målgrupper.

Aalborg, Thisted og Brønderslev Kommune har i denne sammenhæng aktuelle projekter, som man søger finansiering til via lånepuljerne og de har således indgået i et koordinerende samarbejde herom. Region Nordjylland har ligeledes deltaget i arbejdsgruppen, som observatør.

Kriterier

Kriterierne for at komme i betragtning til puljen foreligger endnu ikke endeligt, men bliver efter al sandsynlighed disse:

1. Kun pladser opført efter SEL §§ 107 og 108.
2. Der skal være et fælleskommunalt element – gerne KKR, men ikke et krav, kan også være en aftale mellem flere kommuner mv.
I forlængelse af ovenstående vil det derfor være et krav, at en andel af pladserne er til rådighed for andre kommuner
3. Projekterne skal føre til en udvidelse af den samlede botilbudskapacitet i kommunen, medregnet tilbud opført efter ABL § 105. Der kan således ikke opnås låneadgang til at omdanne eksisterende pladser efter ABL §105 til pladser efter SEL §§ 107 og 108.
4. Udvidelsen af kapaciteten skal kunne gennemføres inden udgangen af 2026.
5. Kun projekter med en samlet bruttoanlægsudgift over 20 mio. kr. i alt i 2025 og 2026 (for at understøtte udbygning af kapacitet, der kan være vanskelig at prioritere for den enkelte kommune).
6. Minimum 25 pct. af pladserne skal være til rådighed for andre kommuner end den kommune, der ansøger om låneadgang til et projekt.
7. Projekterne skal føre til en udvidelse af den samlede botilbudskapacitet. Der kan dog i særlige tilfælde gives støtte til vedligeholdelse af eksisterende pladser, hvis det kan sandsynliggøres, at pladserne uden renovering ellers vil bortfalde fra den kommunale kapacitet inden for en overskuelig årrække.

Konkrete projekter i Nordjylland

Aalborg, Thisted og Brønderslev Kommune har, bl.a., med udgangspunkt i ovenstående udarbejdet projektbeskrivelser og ansøgninger, som i første omgang behandles i DAS og siden hen i KKR Nordjylland d. 19. april 2024.

Der er tale om projekter, som på forskellig vis, og i forhold til forskellige målgrupper, vil udvide tilbudskapaciteten i Nordjylland med +50-60 pladser. Særligt borgere med autisme (særligt voksne, men også børn/unge) og/eller forskellige adfærdsproblematikker er i fokus.

Fælles for projekterne er, at de har været under forberedelse gennem længere tid og dermed ligger relativt fast – også i relation til ovenstående tildelingskriterier, som ikke kan imødekommes 100 % i projektbeskrivelserne.

Det fælleskommunale element hægtes op på, at pladserne i projekterne kan anvendes af/sælges til andre kommuner end driftsherre selv, og at KKR behandler de samlede projekter fra Nordjylland.

DAS har haft projektbeskrivelser til en mindre kommenteringsrunde i perioden 15-21. marts 2024. På baggrund af en tilbagemelding fra Rebild Kommune vil projektbeskrivelserne blive opdateret med beskrivelser af hvordan kommunerne forventer, at udvidelsen af pladser positivt vil medføre et provenu for kommunerne ift. en situation, hvor borgerne skulle placeres i eksterne tilbud.

Projekterne fra Aalborg, Brønderslev og Thisted Kommune vil ligeledes indgå i de drøftelser af tilbudsviften, som skal foregå i relation til udarbejdelse af ny nordjysk Socialaftale for 2025-2026. I denne sammenhæng afholdes en workshop i april måned', hvor de nordjyske kommuner og Region Nordjylland drøfter og vurderer sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel på det specialiserede socialområde.

Tidsplan

På administrativt niveau sker der en videre afdækning og konkretisering af mulige fælleskommunale tilbud, som kan danne grundlag for en politisk beslutning på KKR Nordjyllands møde den 19. april 2024.

Hvad	Hvem	Hvornår
Åbning for ansøgninger til lånepulje 2025 og 2026	Nationalt	1. kvartal 2024
Deadline for udarbejdelse af projektbeskrivelser	Arbejdsgruppe	Medio marts 2024
Behandling af nordjyske forslag til udvikling af fælleskommunal kapacitet/nordjyske planer om at benytte lånepulje	DAS	4. april 2024
Workshop afholdes omkring udvikling af tilbudsvifte under Nordjysk Socialaftale – heri indgår de projekter, der søges lånefinansiering til i 2025 og 2026.	Kommuner og RN	19. april 2024
Fælles beslutninger ift. puljen behandles	KKR Nordjylland	19. april 2024
Forventet ansøgningsfrist	Nationalt	1. maj 2024

Forventet tilsagn om- eller afslag på ansøgninger til lånepulje 2025-2026	Nationalt	1. juni 2024
---	-----------	--------------

Opsamling på kommunale projekter i forhold til lånepuljerne 2025-2026.

Marts 2024.

Kommune	Målgruppe	§	Antal pladser	Økonomi
Aalborg Kommune	Borgere med sammensat støttebehov, grundet en psykiatrisk diagnose, en udviklingsforstyrrelse (som autisme) eller en personlighedsforstyrrelse og som desuden har en svært selvskadende adfærd, spiseforstyrrelse, eller svære tvangshandlinger. Målgruppen kan have et lettere nedsat psykisk funktionsniveau	107	15	22,9 mio. kr.
Aalborg Kommune	-	108	4	-
Aalborg Kommune	Borgere med rangerende adfærdsproblematikker, der kan imødegås i et fritliggende miljø.	108	9	20,7 mio. kr.
Thisted Kommune	Borgere med udviklingshæmning med samtidige multiple handicaps, som er under udredning for at finde det rette tilbud til borger fremadrettet	107+108	8	19,7 mio. kr.
Brønderslev Kommune	Voksne med særlige komplekse problemstillinger indenfor autismspektret, som samtidig har en udviklingshæmning,	108 + § 66, stk.1, nr. 6 (ækvivalent til 108 på voksenområdet)	14 (8+6)	12 mio. kr.

	<p>personlighedsforstyrrelse og/eller opmærksomhedsforstyrrelse, og som kan have en kompleks udadreagerende og/eller selvskadende adfærd.</p> <p>Børne- og unge med autismespektrumforstyrrelse</p>			
Brønderslev Kommune	<p>Voksne med psykisk udviklingshæmning som primærproblemstilling, men som også kan have udfordringer omkring autismespektrumforstyrrelse</p>	108	10	6 mio. kr.

Etablering af nyt handicaptilbud i Thisted Kommune

Målgruppe

Målgruppen for det nye bosted i Thisted er borgere med udviklingshæmning og udviklingshæmmede med samtidige multiple handicaps som eksempelvis autisme, varig hjerneskade og demens. Bostedet består af tre pladstyper, hvor målgruppen adskiller sig i mindre grad:

- 8 pladser oprettet efter Servicelovens §§ 107 og 108. Disse pladser er målrettet borgere med udviklingshæmning med samtidige multiple handicaps, som er under udredning for at finde det rette tilbud til borger fremadrettet. (Det er denne del af tilbuddet, som vurderes relevant i forhold til at opnå låneadgang)
- 36 pladserne oprettet efter Almenboliglovens § 105 og Servicelovens § 85. Pladserne er målrettet borgere med udviklingshæmning og eventuelt andre samtidig diagnoser med mildere symptomer.
- 6 pladser oprettet efter Almenboliglovens § 105 og Servicelovens § 85. Pladserne er målrettet borgere med udviklingshæmning og samtidig multiple handicaps med svære symptomer og eventuel udadreagerende adfærd.

Beskrivelse af projektet

På nuværende tidspunkt er det ikke endeligt fastlagt, hvordan fordelingen af de nye pladser vil være mellem §107 og §108. Det er afklaret med ministeriet, at dette ikke er en hindring for at søge låneadgang. I Thisted Kommune findes der 11 §107 pladser på handicapområdet og ingen pladser på §108 inden for handicapområdet. Det betyder at en forøgelse med 8 pladser betyder en forøgelse af kapaciteten på handicapområdet med 73% (Det totale antal pladser på voksenområdet på §107 er 75 pladser og 17 pladser inde for §108 – her svarer udvidelsen til ca. 9%).

Botilbuddet består samlet af 50 boliger, der jf. ovenstående er fordelt med 42 boliger oprettet efter Almenboliglovens § 105 og 8 boliger oprettet efter Servicelovens §§ 107 og/eller 108. Der er tale om tilbud, hvor andre kommuner har mulighed for at købe pladser og dermed er tilbuddet med til at udvide den samlede kapacitet af tilbud inden for §§107/108

Thisted Kommunes Kommunalbestyrelse har i december 2023 godkendt entreprenøren Knudsgaard A/S til at realisere et nyt kommunalt handicapbotilbud i Thisted. Efter tidsplanen er første spadestik fastsat i sommeren 2024 og ibrugtagen i første kvartal 2026. Botilbuddet etableres for at rumme udsigten til flere voksne med handicap, samt at understøtte udviklingen af kvalitet på hele handicapområdet.

Projektets økonomi

Det samlede rammebeløb til hele bostedet er cirka 120,9 mio. kr. I nedenstående fremgår fordeling af anlægssummen:

Almene boliger	74,4 mio. kr.
§ 107/108-boliger	14,6 mio. kr.
Fælles- og servicearealer	31,9 mio. kr.
Total	120,9 mio. kr.

Thisted Kommune ønsker at ansøge lånepuljen om lån til finansiering af den andel, der udgør §107/108-boligerne samt 8/50-dele af fælles- og servicearealer – svarende til §§107-108-delens forholdsmæssige andel af servicearealerne.

De låneberettigede beløb forventes derfor at udgøre:

§ 107/108-boliger	14,6 mio. kr.
Andel af fælles- og servicearealer $8/50 \cdot 31,9$ mio. kr.	5,1 mio. kr.
Låneberettigede udgifter	19,7 mio. kr.

I alt ønsker Thisted Kommune derfor at ansøge om adgang til lånerammen for samlet set 19,7 mio. kr.

Statslig lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet, Brønderslev Kommune 2024

Fagforvaltningen Sundhed og Velfærd, Brønderslev Kommune har i 2024 til hensigt at fremsende låneansøgning til to projekter:

Projekt 1:

Projektet indebærer opkøb af en bygning kaldt Stenumgård. I bygningens ene fløj er der i dag et tilbud til voksne med autismespektrumforstyrrelse. I bygningens anden fløj ønskes etableret Brønderslev Kommunes første kommunale døgntilbud til børn og unge med autismespektrumforstyrrelse. Med opkøbet bliver det muligt at ommærke bygningerne, som i dag er oprettet under almenboligloven, og derved fremadrettet kunne oprette tilbud efter serviceloven, som der er behov for.

Projektet har to formål. For det første har kommunen behov for at råder over flere §108 pladser, som der i nogle tilfælde er specifikke krav om, at borgerne skal visiteres til. For det andet giver projektet mulighed for at etablere det første kommunale døgntilbud til børn og unge med autismespektrumforstyrrelse, hvilket er efterspurgt.

Stenumgård består af to fløje. I bygningens ene fløj er der i dag et kommunalt botilbud til voksne med autismespektrumforstyrrelse. Det er borgere med særlige komplekse problemstillinger indenfor autismespektret, som samtidig har en udviklingshæmning, personlighedsforstyrrelse og/eller opmærksomhedsforstyrrelse, og som kan have en kompleks udadreagerende og/eller selvskadende adfærd, hvorfor §108 pladser er nødvendigt. I den anden fløj ønskes oprettet et nyt døgn- og aflastningstilbud på børne- og ungeområdet med autismespektrumforstyrrelse. Kommunen har i dag ikke et sådant tilbud, og erfarer, at det er vanskeligt at finde et velegnet tilbud, når der er behov for en plads.

Projekt 2:

Projektet indebærer opkøb af bygningen Lundagervej, hvor der i dag er et botilbud til voksne med psykisk udviklingshæmning som primærproblemstilling, men som også kan have udfordringer omkring autismespektrumforstyrrelse. Ved at opkøbe dette tilbud kan denne bygning blive ommærket fra almenboligloven således, at det fremadrettet bliver muligt at oprette pladser efter servicelovens §108.

Der opleves et stigende behov for rammer ovennævnte målgruppe. Bevilges der ikke låneadgang til projektet, forventes pladserne derfor på sigt at skulle købes i dyrere eksterne (oftest private) tilbud. Pladserne vil i udgangspunktet være tilgængelige for andre kommuner, herunder de nordjyske.

De skitserede projekter uddybes i følgende bilag:

- Bilag 1. Lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet, Brønderslev Kommune, Opkøb af Stenumgård
- Bilag 2. Lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet, Brønderslev Kommune, Opkøb af Lundagervej

Bilag 1. Lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet, Brønderslev Kommune, Opkøb af Stenumgård

Kort om projektet

Projektet indebærer opkøb af en bygning kaldt Stenumgård. I bygningens ene fløj er der i dag et tilbud til voksne med autismespektrumforstyrrelse. I bygningens anden fløj ønskes etableret Brønderslev Kommunes første kommunale døgntilbud til børn og unge med autismespektrumforstyrrelse. Hvis kommunen får låneadgang i 2025, forventes det at projektet kan afsluttes ultimo 2025, 31.12.2025.

Formål

Projektet har to formål. For det første har kommunen behov for at råder over flere §108 pladser, som der i nogle tilfælde er specifikke krav om, at borgerne skal visiteres til. For det andet giver projektet mulighed for at etablere det første kommunale døgntilbud til børn og unge med autismespektrumforstyrrelse, hvilket er efterspurgt. Der opleves stigende efterspørgsel til de beskrevne målgrupper, hvorfor alternativet til en udvidelse af den kommunale kapacitet på området vil være brugen af (typisk dyrere) eksterne tilbud.

Udfordringen for kommunen er, at bygningen er opført under almenboligloven, hvorfor den ikke må danne ramme for tilbud efter serviceloven. Forudsætningerne for projektet er derfor, at kommunen ydes lån således, at bygningen kan opkøbes og ommærkes. Herefter kan pladserne oprettes efter serviceloven. Samtidig er en renovering påkrævet, for at rammerne føres op til nutidig standard.

100 pct. af projektets kapacitetsudvidelse forventes at være til rådighed for andre kommuner.

Målgruppe

I bygningens ene fløj er der i dag et kommunalt botilbud til voksne med autismespektrumforstyrrelse. Det er borgere med særlige komplekse problemstillinger indenfor autismespektret, som samtidig har en udviklingshæmning, personlighedsforstyrrelse og/eller opmærksomhedsforstyrrelse, og som kan have en kompleks udadreagerende og/eller selvskadende adfærd, hvorfor §108 pladser er nødvendigt. Pladserne er i dag oprettet under almen ældrebolig/handicapvenlig bolig, ABL § 105 stk. 2.

I den anden fløj ønskes oprettet et nyt døgn- og aflagningstilbud på børne- og ungeområdet med autismespektrumforstyrrelse. Kommunen har i dag ikke et sådant tilbud, og erfarer, at det er vanskeligt at finde et velegnet tilbud, når der er behov for en plads. Ved oprettelse af et sådant tilbud i kommunen, vil muligheden for tilknytning til nærmiljøet øges, da børnene i målgruppen i højere grad vil have mulighed for at kunne fortsætte i deres skoletilbud og have familien tæt på. Målgruppen er 6-18 år med autismespektrumforstyrrelse, fordelt på to afdelinger.

Med en fælles målgruppe i huset, kan der forventes at blive skabt et sammenhængende fagligt miljø, og der forventes mulighed for at etablere fælles ledelse.

Pladser og takst

Projektet udvider kommunens botilbudskapacitet med 14 pladser i alt i 2025.

På voksentilbuddet omkonverteres der 7 eksisterende pladser til SEL §108, mens der udvides med 1 ekstra plads efter SEL §108.

På det nye børne-ungetilbud ønskes der oprettet 4 fuldtidspladser og 2 aflastningspladser i første omgang. Tilbuddet skal oprettes efter Lov om social service § 66, stk.1, nr. 6. svarende til § 108 pladser, blot på børneområdet.

De forventede takster bliver:

Stenumgård (voksentilbud): taksterne er mellem 5.955 og 7.781 kr. pr. døgn

Nyt Stenumgård (børne- ungetilbud): taksterne bliver mellem 5.326 og 7.756 kr. pr. døgn

Økonomi

Brønderslev Kommune ansøger om i alt 12 mio. kr. til projektet.

Bilag 2. Lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet, Brønderslev Kommune, Opkøb af Lundagervej

Kort om projektet

Projektet indebærer opkøb af bygningen kaldt Lundagervej, hvor der i dag er et botilbud til voksne med psykisk udviklingshæmning og udfordringer omkring autismspektrumforstyrrelse. Med opkøbet bliver det muligt at ommærke bygningen og oprette tilbud efter serviceloven, som der er behov for.

Hvis kommunen får låneadgang i 2025, forventes det at projektet kan afsluttes ultimo 2025, 31.12.2025.

Formål

Med projektet får kommunen råderet over flere §108 pladser, som der i nogle tilfælde er specifikke krav om, at borgerne skal visiteres til.

Udfordringen for kommunen er, at bygningen er opført under almenboligloven, hvorfor den ikke må danne ramme for tilbud efter serviceloven. Forudsætningerne for projektet er derfor, at kommunen ydes lån således, at bygningen kan opkøbes og ommærkes. Herefter kan pladserne oprettes efter serviceloven.

100 pct. af projektets kapacitetsudvidelse forventes at være til rådighed for andre kommuner

Målgruppe

Lundagervej er et botilbud til voksne med psykisk udviklingshæmning som primærproblemstilling, men som også kan have udfordringer omkring autismspektrumforstyrrelse. Tilbuddet er etableret under almen ældrebolig/handicapvenlig bolig, ABL § 105 stk. 1.

Pladser og takst

Projektet udvider kommunens botilbudskapacitet med 10 pladser i alt i 2025, idet de 10 eksisterende pladser omkonverteres til SEL §108.

Taksterne er mellem 1.644 og 7.140 kr. pr. døgn

Økonomi

Brønderslev Kommune ansøger om i alt 6 mio. kr. til projektet.

Notat

Til	Indtast til	Job og Velfærd
Kopi til	Indtast Kopi til	
Fra	Klik eller tryk her for at skrive tekst.	Sønderbro 12
Sagsnr./Dok.nr.	2024-005657 / 2024-005657-15	9000 Aalborg

08-03-2024

Lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet, Aalborg Kommune

Aalborg Kommune har i 2024 til hensigt at fremsende ansøger til den statslig lånepulje for nedenstående to projekter. Det skal bemærkes, at der for det ene projekt først søges om låneadgang i 2026.

- 19 botilbudspladser til borgere med komplekst sammensatte behov (2025)
- 9 fritliggende boliger til borgere med behov for afskærmning (2026)

Begge projekter er berammet af, at der opleves en stigende efterspørgsel efter boliger til de beskrevne målgrupper. Alternativet til en udvidelse af den kommunale kapacitet på områderne vurderes at være brugen af dyrere eksterne (hovedsageligt private) tilbud. Pladserne i begge tilbud vil være tilgængelige for de nordjyske kommuner. Begge projekter taler derfor direkte ind i den dertil etablerede statslige lånepulje.

Udkast til de konkrete ansøgninger findes på de følgende sider. Uddybende projektbeskrivelser - herunder målgruppebeskrivelser fremsendes som bilag.

Bilag.

1. 19 botilbudspladser til borgere med komplekst sammensatte behov
2. 9 fritliggende boliger til borgere med behov for afskærmning

19 botilbudspladser til borgere med komplekst sammensatte støttebehov

	Hele 1.000 kr.
Lånebeløb kommunen ansøger om for 2025	22.900

	Antal pladser
Hvor meget udvider projektet botilbudskapaciteten efter servicelovens § 107 i 2025	15
Hvor meget udvider projektet botilbudskapaciteten efter servicelovens § 108 i 2025	4
I alt	19

	Andel i procent
Hvor stor en andel af kapacitetsudvidelsen forventes at være til rådighed for andre kommuner?	100

	dd.mm.åååå
Hvornår ventes projektet afsluttet	30.11.2025

Beskriv kort projektet, herunder den primære målgruppe (højst 1.000 tegn)
<p>Målgruppen er mennesker med et komplekst sammensat støttebehov grundet en psykiatrisk diagnose, en udviklingsforstyrrelse eller personlighedsforstyrrelse og som desuden har en svært selvskadende adfærd, spiseforstyrrelse eller svære tvangshandlinger. Pladserne skal desuden bruges til mennesker med diagnosen Prader-Willies syndrom, som er en spiseforstyrrelse ledsaget af indlæringsvanskeligheder og let til moderat mental retardering. Generelt målrettes tilbuddet borgere med flere diagnoser og behov for en særlig specialiseret indsats – herunder kostrelaterede udfordringer. 4 pladser etableres som aflastningsboliger målrettet borgere, der fortsat bor hjemme.</p> <p>Tilbuddet etableres i tidligere rammer for botilbud. Forudsætningen herfor er en grundig renovering, så rammerne kan føres op til nutidig standard.</p> <p>Der opleves stigende efterspørgsel efter botilbud til den beskrevne målgruppe. Alternativet til en udvidelse af den kommunale kapacitet vil være brugen af dyrere (private) eksterne tilbud.</p>

9 Fritliggende boliger til borgere med behov for afskærmning

	Hele 1.000 kr.
Lånebeløb kommunen ansøger om for 2026	20.700

	Antal pladser
Hvor meget udvider projektet botilbudskapaciteten efter servicelovens § 107 i 2026	9
Hvor meget udvider projektet botilbudskapaciteten efter servicelovens § 108 i 2026	0
I alt	9

	Andel i procent
Hvor stor en andel af kapacitetsudvidelsen forventes at være til rådighed for andre kommuner?	100

	dd.mm.åååå
Hvornår ventes projektet afsluttet	01.09.2026

Beskriv kort projektet, herunder den primære målgruppe (højest 1.000 tegn)
<p>Målgruppen for boligerne er borgere med en adfærd, der forstærkes og forværres ved at bo sammen med andre. Borgerne kan variere i støttebehov og indsatsstype. Fælles er behovet for fysiske rammer, som giver mulighed for afskærmning med ydre forstyrrelser og andre beboere. Rammerne opføres derfor som enkeltstående huse.</p> <p>Driftsmæssigt er det afgørende at placere boligerne tæt på et højt specialiseret døgntilbud. Dette for at sikre hurtig adgang til nødvendig faglig ekspertise og assistance. De fritliggende boliger etableres derfor i tæt nærhed til eksisterende botilbud. Eksisterende lokalplan giver mulighed herfor, hvorfor boligerne relativt hurtigt vil kunne opføres.</p> <p>Eksisterende tilbudsvifte indeholder ikke boliger, der kan rumme målgruppen uden væsentlige merudgifter til særforanstaltninger. Boligerne vil derfor udgøre et væsentligt supplement til eksisterende tilbudsvifte i det Nordjyske. Alternativet til opførelsen af boligerne vil være et øget brug af dyrere eksterne (private) tilbud.</p>

Notat

Til	Indtast til	Job og Velfærd
Kopi til	Indtast Kopi til	
Fra	Klik eller tryk her for at skrive tekst.	Sønderbro 12
Sagsnr./Dok.nr.	2024-005657 / 2024-005657-3	9000 Aalborg

04-03-2024

Bilag 1.

- Etablering af botilbud bestående af 19 pladser i eksisterende utidssvarende rammer, målrettet borgere med komplekst sammensatte støttebehov (etablering i 2025)

Aalborg Kommune oplever et stort behov for at etablere nye midlertidige boliger til borgere med sammensatte diagnoser og betydelige funktionsnedsættelser. Mange af disse borgere bor stadig hjemme, men har brug for intensiv botræning i et beskyttet og fagligt højt miljø for at udvikle de færdigheder, der er nødvendige for at leve selvstændigt med bostøtte. Eksisterende bostøtte i eget hjem er ikke tilstrækkelig i første omgang, og derfor er der behov for et midlertidigt botilbud.

Formålet er at hjælpe målgruppen med at opnå selvstændighed og lære at mestre dagligdagens udfordringer, samtidig med at vi som kommune undgår at fastholde borgere i varige botilbud, som kunne forlænge deres rejse mod et selvstændigt voksenliv.

Aalborg Kommune har en ældre, ledig institutionsbygning i Hammer Bakker, der med fordel kan benyttes til formålet. Dog kræver det en omfattende istandsættelse og nyindretning af bygningen for at imødekomme de specifikke behov og krav, der for målgruppen er forbundet med botræning i et trygt, støttende og skærmet miljø.

Istandsættelsen og indflytning vil kunne ske i løbet af 2025. Det midlertidige botilbud vil således allerede fra 2025 være til rådighed for Aalborg Kommune og øvrige kommuner, der har borgere i målgruppen herfor.

Uddybning af målgruppen

Målgruppen for tilbuddet er mennesker med et komplekst sammensat støttebehov, grundet en psykiatrisk diagnose, en udviklingsforstyrrelse (som autisme) eller en personlighedsforstyrrelse og som desuden har en svært selvskadende adfærd, spiseforstyrrelse, eller svære tvangshandlinger. Målgruppen kan have et lettere nedsat psykisk funktionsniveau. Det vurderes desuden, at pladserne skal bruges til mennesker med diagnosen Prader-Willies syndrom, som er en spiseforstyrrelse ledsaget af indlæringsvanskeligheder i varierende grad og let til moderat mental retardering. Generelt målrettes tilbuddet borgere med flere diagnoser og behov for en særlig specialiseret indsats – herunder kostrelaterede udfordringer

I alt 15 pladser vil blive etableret som midlertidige jf. Servicelovens § 107 heraf 4 som aflastningsboliger målrettet borgere, der fortsat bor hjemme. 4 pladser etableres som længerevarende jf. Servicelovens § 108.

Økonomi

Der opleves stigende efterspørgsel efter botilbud til den beskrevne målgruppe, hvorfor alternativet til en udvidelse af den kommunale kapacitet på området vil være brugen af (typisk dyrere) eksterne tilbud.

Udgifterne forbundet med etableringen af tilbuddet vurderes på nuværende tidspunkt til at være 22,9 mio. kr. Der vil i 2024 blive fremsendt låneansøgning til statslig lånepulje oprettet med henblik på udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet.

Notat

Til	Indtast til	Job og Velfærd
Kopi til	Indtast Kopi til	
Fra		Sønderbro 12
Sagsnr./Dok.nr.	2024-005657 / 2024-005657-2	9000 Aalborg

04-03-2024

Bilag 2.

- Etablering af 9 fritliggende boliger i nær tilknytning til kommunens Behandlingscenter, målrettet borgere med behov for afskærmning (etablering i 2026)

Aalborg kommune har et presserende behov for at etablere fritliggende boliger til borgere med betydelig udadreagerende adfærd. Borgere som har behov for døgnstøtte, men ikke kan bo tæt på andre på grund af risikobetonede adfærdsmønstre. Disse borgere har behov for en særlig og skræddersyet støtte, som bedst tilgodeses i et trygt og isoleret miljø.

Driftsmæssigt er det afgørende at placere boligerne tæt på et højt specialiseret døgntilbud. Dette ikke mindst for at sikre hurtig adgang til nødvendig faglig ekspertise og assistance. Nærheden til Behandlingscentret I Hammer Bakker vil lette koordineringen mellem enhederne og fremme en helhedsorienteret tilgang til de enkelte borgere.

Det skal understreges, at projektet kan gennemføres indenfor eksisterende lokalplan. Det muliggør med andre ord en hurtig igangsættelse af byggeprocessen, så boligerne forventeligt allerede i 2026 kan tages i brug. De fritliggende boliger vil imødekomme det presserende behov for boliger af denne karakter – både internt i Aalborg Kommune og blandt øvrige kommuner med borgere i målgruppen for boligerne.

Uddybning af målgruppen

Målgruppen for de 9 fritliggende boliger er borgere med en adfærd, der forstærkes og forværres ved at bo sammen med andre og hvor der anvendes væsentlige ressourcer på afskærmning og konflikthåndtering. Borgerne kan variere i støttebehov og indsatsstype. Fælles for dem er behovet for fysiske rammer, som giver mulighed for afskærmning med ydre forstyrrelser og andre beboere. Målgruppen omfatter:

1. Udadreagerende og dysfunktionelle borgere med komplekse problemstillinger, som på grund af rammer i eksisterende botilbud, bliver til fare for de øvrige beboere. Disse borgere vil i særligt tilrettelagte rammer, kunne støttes på afstand, så man undgår sikkerhedsnormering.
2. Borgere med en speciel adfærd, der forstærkes og forværres ved at bo tæt sammen med andre, og hvor der derfor anvendes væsentlige ressourcer på afskærmning og konflikthåndtering. Borgerne har derudover forskellige handicaps ofte kombineret med ringe sygdomserkendelse og/eller misbrugsproblematikker
3. Borgere som udelukkende har brug for rammerne og som ikke profiterer af en omfattende pædagogisk indsats, men kun kan modtage let støtte. Borgere som ikke i stand til at indgå i aftaler, men har behov for et kravfrit miljø og et omsorgstilbud, hvor man kan opsøge hjælp ved behov.

Målgruppen er således ikke defineret af én bestemt diagnose, men er kendetegnet af borgere med rangerende adfærdsproblematikker, der kan imødegås i et fritliggende miljø.

Økonomi

Projektet har indgået i Voksensocialafdelingens overordnede 'Masterplan' for udviklingen af bo- og

døgntilbudsviften. I den forbindelse har der været indarbejdet et budgetoverslag på 18,3 mio. kr. Dette dog uden at tage højde for kommende års prisudvikling på anlægsområdet.

I 2024 ønskes det at fremsende låneansøgning til statslig pulje oprettet med henblik på udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet. Jf. ovenstående bemærkninger til hidtidige overslag over udgifterne, vil der i den forbindelse blive søgt om et låneoptag på 20,7 mio. kr.

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 7.

Det forstærkede samarbejde - årsrapporter 2023

2024-018827

Resume

Årsrapporter for 2023 vedr. tilbud under Det Forstærkede Samarbejde er udarbejdet, og skal behandles af Den Administrative Styregruppe.

Sagsfremstilling

Årsrapporterne omhandler tilbuddene Neurocenter Østerskoven, Kvisten, og , som alle er regionale tilbud. Årsrapporterne er gennemgået på møde i Ekspertpanelet d. 19. marts 2024, hvor særligt Kvisten og Østerskoven har været i fokus gennem 2023 via konkrete arbejdsgrupper, der er kommet med en række anbefalinger til tiltag, der skal afhjælpe situationen på tilbuddene. Begge arbejdsgrupper har afrapporteret til DAS.

Ekspertpanelet har, i relation til Østerskoven besluttet, at udmelde en "early Warning", da er indskrivningen på tilbuddet siden efteråret og ind i 2024 har været bekymrende lav. Udfordringsbilledet har ikke været adresseret konkret i årsrapport og udfoldes derfor mere ud på mødet i Den Administrative Styregruppe.

Ekspertpanelet anbefaler, at årsrapporterne tages til efterretning af DAS, og FU Social bakker op om dette.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

1. Tager årsrapporter for 2023 til efterretning

Bilag:

- Årsrapport for NCØ - Det forstærkede samarbejde 2023
- Årsrapport for Kvisten - Det forstærkede samarbejde 2023
- Årsrapport for ISH - Det forstærkede samarbejde 2023

Beslutning:

Årsrapporter blev taget til efterretning

Særligt ift. Østerskoven

Kundegrundlaget er fortsat faldende. Forløbene bliver kortere og kortere. Antallet af pladser og takster er justeret i 2023, men udviklingen fortsætter. Der er ikke sammenhæng mellem de aftaler, som er lavet i DAS regi og den effekt de bør have.

Region Nordjylland havde forud for mødet i DAS udarbejdet et bilag, som viser borgere der i 2023 er udskrevet med en GOP til specialiseret genoptræning (kalder meget ofte på døgnindlæggelse), og der er et gab ift. borgere, som er indskrevet på Østerskoven (fordelt på kommune niveau).

Udkommet af drøftelsen vedr. Østerskoven:

Region Nordjylland går i bilateral dialog med kommunerne omkring Østerskoven.

Kommunerne går hjem og understreger det er vigtigt, at tænke Østerskoven ind, når der skal findes specialiseret genoptræning

Dorte Juul Hansen og Martin Bjørn Jensen deltager i næstkommende møde i FU med henblik på drøftelse af den videre strategi om Østerskoven.

Årsrapport 2023 for Neurocenter Østerskoven

Neurocenter Østerskoven – kort fortalt

Neurocenter Østerskoven er et døgnbaseret rehabiliteringstilbud målrettet mennesker med moderat til meget svær erhvervet hjerneskade og tilsvarende til mennesker med medfødt hjerneskade. NCØ varetager Region Nordjyllands samlede indsats for specialiseret døgnrehabilitering.

I 2024 er der i alt 20 budgetterede pladser på tilbuddet efter Barnets Lov §43 og Lov om Social Service §107. Pladserne er fordelt på 12 pladser for borgere med erhvervet hjerneskade og otte pladser for borgere med medfødt hjerneskade.

Status

NCØ's udfordringer med bæredygtighed, særligt den økonomiske, har været til gentagne drøftelser og orienteringer mellem Region Nordjylland og de nordjyske kommuner i diverse fora, såsom DAS, DAS FU og Ekspertpanelet, over en årrække, hvorfor beskrivelsen af NCØ's bæredygtighed i denne rapport holdes på et minimum og der henvises i stedet til den nyligt godkendte afrapportering (behandlet i DAS d. 22.01.24) fra den tværgående arbejdsgruppe nedsat i DAS regi.

For at imødekomme den kommunale efterspørgsel på pladser til borgere med erhvervet hjerneskade er der indgået en ny aftale mellem kommuner og region om at reducere antallet af døgnpladser fra 14 til 12 budgetterede pladser til borgere med erhvervet hjerneskade, idet den maksimale dagsbelægning i 2023 har været 12 pladser. Belægningsprocenten reduceres dertil fra 90 til 85, så det svarer til den gennemsnitlige belægning i 2023. Ved at reducere belægningsprocenten til 85, svarer det til en gennemsnitlig belægning på 10,2 pladser. Det svarer overvejende til den gennemsnitlige belægning for borgere med erhvervet hjerneskade i 2023 (10,1 pladser). Samtidig er antallet af budgetterede pladser på afdelingen for medfødt hjerneskade opjusteret med to pladser, fra seks til otte, for at imødekomme de seneste års efterspørgsel og den deraf afledte overbelægning.

De beskrevne ændringer vil samtidig medføre en takstændring for pladser til borgere med erhvervet hjerneskade fra 6.534 kr. pr. borger pr. døgn til 7.026 kr. pr. borger pr. døgn, under forudsætning af, at de kommer ind på samme antal timer, som der var indeholdt i den tidligere takst. En difference på 492 kr. pr. borger pr. døgn. Ændringerne trådte i kraft d. 1. februar 2024 efter godkendelse i DAS d. 22. januar 2024. Som en del af de strukturelle ændringer for NCØ medfører det ligeledes en ny takst for borgere med medfødt hjerneskade. Det betyder at denne takst er steget fra 5.039 kr. i 2023 til 5.599 kr. fra d. 1. marts 2024. Dette er ligeledes godkendt i DAS d. 22. januar 2024.

I 2023 var der et økonomisk underskud på ca. 4,2 mio. kr. Dette er en underskudsreduktion på ca. 7,1 mio. kr. i forhold til 2022, hvor underskuddet lød på ca. 11,3 mio. kr. Som tidligere nævnt henvises der til den nyligt godkendte afrapportering for yderligere beskrivelser af tilbuddets bæredygtighed. For 2024 forventes der en yderligere underskudsreduktion på godt 2,8 mio. kr. Det betyder at det forventede underskud for Østerskoven i 2024 forventes at være på ca. 1,4 mio. Da de nye takster for erhvervet hjerneskade og medfødt hjerneskade først er trådt i kraft hhv. d. 1. februar 2024 og d. 1. marts 2024 opnås der ikke en fuld effekt af disse for budgetåret 2024. Samtidig er den nye takst for borgere med erhvervet hjerneskade kun gældende for ny-indskrevne borgere (gældende d. 1. februar 2024). Dette betyder, at der ikke kan forventes en fuldkommen økonomisk balance i 2024.

Økonomi

Rehabiliteringsophold – Medfødt hjerneskade	2022	2023	2024 (forventet)
Kapacitet	6	6	8
Realiseret aktivitet	10,8	9,4	
Budgetteret belægning (%)	95,0%	97,5%**	97,0%
Realiseret belægning (%)	180,0%	156,7%	

Rehabiliteringsophold – Erhvervet hjerneskade	2022	2023	2024 (forventet)
Kapacitet	18,0*	14	12
Realiseret aktivitet	10,8	10,1	
Budgetteret belægning (%)	90%	95%	85%
Realiseret belægning (%)	60,1%	72,1%	

*Vægtet gennemsnit for perioden. I 1. halvår var der 22 pladser, mens der i 2. halvår var 14 pladser.

**Vægtet gennemsnit perioden. I 1. halvår var den budgetterede belægning på 95%, mens den i 2. halvår var på 100%.

Budget og regnskab

År	2022	2023	2024 (forventet)
Budget			
Bruttoomkostningsbudget	46.082.221	39.615.377	-42.398.591
Regnskab			
Takstindtægter	-40.480.982	-43.554.988	-46.172.879
Direkte udgifter	40.907.164	36.530.014	36.693.604
Administration	5.129.285	4.807.257	3.619.563
Central ledelse og administration	1.565.429	1.731.300	1.882.200
Ejendoms- og kapitalomkostninger	3.864.238	4.085.945	4.747.320
Tilsyn og udvikling	356.907	623.972	617.886
I alt	11.342.041	4.223.500	1.387.694

Udvikling af Neurocenter Østerskoven

Organisatorisk udvikling I september 2023 skiftede NCØ område internt i Region Nordjyllands Specialsektor fra Området for Rehabilitering og Socialt Udsatte Borgere til Området for Kommunikation og Specialpædagogik. I dette område er der i højere grad mulighed for at skabe de rette forudsætninger for faglige synergieffekter, samtidig med at området har en organisatorisk opbygning af en volumen, som kan medvirke til at understøtte NCØ's gode udvikling.

Ledelsesstruktur Ved sidste års årsrapport var det beskrevet at der var en rekrutteringsproces i gang for at finde en permanent tilbudsleder for den daværende konstituerede leder. Pr. 1. juni 2023 blev Tina Lundquist Christensen ansat som tilbudsleder for NCØ. Troels Møller har siden haft enkelte opgaver i relation til NCØ, bl.a. som delt formand for den tværgående arbejdsgruppe og fortsætter sin rolle i samme gruppe, som fremover skal agere følgegruppe for de anbefalede initiativer.

Pr. 1. marts 2024 er afdelingsleder for afdelingen for medfødt hjerneskade fratrådt sin stilling og der er aktuelt en rekrutteringsproces i gang mhp. at få ansat en erstatning pr. 1. juni 2024.

Kompetenceudvikling Pr. 1. november 2023 har NCØ ansat endnu en psykolog (tilbuddet har i alt to), som bl.a. har til opgave at levere indsats ift. bearbejdning af sygdomsforløbet og den aktuelle situation mv. Alle borgere vurderes ift. behov og vil tilbydes en konkret indsats, hvis der er behov for dette. Indsats afstemmes mellem kommune og region i forbindelse med indskrivning og målfastsættelse.

Andet Som en del af anbefalingerne fra den tværgående arbejdsgruppe har der desuden været bred enighed på tværs om at styrke dialogen mellem kommuner og NCØ. Derfor er der aftalt oprettelse af flere nye dialog- og mødefora for at styrke og øge samarbejdet både på tilbuds- og virksomhedsniveau. Dette omfatter:

- NCØ indgår som et fast punkt på det kommende Hjerneskadeforum Nordjylland som er under oprettelse
- NCØ bliver et fast punkt i Ekspertpanelet under DAS Social
- Der oprettes et årligt samarbejds møde mellem Neurocenter Østerskoven de 11 nordjyske kommuner
- NCØ bliver et fast punkt på de strategiske møder mellem Region Nordjylland og de enkelte nordjyske kommuner
- der oprettes praksisnære møder mellem Region Nordjylland og de enkelte nordjyske kommuner, med drøftelser af bl.a. opholdslængde, oplevelse af indsats mv.
- NCØ bliver et fast punkt på - samt deltager i Hjerneskadekoordinatormetværket i Nordjylland

Der er i 2024 implementeret en ny ydelses- og takststruktur i Regionen, hvor taksterne for NCØ er baseret på denne fremadrettet.

Årsrapport 2023 for Kvisten

Kvisten – kort fortalt

Specialbørnehjemmene, afdeling Kvisten er Region Nordjyllands døgntilbud til børn og unge i alderen 0-17 år, der udover fysiske og psykiske funktionsnedsættelser også har vidtgående behov for sundhedsmæssig pleje og behandling. Der er i alt seks pladser på Kvisten, der drives efter Barnets lov, §43 stk. 1 nr. 6 jf. stk. 3.

Kvisten er godkendt til at benytte to af pladserne til unge (18-22 år) til midlertidigt botilbud efter servicelovens §107.

Status

Der har været en bekymring om den fremadrettede faglige og økonomiske bæredygtighed for afdeling Kvisten ved Specialbørnehjemmene ved Region Nordjylland.

På den baggrund har en arbejdsgruppe nedsat af DAS indstillet initiativer til DAS, som sidenhen er blevet godkendt af DAS. Initiativerne omfatter bl.a.:

- En forhøjelse af døgnkostprisen. Taksten beregnes fremadrettet med afsæt i en belægningsprocent på 85, som medfører en takststigning på 679 kr. i døgnen. Dette medvirker til at sikre, at der undgås et underskud som følge af faldende aktivitet. Ændringen træder i kraft pr. 1. januar 2024.
- Initiativer med henblik på at sikre synlighed og kendskab til ydelserne på Kvisten.
- Opmærksomhed på muligheden for at visse børn og familier kan profitere af en tidligere visitation til Kvisten fremfor pasning med døgnydelse i familiens hjem.

Initiativerne er gennemført med henblik på sikring af Kvistens økonomiske bæredygtighed.

På baggrund af målgruppens behov og deres somatiske vanskeligheder vil der altid være en sårbarhed i forhold til belægningsgraden på tilbuddet.

Belægning af pladser

Kvisten har siden 2010 haft svingende belægning, hvor denne var på sit højeste med en efterspørgsel på næsten 10 pladser i 2016. Siden har Kvisten haft nedgang i efterspørgslen og denne tendens har betydet, at belægningsgraden af pladserne er så lav, at det udfordrer tilbuddets bæredygtighed såvel fagligt som økonomisk. Således har der i 2023 været en gennemsnitlig belægning på 4,8 pladser. Aktuelt pr. 1. februar 2024 var der benyttet 5 døgnpladser samt 128 aflastningsdøgn.

Behovet for Kvisten

Arbejdsgruppen vurderer, at der fortsat er behov for Kvistens døgn- og aflastningsydelser til tilbuddets målgruppe, som er børn og unge i alderen 0-22 år med massive fysiske og psykiske funktionsnedsættelser samt svære somatiske vanskeligheder mv.

Baggrunden er, at der fortsat er børn, der er så plejkrævende grundet kompleksiteten i deres særlige behov, at de ikke kan hjemmepasses eller rummes i andre døgninstitutioner for børn og unge med handicap, eller at der vil være behov for en aflastningsmulighed for familierne. Disse børn vil fortsat have behov for en døgn- eller aflastningsplads på Kvisten.

Økonomi

Kvisten	2022	2023	2024 (forventet)
Kapacitet	6	6	6
Realiseret aktivitet	5,2	4,8	
Budgetteret belægning (%)	95%	90%	85%
Realiseret belægning (%)	86,7%	79,4%	

Budget og regnskab

År	2022	2023	2024 (forventet)
Budget			
Bruttoomkostningsbudget	65.324.527	68.006.878	70.533.698
Regnskab			
Takstindtægter	-68.066.497	-75.068.070	-83.223.616
Direkte udgifter	56.929.674	64.330.494	70.193.846
Administration	5.257.182	5.265.708	4.642.384
Central ledelse og administration	2.699.357	2.979.196	3.187.329
Ejendoms- og kapitalomkostninger	5.153.796	5.299.148	6.222.458
Tilsyn og udvikling	478.957	477.633	569.489
I alt	2.452.470	3.284.109	1.591.890

Budget og regnskab er opgivet for Specialbørnehjemmene som helhed og ikke for Kvisten som afdeling, idet der ikke kan opgøres selvstændigt regnskab på afdelingsniveau.

Der ses en udvikling med et underskud på 2,45 mio. i 2022 til et underskud på 3,28 mio. kr. i 2023. Underskuddet på Specialbørnehjemmene kan både henføres til et underskud på driften af Kvisten, men også andre afdelinger på Specialbørnehjemmene.

Således har der i 2023 været et underskud på driften af Kvisten, idet der ikke er mulighed for at reducere de faste omkostninger ved faldende aktivitet og faldende indtjening. Dette var også gældende i 2022.

Underskuddet ved Specialbørnehjemmene kan også henføres til, at der på en række øvrige afdelinger har været en lavere belægning end budgetteret.

I 2024 forventes der et underskud på 1,59 mio. kr. Forbedringen skyldes, at der er øget fokus på belægning og tilpasning af driften. Driftsherre forventer balance i 2025.

Udvikling af Kvisten

Faglig udvikling

For at skabe de mest optimale forudsætninger for trivsel, læring og udvikling for Kvistens børn og unge er der i rekrutteringsøjemed et særligt fokus på tværfagligheden.

Dette skyldes, at børn og unge på Kvisten har et varierende fysisk og/eller psykisk funktionsniveau, ofte med et udviklingsstadium under 1 år. De har udover en særlig specialpædagogisk indsats, også har et særligt behov for løbende sundhedsfagligt fokus.

Det betyder konkret, at børn og unge på Kvisten har brug for hjælp til alt, fra personlig pleje og ernæring, men også vedvarende behandling og sygepleje grundet deres somatiske tilstand. Den pædagogiske tilgang til disse plejemæssige tiltag er afgørende for børnenes og de unges udviklingsmuligheder og oplevelser i hverdagen.

Kvisten arbejder fortsat kontinuerligt med rekruttering af sundhedsfagligt personale, da udbuddet af disse faggrupper er mindre end efterspørgslen.

Ledelsesstruktur

Den 1. april 2024 ansættes der en ny tilbudsleder til Specialbørnehjemmene: Anja Kirk Vestergaard.

Dertil blev der pr. 1. august 2023 ansat en ny afdelingsleder på Kvisten: Katrine Grønlund Hertz, som er faguddannet sygeplejerske.

Årsrapport 2023 for Institut for Syn og Hørelse

Institut for Syn og Hørelse – kort fortalt

Institut for Syn og Hørelse (ISH) tilbyder rådgivning, vejledning og undervisning til hørehæmmede børn og voksne, blinde og svagsynede børn og voksne, samt børn og voksne med andre kommunikationsproblemer på grund af nedsat tale-, læse- eller skrivefunktion. Ydelserne leveres med hjemmel i Lov om Social Service §5, 10, 12, 112 og 113, Lov om Folkeskolen §20 og Lov om Specialundervisning for voksne §1.

Status

De nordjyske kommuners efterspørgsel på ydelser på ISH har de seneste år ligget stabilt med en samlet belægningsprocent på omkring 100%. Instituttets takster er baseret på en forventet udnyttelse af kapaciteten på 95% og den stabile efterspørgsel har været en vigtig medvirkende faktor til at kunne fastholde et højt specialiseret fagligt miljø på ISH.

ISH har i 2023 haft en belægningsprocent på 103,2%, hvilket er et tydeligt billede på, at efterspørgslen stadig er høj.

Der er løbende opmærksomhed på, om der er behov for at justere og allokere tilbuddets ressourcer i forhold til udsving i aktiviteten på de enkelte ydelser.

Økonomi

1A Generel rådgivning og information – Høreområdet 18+ år	2022	2023	2024 (forventet)
Betalende kommuner	9	9	9

Ydelse 1A på høreområdet for voksne er objektivt finansieret. Alle kommuner bortset fra Thisted og Morsø kommuner benytter sig af ydelsen.

1A Generel rådgivning og information – Syns- og ASK-området – Børn og voksne	2022	2023	2024 (forventet)
Betalende kommuner	11	11	11

Ydelse 1A på synsområdet og ASK-området for børn og voksne er objektivt finansieret. Alle nordjyske kommuner benytter sig af ydelsen.

2A og 2B Rådgivning, vejledning, undervisning og afprøvning – Syns- og ASK-området 0 – 18 år	2022	2023	2024 (forventet)
Kapacitet	2.900	2.900	2.900
Realiseret aktivitet	2.706	2.855	
Budgetteret belægning (%)	95,0%	95,0%	95,0%
Realiseret belægning (%)	93,3%	98,4%	

Ydelse 2A og 2B ligger i 2023 over det budgetterede. Kapacitet og realiseret aktivitet er opgjort i timer.

Ydelse 2A og 2B er steget til lidt over det budgetterede. ISH vurderer det til at have fundet sit leje.

2C Høreområdet – Konsulentbistand til voksne	2022	2023	2024 (forventet)
Kapacitet	7.800	7.800	7.800
Realiseret aktivitet	8.536	8.551	
Budgetteret belægning (%)	95,0%	95,0%	95,0%
Realiseret belægning (%)	109,4%	109,6%	

Ydelse 2C høreområdet indeholder konsulentbistand til voksne hørehæmmede og døve.

Ydelsen har i både 2022 og 2023 ligget over det budgetterede og viser en tendens til øget behov på voksenområdet.

Over tid må det forventes at andelen af ældre stiger og det forventes derfor at aktiviteten på ydelsen vil stige.

2C Syns- og IKT-området – Konsulentbistand til voksne	2022	2023	2024 (forventet)
Kapacitet	9.800	9.800	9.800
Realiseret aktivitet	8.856	9.531	
Budgetteret belægning (%)	95,0%	95,0%	95,0%
Realiseret belægning (%)	90,4%	97,3%	

Ydelse 2C syn og IKT indeholder konsulentbistand til blinde og svagsynede voksne.

Ydelse 2C ligger over det budgetterede og med opkvalificering af flere medarbejdere i afdelingen er der nu flere ressourcer til opgaven.

2D Synsområdet – Medicin-optiske øjnelidelser	2022	2023	2024 (forventet)
Kapacitet	960	960	960
Realiseret aktivitet	1.194	1.184	
Budgetteret belægning (%)	95,0%	95,0%	95,0%
Realiseret belægning (%)	124,4%	123,3%	

Ydelse 2D vedrører optikerydelser til børn og voksne med medicinsk-optisk definerede øjnelidelser. Antallet af borgere har ligget over det budgetterede niveau.

Ydelse 2D ligger over det budgetterede. Grundet øget efterspørgsel på ydelsen har IHS øget personaleressourcerne med en specialoptometrist.

2E Høreområdet – Undervisningsforløb	2022	2023	2024 (forventet)
Kapacitet	1.027	1.027	1.027
Realiseret aktivitet	317	1.091	
Budgetteret belægning (%)	95,0%	95,0%	95,0%
Realiseret belægning (%)	30,9%	106,2%	

Ydelse 2E vedrører undervisningsforløb på hold eller individuelt.

Der er sket en stor øgning i efterspørgslen på ydelse 2E på grund af øget fokus på viden om Tinnitus og Auditiv Processive Dissorder (APD). Efterspørgslen stemmer nu overens med kapaciteten. Aktiviteten i 2022 har været påvirket af Covid-19.

3A Optik og IT Hjælpe midler	2022	2023	2024 (forventet)
Betalende kommuner	11	11	11

Alle kommuner benytter sig af puljen til optik og IT-hjælpe midler.

3B Øvrige synshjælpe midler	2022	2023	2024 (forventet)
Betalende kommuner	9	9	9

Alle kommuner bortset fra Hjørring og Aalborg kommuner benytter sig af hjælpemiddelpuljen til øvrige synshjælpe midler.

3C Undervisningshjælpe midler	2022	2023	2024 (forventet)
Betalende kommuner	11	11	11

Alle kommuner benytter sig af puljen til undervisningshjælpe midler.

Budget og regnskab

År	2022	2023	2024 (forventet)
Budget			
Bruttoomkostningsbudget	37.029.734	38.354.912	59.797.531
Regnskab			
Takstindtægter	-37.763.382	-40.805.165	-60.917.818
Direkte udgifter	33.268.712	33.268.712	45.797.072
Administration	3.574.676	3.068.964	7.849.832
Central ledelse og administration	1.678.809	1.806.077	2.702.175
Ejendoms- og kapitalomkostninger	1.498.644	1.777.228	3.372.461
Tilsyn og udvikling	441.038	477.884	1.127.750
I alt	-707.243	-406.300	-68.528

I budgettet for 2024 er der opgivet oplysninger for Center for Sansenedsættelse som helhed og ikke separat for Institut for Syn og Hørelse, idet der ikke kan opgøres selvstændigt regnskab og budget på afdelingsniveau. Baggrunden er, at ISH, med virkning fra den 1. januar 2024, er blevet sammenlagt men en række øvrige afdelinger i et nyoprettet tilbud: Center for Sansenedsættelse. Dette er årsagen til, at der sker en væsentlig stigning i omkostninger og takstindtægter fra 2023 til 2024.

ISH har haft et overskud på 0,7 mio. kr. i 2022 og 0,4 mio. kr. i 2023.

I 2024 forventes der balance på Center for Sansenedsættelse.

Udvikling af Institut for Syn og Hørelse

Faglig udvikling *Flere konsulenter er blevet uddannet med specialviden om Tinnitus, APD og synsedsættelse efter hjernerystelse. Vi indgår i et projekt med Neuroenhed Nord i forhold til at udrede et datagrundlag på andelen af borgere med hjernerystelse, der også får synsvanskeligheder.*

ISH har udvidet med en specialoptometrist på grund af øget efterspørgsel efter ydelse 2D.

Organisatorisk udvikling *Institut for Syn og Hørelse består af to afdelinger, der har fået afdelingsnavnene: Institut for Syn og Hørelse - Høreafdelingen og Institut for Syn og Hørelse – Syns- og IKT-afdelingen. De to afdelinger er blevet sammenlagt med afdelingerne: Specialrådgivningen for Døvblinde, Aalborgskolen og Materialecentret i et samlet tilbud med navnet Center for Sansenedsættelse og med fælles tilbudsleder.*

Ledelsesstruktur *Der er ansat en ny tilbudsleder for Center for Sansenedsættelse.*

Kompetenceudvikling *De senest ansatte synskonsulenter er ved at være færdiguddannede i den lange, men obligatoriske specialistuddannelse i syn og mobility. Der er dog moduler, der også strækker sig ind i 2024. Flere har uddannet sig i hjernerystelse og syn.*

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 8.

Status på udmøntning af Nordjysk Socialaftale 23-24

2024-018827

Resumé

På baggrund af opdateret status for udmøntningen af Nordjysk Socialaftale 2023-2024 (ses af bilaget), bedes DAS hermed beslutte, om fokusområde 1 og 2 kan afsluttes samt om forslaget til udmøntning af fokusområde 3 kan godkendes. Vurderingen er, at status viser, at udmøntningen går planmæssigt.

Sagsfremstilling

Det foreslås, jf. statusskemaet i bilag, at afslutte fokusområde 1c vedr. §82 på baggrund af det, som allerede er udført og tilbagemeldingerne fra Psykiatri- og handicapcheferne (samt myndighedscheferne).

Herudover foreslås fokusområde 2 vedr. den gode alderdom, jf. bilaget, afsluttet på baggrund af temadagen vedr. den gode alderdom, som blev afholdt i januar 2024.

Endelig fremgår forslag til udmøntningen af fokusområde 3 i bilaget, hvor udmøntningen heraf tænkes sammen med nogle af de indsatser og planer, som allerede eksisterer - bl.a. arbejdsgruppen vedr. kapacitet på autismeområdet og opfølgningen på konklusionerne fra Komponentanalysen.

Alle ovenstående forslag er kort beskrevet i bilaget.

Indstilling

Det indstilles, at DAS

1. godkender at fokusområde 1c og fokusområde 2a, 2b og 2c kan afsluttes
2. godkender forslaget til udmøntningen af fokusområde 3

Bilag:

- Status udmøntning 2023-2024

Beslutning:

Tages til efterretning.

Udmøntning af Nordjysk Socialaftale 2023-2024

Fokusområde	Indsats	Aktiviteter planlagt eller afholdt	Status
Fokusområde 1: Sammen om en stærk socialpsykiatri	a) Fælles kompetenceudvikling for at sætte fokus på recovery Der afholdes fælles kompetenceudvikling for at sætte fokus på recovery.	Den 15. april 2021 blev der i rammeaftaleregi afholdt et webinar, som satte fokus på recovery. Under titlen "Recovery – hvordan kommer vi fra ord til handling" satte tre oplægsholdere ord på den viden og de gode erfaringer, der er med arbejdet med recovery. Ca. 150 deltog online under arrangementet. Med afsæt i Socialstyrelsens nye koncept omkring recovery blev der den 28. nov. 2023 afholdt temadag vedr. Recovery, hvor både styrelsen deltog med oplæg og Herning Kommune deltog med oplæg samt Brønderslev og Jammerbugt Kommune holdt oplæg.	Afsluttet
	b) Unge med psykiske vanskeligheder Der anlægges fælles fokus på langsigtede indsatser samt forebyggende tiltag.	Der har været nedsat en arbejdsgruppe til overordnet analyse af området; relevante målgrupper, udfordringer og mulige indsatser og løsninger – afrapporteringen er blevet behandlet på FU, i børne- og ungedirektørkredsen og i DAS. Det blev besluttet ikke at gå videre med de foreslåede indsatser, idet der i mellemtiden havde været afholdt en større temadag for politikerne på tværs af de nordjyske kommuner ift. at sætte fokus på udfordringsbilledet, og hvordan man kan arbejde ind i det både på tværs af region og kommuner, mellem kommunerne og i egen kommune ift. netop unge med psykiske vanskeligheder. Samtidig var der igangsat flere indsatser på de områder, som arbejdsgruppen pegede på, hen over det seneste års tid fx ift. tilbuddet til dobbeltdiagnose, autismeområdet mv.	Afsluttet
	c) Fokus på uvisiterede og midlertidige indsatser Gennem vidensdeling og metodeudvikling arbejdes med at	UCN har evalueret fire kommuners uvisiterede midlertidige indsatser efter Servicelovens § 82a, b og c. Resultaterne blev videreformidlet til DAS samt handicapchefgruppen inkl. visitationschefer mhp., hvordan resultaterne kunne udbredes og omsættes til praksis. Derforuden	FU foreslår, at dette fokusområde afsluttes pba. tilbakemeldingerne fra psykiatri- og

	styrke indsatsen ift. uvisiterede og midlertidige indsatser.	arbejdede sekretariatet videre ift. at skabe indsigt i de økonomiske data, som kommunerne aktuelt har med §82. Der blev afslutningsvis gjort status på arbejdet med §82 i psykiatri- og handicapchefgruppen (inkl. myndighedscheferne).	handicapchefgruppen (inkl. myndighedscheferne)
Fokusområde 2: Den gode alderdom	a) Fælles kompetenceudvikling Fælles redskaber til tidlig opsporing af demens samt flere redskaber til samarbejdet med borgere med udadreagerende adfærd og demens.	Der har været afholdt en temadag januar 2024, hvor fokus var på det pædagogiske og praksisnære samt på at bruge erfaringerne fra dem, som allerede er rigtig godt i gang. Sigtet var videns- og erfaringsudveksling omkring dagligdagen med borgerne, og hvordan fagpersonalet undgår at medvirke til udvikling af udadreagerende adfærd og herunder lovgivning, konkrete metoder til at undgå udadreagerende adfærd som eskaleres fx beboerkonference, perspektivskifte, isbjergmodel mv. Ældreområdet var inviteret med på temadagen, så perspektiver herfra blev inddraget.	FU foreslår, at dette fokusområde afsluttes
	b) Fokus på tværfaglige samarbejde Temadag på tværs af fagområder, hvor kommunerne kan blive inspireret og der kan blive sat ord på samarbejdet med øvrige fagområder, fx ældre- og sundhedsområdet.		
	c) Indsatser, der matcher borgerens behov Vidensdeling og inspiration på tværs af kommunerne, herunder input fra forskning og andre dele af landet ift. hvordan vi kan skabe løsninger, der bedre matcher borgerens behov.		
Fokusområde 3: Effektive og vidensbaserede løsninger	a) Fra botilbud til egen bolig Hvordan skabes de rette incitament og samarbejde, så borger bliver klar til at flytte i egen bolig?	Komponent har i efteråret 2023 udført en større dataanalyse i samarbejde med datagruppen, som er nedsat under DAS, hvor de dels har udarbejdet et stort fælles datasæt og dels har adresseret udvalgte hypoteser, som kan forklare udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde.	Det fortsatte arbejde i Datagruppen med datasættet fra Komponent er i gang.
	b) Den gode visitation i samspil med driftsherren Hvordan kan man skabe de bedste mulige indsatser til borgeren?	Datagruppen arbejder i 2024 videre med, hvorledes datasættet fremover kan vedligeholdes mv. (ligeledes som en del af fokusområde 2 i ny socialaftale for 2025-2026)	Planlægningen af workshop/ udviklingslaboratorium er i gang.

		Herudover peger konklusionerne fra analysen mod, at visitationspraksis og et højt antal bevillinger af botilbud sammenlignet med det andre landsdele var en stor del af forklaringen på udgiftsudviklingen i Nordjylland. Konklusionerne fra Komponentanalysen peger således mod nogle af de samme elementer, som netop 3a og 3b omhandler. På den baggrund foreslås der med afsæt i konklusionerne fra Komponent lavet en workshop/ et udviklingslaboratorium vedr. initiativ 3a og 3b omhandlende visitationspraksis, kultur i myndighed, samspillet med driftsherre og botilbud – afholdes formentlig i september 2024. (workshoppene bliver således både udmøntningen på 3a og 3b og samtidig opfølgning på konklusionerne fra Komponentanalysen)	
	c) Unge med autisme Hvordan giver vi unge med autisme de bedst mulige forhold med mulighed for udvikling uden at de oplever stress og angst?	Der har været nedsat en arbejdsgruppe med fokus på kapaciteten på autismeområdet. Her besluttes det, at der ikke igangsættes initiativer vedr. kapacitet, men at der arbejdes videre i lokalt regi med målgruppen samt at det lokale arbejde kan understøttes af mere tværgående initiativer vedr. erfaringsudvikling, fælles kompetenceudvikling eller lignende. sidstnævnte vil udgøre udmøntningen af initiativ 3c.	I gang - tværgående initiativer vedr. erfaringsudvikling, fælles kompetenceudvikling eller lignende forventes igangsat enten i 2. eller 3. kvartal 2024
Yderligere udførte aktiviteter	Temadag lavet i samarbejde med Dialogforum med handicaporganisationerne. Temaet er: Kapacitets- og rekrutteringsudfordringer samt inddragelse af frivillige kræfter i arbejdet på det specialiserede socialområde	Temadagen skal give inspiration til, hvordan vi ønsker at samarbejde om det specialiserede socialområde på tværs af kommuner, region, organisationer og andre frivillige kræfter. Det skal give inspiration til det videre samarbejde i Handicaprådene vedr. den generelt, relevante dagsorden omkring kapacitets- og rekrutteringsudfordringer samt inddragelse af frivillige kræfter i arbejdet på det specialiserede socialområde.	Afholdes den 31. maj 2024
Yderligere udførte aktiviteter	Temadag: Socialpolitisk Dialogforum 2024 omhandlende input til fokusområder og initiativer vedr. Nordjysk Socialaftale 2025-2026	Der er den 12. marts afholdt temadag med henblik på at få politiske perspektiver på nye fokusområder og initiativer til Nordjyske Socialaftale 2025-2026. Dagen tog afsæt i et brugerperspektiv – både som kickoff til de politiske gruppedrøftelser og som afrunding på dagen.	Afsluttet

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 9.

Forslag til workshop/laboratorium vedr. fokusområde 3a og 3b samt opfølgning på konklusionerne fra Komponent-analysen

2024-018827

Resume

Som opfølgning på konklusionerne fra Komponentanalysen og som udmøntning på fokusområde 3 "Effektive og vidensbaserede løsninger" (nærmere bestemt initiativ 3a: "Fra botilbud til egen bolig" og 3b "Den gode visitation i samspil med driftsherren") præsenteres her et forslag til workshop/udviklingslaboratorium, som der på nærværende DAS-møde ønskes input til.

Sagsfremstilling

Baggrund: Komponentanalysen peger på, at de høje udgifter på det specialiserede socialområde skyldes en bestemt kultur ift. visitation af indsatser. Bl.a. ift. at får man en diagnose, så får man i højere grad end i andre regioner ligeledes en indsats på det specialiserede socialområde, og ligeledes er der en tendens til, at de nordjyske kommuner oftere end andre regioner benytter sig af botilbud frem for bostøtte. Samtidig er der i Nordjysk Socialaftale 2023-2024 under fokusområde 3 "Effektive og vidensbaserede løsninger" to initiativer, som lapper ind over samme tematikker, nemlig 3a: "Fra botilbud til egen bolig" og 3b "Den gode visitation i samspil med driftsherren". Konklusionerne fra Komponentanalysen og fokusområde 3a og 3b er afsættet for nærværende workshop/udviklingslaboratorium.

Formål: Workshoppen/udviklingslaboratoriet har derfor til formål på tværs af de nordjyske kommuner at rammesætte en drøftelse af, hvor man med fordel kunne sætte ind, og hvor er der noget, som kunne ændre de nuværende mønstre. Det vil sige, hvilke effektive og vidensbaserede løsninger kan vi sætte ind med jf. fokusområde 3 i Nordjysk Socialaftale 2023-2024 på baggrund af de konklusioner, som Komponentanalysen peger mod.

Metode: Generelt skal der skabes forstyrrelser og bespænd på workshoppen/udviklingslaboratoriet ift. at få deltagerne til at tænke anderledes om mulighederne.

Dato: 3. kvartal 2024 (fx september)

Deltagere: Psykiatri- og handicapcheferne samt myndighedscheferne

Program:

Kl. 09.00: Oprids af konklusionerne fra Komponentanalysen

Kl. 09.30: Oplæg vedr. erfaringerne fra fx nordjysk kommune vedr. at kigge ind i egen myndighedspraksis eller lignende

Kl. 10.00: Gruppedrøftelser vedr. hvad giver Komponentanalysen anledning til af tanker, og hvor tror vi, der er noget at gøre – noter 3 områder/temaer

Kl. 10.30: Pause

Kl. 11.00: Præsentation af hver gruppes 3 områder i plenum – hvert område skrives på flipover (næste gruppe lægger ved overlap i områder/temaer deres ind under det allerede skrevne)

11.30: Frokost

12.00: Oplæg som kan skabe forstyrrelse/benspænd fx vedr. ændring af kultur eller lignende

12.30: Deltagerne fordeles i nye grupper på områderne/temaerne ift. at drøfte eventuelle indsatser derunder - hvad ville gøre den største forskel (opdeles på lokale og fælles)

13.00: Plenumpræsentation af gruppernes indsatser og fælles drøftelse af næste skridt

14.00: Slut

(Programmet kvalificeres på møde den 3. maj i Psykiatri- og Handicapchefgruppen)

Indstilling

Det indstilles, at DAS

1. drøfter mulige input til workshoppen/udviklingslaboratoriet - særlig ift.:
 - eventuel kommunal oplægsholder vedr. erfaringer med ændringer i myndighedspraksis, erfaringer med ændringer i bostøtte-botilbudsvisitationen eller lignende
 - mulig ekstern oplægsholder, som kan skabe forstyrrelse/skubbe lidt til de løsninger, vi typisk vil komme i tanke om

Beslutning:

Der var generelt opbakning til forslaget til program for den foreslåede workshop.

Aalborg Kommune bød ind med konkrete oplægsholdere og temaer fra egen kommune. Herudover blev Anne Brorson nævnt som en mulig ekstern oplægsholder - ligeledes blev Næstved og Kolding Kommune nævnt, som nogle af de kommuner, som eventuelt ville kunne bidrage med inspiration.

Det blev besluttet, at rammeaftalsekretariatet arbejder videre med inputtene og planlægningen af workshoppen.

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 10.

Trepartsaftale og overenskomstlønninger på socialområdet

Resume

Der er behov for en afklaring af hvordan man i rammeaftalesamarbejdet forholder sig til de nyligt indgåede treparts- og overenskomstaftaler på velfærdsområderne. Aftaler, som får betydning for den samlede lønsum og driftsøkonomi på området.

Sagsfremstilling

Der er indgået en aftale mellem regeringen, KL, Danske Regioner, FH og Akademikerne om løn- og ansættelsesvilkår for velfærdsmedarbejdere i den offentlige sektor. Aftaleparterne er enige om at prioritere 1,9 mia. kr. fra den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår i 2026 og frem til et varigt lønløft til det pædagogiske og socialpædagogiske område, der arbejder med børn, unge eller udsatte borgere. 1,76 mia. kr. udmøntes i kommunerne og 0,14 mia. kr. udmøntes i regionerne.

Aftalen betyder bl.a., at en socialpædagog i gennemsnit allerede i 2026 vil få cirka 2500 kr. mere om måneden i løn.

Trepartsaftalen har et ophæng til overenskomstforhandlingerne for 2024, og der vil være tale om en ekstraordinær lønudvikling, hvorfor der ønskes en drøftelse af håndtering heraf, samt fordele og ulemper ved forskellige løsninger.

På den ene side kunne det være relevant, at der aftales en midtvejsregulering af taksterne, da alternativet ellers vil være betydelige underskud i 2024 eller en udhuling af det tilbud, som kan gives borgerne i 2024. På den anden side er det jo heller ikke en ubetydelig opgave at genberegne taksterne medio året og hvad med de indgåede kontrakter?

Styringsaftalegruppen har drøftet problemstilling og her var der forskellige udgangspunkter ift. synet på problemstillingen (hvor rammerne er forskellige i Region Nordjylland og i kommunerne), samt tilgange til, hvordan denne kan imødekommes. Styringsaftalegruppen anbefaler, at Den Administrative Styregruppe drøfter og anlægger en retning for adressering af problemstillingen.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

1. Drøfter og beslutter hvordan problemstillingen kan adresseres

Bilag:

- trepartsaftale-om-loen-og-arbejdsvilkaar

Beslutning:

DAS drøftede problemstillingen.

En endelig beslutning udskydes til DAS mødet 27. Maj, da DAS ønsker yderligere analyse på konsekvenserne af overenskomstresultatet og trepartsaftalen - hvad det konkret kommer til at betyde og hvordan en regulering kan se ud, herunder om denne skal være enslydende for alle parter (kommunalt/regionalt).

Aalborg Kommune og Region Nordjylland byder ind med repræsentanter til videre analyse og udarbejdelse af forslag til regulering.

Trepartsaftale om løn og arbejdsvilkår

0. Præambel

Velfærdssamfundet er en af grundstenene i det Danmark, vi kender i dag. Et samfund, der tager hånd om dem, der har brug for det – vores ældre, børn, syge og udsatte. Det kan vi være stolte af. Hver dag møder danskerne dedikerede og dygtige velfærdsmedarbejdere, der løser vigtige opgaver i hverdagen.

Den offentlige sektor skal være attraktiv og kunne tiltrække faglige og dygtige medarbejdere, som vil påtage sig ansvaret for blandet andet børn, ældre, syge og udsatte. Velfærdsområdet er noget af det vigtigste, vi har. Der er rigtig meget, som fungerer godt i dag takket være dygtige og hårdtarbejdende medarbejdere i den offentlige velfærd.

Selvom meget går godt, er det ikke alt, der fungerer godt nok. Flere steder i den offentlige sektor er der aktuelt rekrutteringsudfordringer, som kan udfordre kvaliteten af den offentlige velfærd som tilbydes borgerne samt medarbejdernes trivsel. Den demografiske udvikling vil hertil strukturelt øge behovet for medarbejdere i velfærden inden for en række områder. Det betyder, at de aktuelle rekrutteringsudfordringer vil blive forøget i takt med, at der kommer flere ældre og børn. Det er af afgørende betydning for et fortsat velfungerende velfærdssamfund, at den offentlige sektor kan rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere i hele landet, samt at så mange medarbejdere som muligt arbejder på fuldtid.

De vedvarende udfordringer med at tiltrække den nødvendige arbejdskraft til de områder, hvor behovet er størst, tyder på, at den offentlige løndannelse er for ufleksibel. Der er behov for at nytænke det offentlige arbejdsmarked, så det kan tilpasse sig løbende ændringer i borgernes behov og forventninger. Regeringen, KL, Danske Regioner, FH og Akademikerne (fremover kaldet aftaleparterne) er enige om, at en hensigtsmæssig udvikling af løndannelsen er de enkelte overenskomst- og aftaleparters ansvar.

Danmark lever af stærke virksomheder, som afsætter deres varer i hele verden. Den offentlige løndannelse skal derfor ske inden for en sund samfundsøkonomisk udvikling, hvor det er de konkurrenceudsatte private erhverv, der sætter rammen for lønudviklingen. Aftaleparterne er derfor enige om, at der ikke igen aftales lønforbedringer uden om overenskomstforhandlingerne.

Aftaleparterne noterer sig, at Robusthedskommissionen har afrapporteret d. 11. september 2023. Robusthedskommissionen finder blandt andet, at der er et betydeligt potentiale for robustgørelse, hvis flere medarbejdere bidrager flere timer og flere deltager i skæve vagter. Robusthedskommissionen finder også, at flere på fuldtid kan styrke kvaliteten i opgaveløsningen, forbedre arbejdsmiljøet samt styrke borgernes såvel som medarbejdernes oplevelse af kontinuitet og sammenhæng.

Aftaleparterne er således enige om, at det skal være normen at arbejde fuldtid både af hensyn til arbejdskraftudfordringerne og af hensyn til bedre vilkår på arbejdspladserne.

Aftaleparterne er enige om, at nærværende aftale udmøntes mellem de relevante parter i overenskomstforhandlingerne i 2024 og frem. Aftaleparterne er endvidere enige om, at for så vidt angår lønforbedringer, der er finansierede fra den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår, aftales midlernes virkning på de aftalte reguleringsordninger neutraliseret ved overenskomstforhandlingerne i 2024 og frem mod 2030, såfremt overenskomstparterne aftaler at videreføre reguleringsordningerne.

Aftaleparterne er enige om, at det er et fælles ansvar for overenskomstparterne at implementere de aftalte tiltag i nærværende aftale således, at de bidrager til at afhjælpe rekrutteringsudfordringerne og understøtter et fleksibelt og dynamisk offentligt arbejdsmarked. Aftaleparterne er endvidere enige om, at trepartsaftalens elementer ikke kan skilles ad fra hinanden, og forudsætter, at samtlige delelementer indarbejdes i overenskomstforhandlingerne, herunder ikke mindst de forskellige parter forpligtelser og bidrag.

KL, Danske Regioner, FH og Akademikerne forpligter sig til at respektere trepartsaftalen ved overenskomstforhandlingerne i 2024 og fremover.

KL, Danske Regioner, FH og Akademikerne noterer sig, at der er afsat en ekstraordinær ramme til løn og arbejdsvilkår på 1 mia. kr. i 2024 stigende til 3 mia. kr. i 2026 og herefter varigt.

Aftaleparterne er enige om, at udmøntningen af den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår skal bidrage til at opfylde 5 målsætninger:

1. Øge omfanget af kvalificeret arbejdskraft i sundheds- og ældreplejen
2. Understøtte trygge rammer for børn, unge og de sårbare borgere
3. Tilskynde sundhedspersonale til at arbejde på sygehus og i vagt
4. Understøtte et fleksibelt offentligt arbejdsmarked med flere på fuldtid
5. Understøtte arbejdsmiljøet i velfærden

1. Øge omfanget af kvalificeret arbejdskraft i sundheds- og ældreplejen

Det skal være muligt at tilbyde både nuværende og fremtidige ældre borgere en tryk og værdig pleje og behandling. Mange medarbejdere i sundheds- og ældreplejen tilgår først faget sent i arbejdslivet og trækker sig tidligt tilbage. I takt med et stigende antal ældre øges behovet for social- og sundhedspersonale.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at prioritere 1,9 mia. kr. i 2026 og frem fra den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår til et varigt lønloft i sundheds- og ældreplejen. Heraf udmøntes 1,75 mia. kr. i kommunerne og 0,15 mia. kr. i regionerne.

1.A. Flere medarbejdere i sundheds- og ældreplejen

Det er nødvendigt at tiltrække flere medarbejdere til faget tidligt i arbejdslivet og fastholde dem i faget i længere tid for at understøtte en tryk og værdig sundheds- og ældrepleje.

Der prioriteres 1,25 mia. kr. til dette formål i 2026 og frem, hvor 1,1 mia. kr. udmøntes i kommunerne og 0,15 mia. kr. i regionerne. Den konkrete udmøntning af midlerne aftales mellem overenskomstparterne ved de kommunale og regionale overenskomstforhandlinger i 2024 og frem mod 2026.

Aftaleparterne er enige om et generelt varigt løft af lønniveauet for social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter ansat i kommunerne og regionerne.

Aftaleparterne er enige om, at en delmængde af lønmidlerne udmøntes gennem et anciennitetstillæg til social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter i sundheds- og ældreplejen, som træder i kraft efter tidligst 4 års beskæftigelse i den kommunale eller regionale sundheds- og ældrepleje.

Aftaleparterne er enige om, at de relevante overenskomst- og aftaleparter ved overenskomstforhandlingerne i 2024 aftaler nye principper for seniorordningerne for kommunale og regionale social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter, således at aldersgrænsen for seniordagenes ikrafttræden, og aldersgrænserne for eventuelle yderligere allerede aftalte seniordage, indekseres i forhold til fremtidige beslutninger om levetidsindeksering af folkepensionsalderen, samt at seniordage som udgangspunkt udbetales.

Aftaleparterne noterer sig, at de nuværende aldersgrænser for social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter på 58 år sikrer de ansatte 10 år med seniordage inden folkepensionsalderen, da folkepensionsalderen for nuværende 58-årige er 68 år. Aftaleparterne er enige om, at aftalen sikrer, at medarbejderne, der i dag har en 58-års ordning for seniordage, fortsat har 10 år med seniordage inden folkepensionsalderen, samt at eventuelle øvrige trin i seniordagsaftalerne reguleres tilsvarende, så fremtidige årgange opnår samme antal år på de enkelte trin som i dag.

Med de nye principper gælder, at:

- Da folkepensionsalderen forhøjes med ét år i 2035, kræver en fastholdelse af en 10-årig periode med seniordage, at ordningen reguleres i 2025, således at aldersgrænsen for seniordage hæves med ét år. Der aftales dog en indfasning, således at ordningerne første gang reguleres i 2026.

- Når Folketinget fremover træffer beslutninger om regulering af folkepensionsalderen med virkning fra 2040 og frem, indebærer det, at aldersgrænserne for seniordage reguleres tilsvarende 10 år forinden, det vil sige i 2030 i forbindelse med beslutningen i 2025 om regulering af folkepensionsalderen i 2040.

1.B. En mere smidig kommunal sundheds- og ældrepleje

Aftaleparterne er enige om, at vagtplanlægningen i den kommunale sundheds- og ældrepleje skal smidiggøres med henblik på at lette arbejdstilrettelæggelsen og skabe rammerne for at arbejde på fuld tid, samt at vagtdeltagelsen forøges.

Der prioriteres 0,65 mia. kr. til dette formål i 2026 og frem, som alle udmøntes i kommunerne. Den konkrete udmøntning af midlerne aftales mellem overenskomstparterne ved de kommunale overenskomstforhandlinger i 2024 og frem mod 2026. Der aftales de samme ændringer for de berørte grupper.

Det skal være mere attraktivt at deltage i vagtarbejdet uden for normal dagsarbejdstid. Aftaleparterne er enige om at prioritere en lønforbedring til medarbejdere på døgnområdet i den kommunale sundheds- og ældrepleje, der varetager plejeopgaver eller andet relevant fagligt arbejde og yder en særlig indsats om natten, aftenen og/eller i weekenden. Det økonomiske incitament skal sikre en tydelig sammenhæng mellem den enkelte medarbejders antal præsterede timer uden for normal arbejdstid og medarbejderens honorering. Honoreringen må ikke have karakter af et grundlønstillæg, men skal tilskynde til at tage flere vagter.

Aftaleparterne er enige om, at de omtalte medarbejdere på døgnområdet i den kommunale sundheds- og ældrepleje dækker over de personalegrupper, der følger de samme arbejdstidsaftaler eller har enslydende arbejdstidsregelsæt med kommunale social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter på døgnområdet i den kommunale sundheds- og ældrepleje.

For at understøtte det er aftaleparterne enige om, at de relevante overenskomst- og aftaleparter ved overenskomstforhandlingerne i 2024 aftaler mulighed for at planlægge med længere vagter for medarbejdere på døgnområdet, der varetager plejeopgaver eller andet relevant fagligt arbejde i den kommunale sundheds- og ældrepleje, således at den øvre grænse for vagtlængden forøges til 12 timer i hverdagen og 12 timer i weekenden.

Aftaleparterne er enige om, at lokale aftaler om nedsættelse af hviletiden til 8 timer kan medvirke til mere lokal fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen. Aftaleparterne er derfor enige om, at lokale aftaler om nedsættelse af hviletiden til 8 timer udbredes mere blandt social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere i den kommunale sundheds- og ældrepleje.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at de relevante overenskomst- og aftaleparter ved overenskomstforhandlingerne i 2024 aftaler nye regler for frivilligt ekstra arbejde for medarbejdere, der varetager plejeopgaver på døgnområdet i den kommunale sundheds- og ældrepleje, således at betalingen for frivilligt ekstra arbejde ikke overstiger den normale timeløn, før den enkelte har arbejdet 37 timer om ugen målt over normperioden. Tiltaget skal kunne begrundes objektivt inden for EU-rettens rammer. Formålet er at motivere flere til at gå på fuld tid og modvirke

de strukturer, der i øjeblikket medvirker til, at mange vælger at arbejde på deltid, fordi der er større incitament hertil, frem for at tage fuldtidsbeskæftigelse.

Aftaleparterne er enige om, at lønmidlerne betinges af, at en væsentligt større andel af medarbejdere (omfattet af døgnarbejdstidsreglerne) i den kommunale sundheds- og ældrepleje regelmæssigt skal indgå i vagtarbejdet uden for dagsarbejdstid.

2. Understøtte trygge rammer for børn, unge og de sårbare borgere

Det danske arbejdsmarked understøttes ved, at forældre føler en tryghed ved at aflevere deres børn i daginstitutionen og tage på arbejde. Det kræver dygtige pædagoger til at tage sig af børn i daginstitutioner, fritidsinstitutioner, klubber og skoler. Det er samtidigt vigtigt at sikre attraktive arbejdspladser på det socialpædagogiske område med dygtige socialpædagoger, der arbejder med udsatte og sårbare børn, unge og voksne.

Der opleves dog aktuelt udfordringer med at rekruttere kvalificeret personale til det pædagogiske område. Samtidigt har tilgangen til pædagoguddannelsen været faldende.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at prioritere 1,9 mia. kr. fra den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår i 2026 og frem til et varigt lønløft til det pædagogiske og socialpædagogiske område, der arbejder med børn, unge eller udsatte borgere. 1,76 mia. kr. udmøntes i kommunerne og 0,14 mia. kr. udmøntes i regionerne.

2A. Flere pædagoguddannede til at yde omsorg for børn, unge de sårbare og de udsatte

Der skal skabes bedre rammer for de børn og unge ved at forbedre rekrutteringen og fastholdelsessituationen blandt pædagoger på børneområdet og socialpædagoger, der arbejder med udsatte og sårbare børn, unge og voksne.

Der prioriteres 1,585 mia. kr. til dette formål i 2026 og frem, hvor 1,5 mia. kr. udmøntes i kommunerne og 0,085 mia. kr. i regionerne. Den konkrete udmøntning af midlerne aftales ved de kommunale og regionale overenskomstforhandlinger i 2024 og frem mod 2026.

Aftaleparterne er enige om et generelt varigt løft af lønniveauet for pædagoger og socialpædagoger ansat i kommunerne og regionerne.

Aftaleparterne er enige om, at de relevante overenskomstparter ved overenskomstforhandlingerne i 2024 implementerer en normperiode på minimum seks måneder for pædagoger på dagområdet. I forbindelse hermed drøftes fx bestemmelsen om beregning af arbejdstid i normperioden. Centralt aftalte længere normperioder berøres ikke.

Aftaleparterne er enige om, at de relevante overenskomst- og aftaleparter ved overenskomstforhandlingerne i 2024 aftaler nye principper for seniorordningerne for kommunale og regionale pædagoger og socialpædagoger, således at aldersgrænsen for seniordagenes ikrafttræden, og aldersgrænserne for eventuelle yderligere allerede aftalte seniordage, indekseres i forhold til fremtidige beslutninger om levetidsindeksering af folkepensionsalderen, samt at seniordage som udgangspunkt udbetales.

Aftaleparterne noterer sig, at de nuværende aldersgrænser for pædagoger og socialpædagoger på 58 år sikrer de ansatte 10 år med seniordage inden folkepensionsalderen, da folkepensionsalderen for nuværende 58-årige er 68 år. Aftaleparterne er enige om, at aftalen sikrer, at medarbejderne, der i dag har en 58-års ordning for seniordage, fortsat har 10 år med seniordage inden folkepensionsalderen, samt at eventuelle øvrige trin i seniordagsaftalerne reguleres tilsvarende, så fremtidige årgange opnår samme antal år på de enkelte trin som i dag.

Med de nye principper gælder, at:

- Da folkepensionsalderen forhøjes med ét år i 2035, kræver en fastholdelse af en 10-årig periode med seniordage, at ordningen reguleres i 2025, således at aldersgrænsen for seniordage hæves med ét år. Der aftales dog en indfasning, således at ordningerne første gang reguleres i 2026.
- Når Folketinget fremover træffer beslutninger om regulering af folkepensionsalderen med virkning fra 2040 og frem, indebærer det, at aldersgrænserne for seniordage reguleres tilsvarende 10 år forinden, det vil sige i 2030 i forbindelse med beslutningen i 2025 om regulering af folkepensionsalderen i 2040.

2B. Arbejde uden for dagsarbejdstid skal værdsættes

Det skal være mere attraktivt at deltage i vagtarbejdet uden for normal dagsarbejdstid.

Der prioriteres 0,315 mia. kr. til dette formål i 2026 og frem, hvor 0,26 mia. kr. udmøntes i kommunerne og 0,055 mia. kr. i regionerne. Den konkrete udmøntning af midlerne aftales ved de kommunale og regionale overenskomstforhandlinger i 2024 og frem mod 2026.

Aftaleparterne er enige om at prioritere en lønforbedring til medarbejdere på det pædagogiske og socialpædagogiske døgnområde i kommunerne og regionerne, der yder en særlig indsats om natten, aftenen og i weekenden. Det økonomiske incitament skal sikre en tydelig sammenhæng mellem den enkelte medarbejders antal præsterede vagter uden for normal arbejdstid og medarbejderens honorering. Honoreringen må ikke have karakter af et grundlønstillæg, men skal tilskynde til at tage flere vagter.

Aftaleparterne er enige om, at de omtalte medarbejdere på det pædagogiske og socialpædagogiske døgnområde dækker over de personalegrupper, der følger de samme arbejdstidsaftaler eller har enslydende arbejdstidsregelsæt med kommunale og regionale pædagoger og socialpædagoger på døgnområdet.

Aftaleparterne er enige om, at de relevante overenskomst- og aftaleparter ved overenskomstforhandlingerne i 2024 aftaler mulighed for at planlægge med længere vagter for medarbejdere på det pædagogiske og socialpædagogiske døgnområde i kommunerne og regionerne, således at den øvre grænse for vagtlængden forøges til 12 timer i hverdagen og 12 timer i weekenden.

Aftaleparterne er enige om, at lokale aftaler om nedsættelse af hviletiden til 8 timer kan medvirke til mere lokal fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen. Aftaleparterne er derfor enige om, at lokale aftaler om nedsættelse af hviletiden til 8 timer udbredes mere på det pædagogiske og socialpædagogiske døgnområde.

3. Tilskynde sundhedspersonale til at arbejde på sygehus og i vagt

Der er en tendens til, at visse faggrupper forlader det offentlige sygehusvæsen, hvilket særligt på sigt kan skabe udfordringer med at fastholde personale med rette kompetencer. Hertil kommer, at vagtbyrden er meget ulige fordelt mellem og inden for medarbejdergrupperne.

Det er væsentligt for robustheden og kvaliteten af patientplejen, at sygehusene har tilstrækkeligt med dygtige og motiverede medarbejdere til at løfte opgaven.

Aftaleparterne er enige om at prioritere 1,86 mia. kr. fra den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår i 2026 og frem til at styrke sygehusvæsenet ved at forbedre fastholdelsen på sygehusene og brede vagtbyrden ud. Midlerne udmøntes til regionerne.

3.A. Vagtarbejdet skal fordeles bedre

Patienter og borgere har brug for plejepersonale døgnet rundt. Der er i dag for få, der deltager i vagtarbejdet uden for dagarbejdstid og i weekender og på helligdage. Det skal derfor være mere attraktivt at gå i vagt på alle tider af døgnet og på alle ugens dage, og vagtarbejdet skal fordeles bedre mellem de ansatte. Dette er i tråd med Robusthedskommissionens anbefaling om, at vagtarbejdet skal deles mellem flere.

Der prioriteres 1,0 mia. kr. til dette formål i 2026 og frem. Den konkrete udmøntning af midlerne aftales ved de regionale overenskomstforhandlinger i 2024 og frem mod 2026.

Aftaleparterne er derfor enige om at styrke det økonomiske incitament til at tage vagter for medarbejdere på regionale hospitaler, der varetager plejeopgaver eller andet relevant fagligt arbejde på sygehusene inden for de døgndækkede områder med meget vagtarbejde og arbejde i tidsrum uden for normal dagarbejdstid.

Det økonomiske incitament skal sikre en tydelig sammenhæng mellem den enkelte medarbejders antal præsterede vagter uden for normal arbejdstid og medarbejderens honorering. Honoreringen må ikke have karakter af et grundlønstillæg, men skal tilskynde til at tage flere vagter.

Aftaleparterne er enige om, at de omtalte medarbejdere, der varetager plejeopgaver på sygehusene eller andet relevant fagligt arbejde inden for de døgndækkede områder, dækker over de personalegrupper, der følger de samme arbejdstidsaftaler eller har enslydende arbejdstidsregelsæt med sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og jordemødre inden for de døgndækkede områder på de regionale hospitaler.

Aftaleparterne er enige om, at lønmidlerne betinges af, at en markant større andel af medarbejdere, der varetager plejeopgaver inden for de døgndækkede områder de regionale hospitaler, regelmæssigt skal indgå i vagtarbejdet uden for dagsarbejdstid.

Aftaleparterne er enige om, at mindst 85 pct. af sygeplejersker, jordemødre og social- og sundhedsassistenter på de regionale hospitaler, i 2026 regelmæssigt skal

indgå i vagtarbejdet uden for dagsarbejdstid¹. Aftaleparterne er derudover enige om, at alle nyansættelser som udgangspunkt skal indgå regelmæssigt i vagtarbejdet uden for dagsarbejdstid.

Aftaleparterne er enige om, at de relevante overenskomst- og aftaleparter ved overenskomstforhandlingerne i 2024 aftaler indsatser, der understøtter en øget fleksibilitet i vagtplanlægningen og nye måder at tilrettelægge arbejdet på de regionale hospitaler for medarbejdere, der varetager plejeopgaver inden for de døgn-dækkede områder, så hensynet til stabil og sikker drift tilgodeses.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at de relevante overenskomst- og aftaleparter ved overenskomstforhandlingerne i 2024 aftaler nye regler for frivilligt ekstra arbejde for medarbejdere, der varetager plejeopgaver inden for de døgn-dækkede områder på de regionale hospitaler, således at betalingen for frivilligt ekstra arbejde ikke overstiger den normale timeløn, før den enkelte har arbejdet 37 timer om ugen målt over normperioden. Tiltaget skal kunne begrundes objektivt inden for EU-rettens rammer. Formålet er at motivere flere til at gå på fuldtid og modvirke de strukturer, der i øjeblikket medvirker til, at mange vælger at arbejde på deltid, fordi der er større incitament hertil, frem for at tage fuldtidsbeskæftigelse. Dette er i tråd med Robusthedskommissionens anbefaling om, at flere skal op i tid og skæve incitamenter til deltid skal fjernes.

3.B. Fastholdelsen på områder, hvor der er særlige udfordringer, skal forbedres

Det er i dag særligt vanskeligt at rekruttere plejepersonale til visse områder på hospitalerne. På det regionale område drejer det sig særligt om psykiatrien, akutområdet og det medicinske område på sygehusene samt yderområderne.

Der afsættes 0,15 mia. kr. til dette formål i 2026 og frem. Midlerne udbetales til regionerne, som fastsætter udmøntningen lokalt. Den konkrete udmøntning af midlerne aftales ved de regionale overenskomstforhandlinger i 2024 og frem mod 2026.

3.C. Det skal være mere attraktivt at være ansat på de regionale hospitaler, og kompetencerne skal anvendes der, hvor der er størst behov

Sygeplejefaglige kompetencer er afgørende for driften på de regionale hospitaler. Regionerne oplever tiltagende udfordringer med at rekruttere sygeplejersker, hvorfor der er behov for at gøre det mere attraktivt for sygeplejersker at være ansat på de regionale hospitaler og nødvendigt, at de sygeplejefaglige kompetencer anvendes der, hvor de gør størst forskel.

Der afsættes 0,71 mia. kr. til dette formål i 2026 og frem. Den konkrete udmøntning af midlerne aftales ved de regionale overenskomstforhandlinger i 2024 og frem mod 2026.

¹ Målsætningen opgøres på baggrund af tidsdata fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor. Regelmæssigt uden for dagsarbejdstid defineres som minimum 96 timer om året (fx 12 vagter á 8 timer om året). Datagrundlaget konsolideres, når de endelige tal for 2022 foreligger.

Aftaleparterne er enige om at oprette et anciennitetstillæg til sygeplejersker og jordemødre, som træder i kraft efter tidligst 4 års beskæftigelse på et regionalt hospital.

Aftaleparterne er enige om, at regionerne skal kunne anvende sygeplejeressourcerne på tværs inden for hospitalerne, og så alle bidrager til at løse kerneopgaven til gavn for patienter og borgere. Danske Regioner og FH er enige om, at gældende overenskomster ikke er til hinder herfor.

Aftaleparterne er enige om, at sygeplejerskestuderende fra optaget i 2024/2025 skal ansættes i den sidste lange praktikperiode, så de studerendes kompetencer kan anvendes bedst muligt i opgaveløsningen og indgår i normeringen i det omfang, det er muligt. Regeringen igangsætter et arbejde i samarbejde med relevante parter med henblik på at implementere tiltaget, herunder afdække de økonomiske konsekvenser. Arbejdet skal tænkes sammen med reformarbejdet om sygeplejerskeuddannelsen, der igangsættes i 2024. Tiltaget skal gennemføres således, at det læringsmæssige udbytte af praktikperioden ikke forringes, at de studerende understøttes bedst muligt i overgangen fra uddannelse til praksis, samt at det understøtter en fuldtidskultur.

4. Understøtte et fleksibelt offentligt arbejdsmarked med flere på fuldtid

Dele af den offentlige sektor oplever vedvarende udfordringer med at rekruttere og fastholde personale med de rette kompetencer. Det tyder på, at den offentlige løndannelse er for ufleksibel.

Kommunale og regionale overenskomstforhandlinger i 2024

Henset til trepartsforhandlingernes nære tidsmæssige tilknytning til overenskomstforhandlingerne i 2024, afsluttes de kommunale og regionale overenskomstforhandlinger på FHs område i regi af forligsinstitutionen. Forligsmanden anmodes om, at alle aftaler på FHs område optages i ét samlet mæglingsforslag i det omfang, der er grundlag herfor i forligsmandsloven og i forligsmandens praksis. Det skal sikres, at der på alle overenskomstområder afholdes reelle forhandlinger. Der er enighed mellem aftaleparterne om, at aftaler på Akademikernes område ikke indgår i mæglingsforslaget på FHs område.

KL og Danske Regioner forpligter sig til ikke at gå ind i de kommunale og regionale overenskomstforhandlinger med krav om skævdeling.

For at understøtte dette er aftaleparterne enige om at prioritere 0,1 mia. kr. fra den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår til at håndtere eventuelle utilsigtede konsekvenser forårsaget af nærværende aftale. Heraf udmøntes 0,07 mia. kr. i kommunerne, hvor midlerne målrettes ledere fore medarbejdere i den kommunale sundheds- og ældrepleje samt det kommunale pædagogiske område, og 0,03 mia. kr. i regionerne.

Aftaleparterne er enige om, at garantiordninger, suspenderes ved overenskomstforhandlingerne i 2024 (gennemsnitsløngarantien og udmøntningsgarantien i sin tidligere form). Efter afslutningen af overenskomstforhandlingerne i 2024 igangsættes et arbejde mellem overenskomstparterne med henblik på at udvikle nye garantiordninger, der ikke hindrer en bæredygtig og fleksibel løndannelse. De nye garantiordninger implementeres ved næstkommende overenskomstforhandlinger efter 2024.

Bæredygtig og fleksibel offentlig løndannelse

Aftaleparterne er enige om, at en bæredygtig og fleksibel løndannelse er overenskomstparternes ansvar inden for rammerne af den samfundsøkonomiske udvikling.

Overenskomstparterne forpligter sig til, at den offentlige løndannelse skal understøtte:

- transparens om lønninger og løndannelsen, herunder ift. overenskomstparternes afvejninger, valg og prioriteringer,
- tilpasning til markedsforhold på arbejdsmarkedet og til samfundsudviklingen, herunder at afhjælpe rekrutteringsudfordringer
- at lønningerne står i rimeligt mål til de ansattes kvalifikationer, erfaring, indsats og opgaver, og hensigtsmæssige lønrelationer mellem den offentlige og private sektor, og endeligt,
- at de offentlige institutioner og den offentlige sektor som helhed kan løfte sine opgaver.

Overenskomstparterne tager et fælles ansvar for at udvikle og forandre løndannelsen i kommuner og regioner, så den bliver mere bæredygtig og fleksible. Overenskomstparterne er enige om at øge brugen af lokal løndannelse og give mulighed for at styrke ledelses- og rekrutteringsmulighederne lokalt. I forlængelse heraf forpligter overenskomstparterne sig i kommuner og regioner fra og med næstkommende overenskomstforhandling efter 2024 at øge brugen af bæredygtig og fleksibel løndannelse, herunder lokalløn, rekrutteringspuljer og organisationspuljer. Den bæredygtige og fleksible løndannelse skal have særlig fokus på at understøtte tilpasning til markedsforhold på arbejdsmarkedet og til samfundsudviklingen, herunder afhjælpe strukturelle rekrutteringsudfordringer nationalt og lokalt.

Overenskomstparterne noterer sig, at ovenstående ikke ændrer på, at det inden for rammerne af den danske model er muligt at fremsætte krav om og aftale en lønfremgang, der sikrer en reallønsudvikling.

I 2030 drøfter overenskomstparterne, hvordan der i fremtiden kan sikres en bæredygtig og fleksibel løndannelse.

Aftaleparterne er enige om, at der herudover udmøntes 1,0 mia. kr. fra den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår i de næstkommende overenskomstforhandlinger efter 2024 til bæredygtig og fleksibel løndannelse. Hovedparten af disse midler udmøntes decentralt som lokalløn med henblik på at forbedre rekrutterings- og fastholdelsessituationen lokalt. Heraf udmøntes 0,65 mia. kr. i kommunerne og 0,35 mia. kr. i regionerne.

Aftaleparterne er enige om, at der udmøntes 15 mio. kr. fra den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår til at oprette en udviklingsfond med hovedformålet at sikre fortsat udvikling af den danske aftalemodel på det offentlige arbejdsmarked.

Aftaleparterne er enige om, at der efter afslutningen af overenskomstforhandlingerne i 2024 nedsættes et udvalg på hvert af de offentlige arbejdsgiverområder bestående af repræsentanter fra overenskomstparterne. Udvalgene skal frem mod næstkommende overenskomstforhandlinger drøfte veje til en mere bæredygtig og fleksibel løndannelse, herunder:

- fremtidige garantiordninger, der understøtter en fleksibel løndannelse,
- muligheder for øget brug af lokalløn, og
- muligheder for at bruge den centrale overenskomstramme til at adressere specifikke hensyn, herunder rekruttering.

I et separat fællesudvalg vil der blive foretaget erfaringsudveksling og gensidig inspiration mellem de tre offentlige aftaleområder.

Drøftelserne afsluttes senest medio 2025 med henblik på, at drøftelserne bæres ind i næstkommende overenskomstforhandlinger på hhv. det statslige, kommunale og regionale område. Der afsættes 3 mio. kr. årligt i 2024 og 2025 til dette formål.

Parterne konstaterer, at der på statens område i OK21 er aftalt et fælles projekt om videreudvikling af statens nye lønsystemer, der i første fase skal etablere et

fælles videns- og erfaringsgrundlag om den lokale løndannelse i staten og i anden fase se på, hvordan statens nye lønsystemer kan forbedres og videreudvikles. Parterne er enige om, at projektet fortsætter uafhængigt af nedsættelsen af udvalget, og at erfaringer og resultater fra projektet i relevant omfang kan indgå i vidensgrundlaget for udvalgets arbejde.

Flere på fuldtid i velfærden

Aftaleparterne er enige om, at løndannelsen skal bidrage til at få flere på fuldtid i kommuner og regioner. På tværs af de offentlige velfærdsområder er det udbredt, at medarbejdere arbejder på deltid, og deltidsfrekvensen har været høj i flere år.

Flere på fuld tid har mange gevinster. Robusthedskommissionen peger bl.a. på, at det kan styrke kvaliteten i opgaveløsningen, forbedre arbejdsmiljøet samt styrke borgenes såvel som medarbejdernes oplevelse af kontinuitet og sammenhæng. En øget arbejdstid blandt de medarbejdere, der allerede arbejder i velfærden, kan også bidrage til at mindske rekrutteringsbehovet fremadrettet.

Aftaleparterne er derfor enige om, at udgangspunktet er, at offentlige ansatte arbejder på fuldtid. I forlængelse af det er aftaleparterne enige om, at omfanget af deltidsarbejde skal nedbringes væsentligt, således at den samlede beskæftigelsesgrad stiger.

Arbejdstidsregler kan have modsatrettet betydning for incitamenter til fuldtidsansættelser for henholdsvis arbejdstager og arbejdsgiver.

Overenskomstparterne er derfor enige om, at arbejdstidsregler, herunder overarbejde inden for normperioder gennemgås i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2024 med henblik på at styrke tilskyndelsen for lønmodtagerne til fuldtid uden samtidig at svække arbejdsgivers incitamenter til fuldtidsansættelser. Overenskomstparterne forpligter sig til at udarbejde løsninger, der øger arbejdstiden over normperioden uden at tilskynde arbejdsgiverne til deltidsansættelse. Det gælder for grupperne sygeplejersker og jordemødre på de regionale hospitaler, social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter, pædagoger og socialpædagoger i kommuner og regioner.

Overenskomstparterne har allerede i dag igangværende projekter for at understøtte, at flere kommer på fuldtid i kommuner og regioner. Et væsentligt element heri er at gøre op med den deltidskultur, der findes blandt både arbejdsgivere og medarbejdere.

Både arbejdsgivere og lønmodtagere har ansvaret for, at flere kommer på fuldtid. Det kræver en fortsat kulturændring blandt arbejdsgivere og lønmodtagere samt et vedvarende fokus på ledelsesopbakning, fleksibilitet blandt medarbejderne og lokale løsninger ift. vagplanlægning mv. Derfor er der enighed om, at der afsættes 6 mio. kr. årligt i 2024, 2025 og 2026 til at videreføre og udvikle den kommunale indsats En Fremtid med Fuldtid, så der skabes sikkerhed for det fælles arbejde med indsatsen en årrække frem. Ligeledes afsættes der 2 mio. kr. årligt i 2024, 2025 og 2026 til fuldtidsprojektet på det regionale område. Midlerne udmøntes fra de afsatte midler fra den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår til at understøtte arbejdsmiljøet i velfærden, jf. også nedenfor.

Aftaleparterne er enige om, at det er en politisk målsætning, at alle ledige stillinger i regionerne, og alle ledige stillinger i kommunerne inden for sundheds- og ældreområdet, socialområdet samt på dag-tilbudsområdet som udgangspunkt slås op som fuldtidsstillinger.

KL tilkendegiver, at de enkelte kommuner i 2024, 2027 og 2030 vil give alle allerede deltidsansatte på de pågældende områder, som anmoder om det og som ikke er ansat i en tidsbegrænset stilling, et tilbud om at komme på fuldtid. Tilbuddet gives senest seks måneder efter anmodningen. Kommunerne kan imødekomme et ønske om at arbejde på fuldtid ved at tilbyde en anden fuldtidsstilling i kommunen eller ved at tilbyde supplerende timer til vedkommendes nuværende deltidsansættelse. I begge situationer vil dette kunne betyde, at medarbejderen skifter arbejdssted eller eventuelt tilknyttes flere arbejdssteder, ligesom der vil kunne ske ændringer i forhold til arbejdstidens placering. KL tilvejebringer data således, at det nedsatte statistikudvalg kan vurdere effekten af ordningen.

Danske Regioner tilkendegiver, at bestyrelsen tidligere har besluttet, at alle regionale stillinger oplås på fuldtid, samt at alle ansatte har ret til at blive ansat på fuldtid.

Aftaleparterne er enige om, at der på områder med mangel på arbejdskraft (en høj deltidsfrekvens og rekrutteringsudfordringer) er mulighed for at give et fuldtidstillæg til ansatte, der arbejder fuld tid, såfremt det vurderes relevant og kan begrundes objektivt inden for EU-rettens rammer. Beskæftigelsesministeriet understøtter det overordnede juridiske grundlag.

Herudover leverer det nedsatte statistikudvalg på det offentlige område det nødvendige grundlag for at kunne vurdere, på hvilke områder der opleves en sådan mangel på arbejdskraft at et fuldtidstillæg kan bringes i anvendelse. Tiltaget skal øge incitamentet til, at velfærdsmedarbejderne på områder med mangel på arbejdskraft arbejder fuldtid. På områder, hvor der fx er udfordringer med tilrettelæggelse af arbejdstid og vagt, vil flere på fuldtid (37 timer) understøtte forudsigelighed i vagtplanlægningen.

Fremtidens danske model på det offentlige område

Aftaleparterne er enige om, at den offentlige aftalemodel skal videreføres, styrkes og udvikles. Det er kernen i den danske model – også på det offentlige område – at arbejdsgivere og lønmodtagere aftaler løn og arbejdsvilkår uden politisk indblanding.

Aftaleparterne er enige om, at det er en del af fundamentet for den offentlige aftalemodel, at løndannelsen i den offentlige sektor finder sted under hensyntagen til den samfundsøkonomiske udvikling. Det dækker blandt andet over, at det er de konkurrenceudsatte private erhverv, der sætter rammen for lønudviklingen i samfundet.

Aftaleparterne er således enige om, at der ikke igen tilføres lønmidler uden om den almindelige aftalemodel på det offentlige område.

Aftaleparterne forpligter sig derfor til, at eventuelle fremtidige rekrutteringsudfordringer i dele af den offentlige sektor løses inden for den almindelige økonomiske ramme ved overenskomstforhandlingerne.

Aftaleparterne er enige om, at der nedsættes et statistikudvalg på det offentlige område, der har til formål at følge med i den offentlige løndannelse og lønudvikling, samt forholdene på det offentlige arbejdsmarked, herunder arbejdstid, rekruttering, fastholdelse, personalesammensætning og -omsætning. Udvalget består af repræsentanter på embedsmandsniveau fra Finansministeriet, Økonomiministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation og Akademikerne. Som observatører deltager Forhandlingsfællesskabet, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, Dansk Arbejdsgiverforening, Nationalbanken og Danmarks Statistik. Udvalget sekretariatsbetjenes af Finansministeriet og Økonomiministeriet.

Der afsættes 3 mio. kr. årligt fra 2024 til dette formål.

Udvalgets opgave vil være at kortlægge og analysere udviklingen på det offentlige arbejdsmarked, herunder rekrutteringssituationen på kort og langt sigt på tværs af delsektorer og personalegrupper i den offentlige sektor samt faktorer af betydning herfor. Udvalgets kommissorie udarbejdes af aftaleparterne efter indgåelsen af overenskomstforhandlingerne i 2024 på baggrund af et oplæg fra regeringen.

5. Understøtte arbejdsmiljøet i velfærden

Robusthedskommissionen har afrapporteret i september 2023. Aftaleparterne er enige om, at Robusthedskommissionen har leveret et vigtigt arbejde og blandt andet peget på, at arbejdsmiljøet skal styrkes.

Et godt arbejdsmiljø er generelt set et vigtigt element i arbejdet med at sikre, at den offentlige sektor er attraktiv, så man kan rekruttere og fastholde medarbejdere.

Der prioriteres 60 mio. kr. i 2024, og 90 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 ud af den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår til at styrke arbejdsmiljøet og understøtte attraktive arbejdspladser i kommuner og regioner, herunder også understøtte opfølgningen på blandt andet Robusthedskommissionens anbefalinger vedr. karriereveje forankrede i det patient- og borgenære arbejde, bedre introforløb for nyuddannede og bedre muligheder for seniorer til at blive på arbejdsmarkedet. Herudover kan arbejdet med flere på fuldtid understøttes.

Den konkrete udmøntning af midlerne aftales mellem regeringen og relevante parter, når overenskomstforhandlingerne for kommuner og regioner i 2024 er overstået, på baggrund af et fagligt oplæg fra regeringen til en enkel og fleksibel udmøntningsmodel.

Økonomi

Der fremgår en økonomitabel af *tabel 1*. Efter 2030 er midlerne varige.

Tabel 1
Økonomitabel

Mio. kr., 2024-pl	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. Øge omfanget af kvalificeret arbejdskraft i sundheds- og ældreplejen	550	1400	1900	1900	1900	1900	1900
1A. Flere medarbejdere i sundheds- og ældreplejen	550	900	1250	1250	1250	1250	1250
-heraf kommuner	500	750	1100	1100	1100	1100	1100
-heraf regioner	50	150	150	150	150	150	150
1B. En mere smidig kommunal sundheds- og ældrepleje	0	500	650	650	650	650	650
-heraf kommuner	0	500	650	650	650	650	650
-heraf regioner	0	0	0	0	0	0	0
2. Understøtte trygge rammer for børn, unge og de sårbare borgere	550	1150	1900	1900	1900	1900	1900
2A. Flere pædagoguddannede til at yde omsorg for de mindste, de sårbare og de udsatte	550	835	1585	1585	1585	1585	1585
-heraf kommuner	500	750	1500	1500	1500	1500	1500
-heraf regioner	50	85	85	85	85	85	85
2B. Arbejde uden for dagsarbejdstid skal værdsættes	0	315	315	315	315	315	315
-heraf kommuner	0	260	260	260	260	260	260
-heraf regioner	0	55	55	55	55	55	55
3. Tilskynde sundhedspersonale til at arbejde på sygehus og i vagt	800	1620	1860	1860	1860	1860	1860
3A. Vagtarbejdet skal fordeles bedre	530	750	1000	1000	1000	1000	1000
-heraf kommuner	0	0	0	0	0	0	0
-heraf regioner	530	750	1000	1000	1000	1000	1000
3B. Fastholdelsen på områder, hvor der er særlige udfordringer, skal forbedres	270	270	150	150	150	150	150
-heraf kommuner	0	0	0	0	0	0	0
-heraf regioner	270	270	150	150	150	150	150
3C. Det skal være mere attraktivt at være ansat på de regionale hospitaler, og kompetencerne skal anvendes der, hvor der er behov	0	600	710	710	710	710	710
-heraf kommuner	0	0	0	0	0	0	0
-heraf regioner	0	600	710	710	710	710	710

Tabel 2 (fortsat)
Økonomitabel

Mio. kr., 2024-pl	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
4. Understøtte et fleksibelt offentligt arbejdsmarked med flere på fuldtid	106	106	1118	1118	1118	1118	1118
Trepartsstatistikudvalg	3	3	3	3	3	3	3
Udvalg for fleksibel løndannelse	3	3					
Udviklingsfond på det offentlige område	0	0	15	15	15	15	15
Midler til bæredygtig og fleksibel løndannelse, heraf hovedparten til decentral udmøntning	0	0	1000	1000	1000	1000	1000
-heraf kommuner	0	0	650	650	650	650	650
-heraf regioner	0	0	350	350	350	350	350
Midler til håndtering af uforudsete konsekvenser	100	100	100	100	100	100	100
-heraf kommuner	70	70	70	70	70	70	70
-heraf regioner	30	30	30	30	30	30	30
5. Understøtte arbejdsmiljøet i velfærden	60	90	90	0	0	0	0
I alt	2066	4366	6868	6778	6778	6778	6778
-heraf kommuner	1070	2330	4230	4230	4230	4230	4230
-heraf regioner	930	1940	2530	2530	2530	2530	2530
Efter tilbageløb	947	1977	3086	2996	2996	2996	2996
Ekstraordinær ramme til løn og arbejdsvilkår	1000	2000	3000	3000	3000	3000	3000
Balance (opgjort efter tilbageløb)	53	23	-86	4	4	4	4

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 11.

Rekruttering og fastholdelse af pædagoger

Resume

Der følges op på drøftelser i Den Administrative Styregruppe fra d. 22. januar 2024 vedr. kommunernes- og regionens rekrutteringsudfordringer til det social- og specialpædagogiske område.

UCN har, med tilsagn fra Den Administrative Styregruppe søgt og fået tildelt 7,3 mio. kr. fra Social- og Boligstyrelsen til efter- og videreuddannelse på det specialiserede socialområde i perioden 2024-2028.

UCN har udfærdiget et statusnotat og kommer med bud på den videre proces.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

1. Tager statusorientering til efterretning
2. Udpeger kommunale og regionale chefer som kan deltage i mødet omkring den konkrete udmøntning af puljemidlerne
3. Godkender, at UCN i samarbejde med DAS Social udarbejder et forslag til kommissorium for udmøntningen af puljen samt videreudvikling af samarbejdet.

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - rekruttering og fastholdelse af pædagoger
- Oplæg Projektorg. Det specialiserede socialområde - Nordjysk netværk i samarbejde med UCN_

Beslutning:

DAS tager orientering til efterretning, og bakker op om udfærdigelse af et kommissorie for den videre udmøntningsproces.

DAS vil gerne udpege én repræsentant fra hver klynge, så ikke alle kommuner skal møde op til dialogmødet.

Sagsfremstilling

Der blev på møde i DAS- Social den 22. januar med deltagelse af uddannelseschef Anne Krogh fra UCN givet en mundtlig orientering om puljemidler fra Social- og Boligstyrelsen til uddannelse og efter- og videreuddannelse på det specialiserede socialområde. Der har efterfølgende været et tæt samarbejde mellem UCN og udvalgte chefer/relevante aktører omkring en fælles projektansøgning til puljen.

Projektansøgningen er efterfølgende godkendt af Social- og Boligstyrelsen med tilsagn til UCN om 7,3 mio. kr. til anvendelse i perioden medio 2024-2028.

På mødet i DAS-Social den 22. januar var der desuden et ønske om at formalisere samarbejdet på tværs af regionen og udarbejde et fælles strategisk ståsted på tværs af Nordjylland og UCN. I den forbindelse ønskede man at sikre, at der sker en kobling til Den Nordjyske Socialaftale.

Formål med puljemidlerne

Formålet med tilskuddet er udvikling og gennemførelse af uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteter af medarbejdere på tilbud på det specialiserede socialområde og herunder at anvende nogle af midlerne til meritpædagoguddannelserne.

Målgruppe

Målgruppen er medarbejdere på tilbud på det specialiserede socialområde.

Der gives støtte til grunduddannelsen som meritpædagog og til efter- og videreuddannelse af ufaglærte og faglærte:

- 1) Uddanne meritpædagoger med social-og specialpædagogisk specialisering via
 - a) Meritpædagoguddannelsen
 - b) Meritpædagog via målrettet sporskifte
- 2) Kompetenceudvikle og efteruddanne medarbejdere på tværs af uddannelsesniveauer inden for udvalgte faglige tematikker via akademi- og diplomuddannelse.

Vi vil bestræbe os på at anvende ca. 40 % af de samlede midler til at uddanne meritpædagoger, og ca. 60 % af midlerne vil blive anvendt til at opkvalificere og efteruddanne medarbejdere via akademi- og diplomuddannelse. Der vil i projektperioden være løbende dialog og opfølgning i.f.t. hvilke uddannelsesstilbud de sociale tilbud efterspørger.

Tilrettelæggelse af uddannelsesforløb

Uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteterne skal tilrettelægges og afvikles på en måde, så flest mulige medarbejdere får mest muligt ud af aktiviteterne. Det betyder, at uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteterne skal tilpasses det faglige niveau, gruppen af medarbejdere aktuelt befinder sig på, og med kobling og hensyntagen til deres daglige arbejde.

Status på processen

- 9. januar 2024
UCN modtager tilskudsbrev fra styrelsen – og beslutter at involvere aftagerne, så vi står på et fælles grundlag omkring anvendelsen af midlerne
- 22. januar 2024
UCN deltager på møde i DAS, hvor det aftales, at DAS udpeger relevante chefer, som skal bidrage til at udforme et fælles grundlag og indsatser ift. anvendelse af midlerne.
- 8. februar 2024
UCN afholdt møde for udvalgte chefer og øvrige relevante aktører. På dette møde kunne deltagerne komme med input til de indsatser, vi sammen ønskede at anvende midlerne til pba. den Nordjyske Socialaftale. Opfølgning efter mødet den 8. februar med mailhøring på udkast til det fælles grundlag for indsatserne
- 8. februar – 29. februar 2024
Udarbejdelse af projektansøgning ved UCN.
- 13. marts 2024
Tilsagn fra Styrelsen omkring tilskud til projektansøgningen.
- 15. april 2024
Møde med UCN, kommunale og regionale chefer omkring udmøntningen af puljen
(Der vil blive udsendt en særskilt dagsorden for mødet)

Den videre behandling

UCN indkalder de udpegede chefer til møde den 15. april 2024 mhp. at definere konkrete indsatser for udmøntning af puljemidlerne. Samt drøfte ledelse og koordinering af den konkrete rekruttering til uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteter efterår 24 i forbindelse med puljemidlerne. Efterfølgende udarbejder UCN forslag til kommissorium for udmøntning af puljemidlerne samt videreudvikling af samarbejdet, som sendes til høring i DAS Social.

Bilag

Forslag til projektorganisation for formaliseret samarbejde.

Notat

Orientering til	DAS Social
Dokument dato	4. marts 2024
Dokumentansvarlig	ansl
Afdeling	UCN act2learn

Forslag til projektorganisering vedrørende det specialiserede socialområde - et netværk/chefforum indenfor det specialiserede socialområde

På baggrund af møde med Socialdirektør-kredsen i DAS Social den 22. januar 2024 har UCN fået til opgave at udarbejde et forslag til en projektorganisering omkring udmøntning af pulje for udvikling og gennemførelse af uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteter af medarbejdere på tilbud på det specialiserede socialområde. Puljen skal anvendes i perioden fra den 19. december 2023 til den 31. december 2028. Der er via Finansloven afsat 63 mio. kr. og heraf knap 7.3 mio. kr. til Professionshøjskolen University College Nordjylland (UCN).

UCN har et stort ønske om at være i tæt dialog med de nordjyske kommuner og Region Nordjylland omkring omsætningen og selve udmøntningen af puljen, men også at etablere et fremtidigt nordjysk netværk i forbindelse med udvikling, revision og reform af andre uddannelses tilbud herunder såvel grunduddannelser som efter- og videreuddannelser indenfor velfærdsområdet.

Socialdirektørkredsen har anbefalet, at der sikres en kobling til Nordjyske Socialaftale 2023-2024, så den strategiske retning, som er besluttet på tværs af de nordjyske kommuner og Region Nordjylland, understøttes - [Nordjysk Socialaftale 2023-2024](#)

1. Kommissorium

Der skal udarbejdes et kommissorium for arbejdet i kredsen, herunder afklaring af eventuelt formandskab for kredsen der udarbejder dagsorden til møderne. Kommissoriet udarbejdes i samarbejde mellem UCN, Rammeaftalesekretariatet og KKR sekretariatet.

UCN tilbyder at afholde møderne fysisk (campus i Aalborg, Thisted og Hjørring?) (med mulighed for at deltage via teams).

Sekretariatsopgaven skal drøftes i kredsen.

2. Deltagerkredsen

Socialdirektørkredsen udpeger, hvilke repræsentanter fra hver kommune (på chefniveau, ex. handicap- og psykiatrichefer der skal indgå i kredsen) samt på samme ledelsesniveau repræsentation ved Speciaalsektoren i Region Nordjylland.

UCN deltager ved Chef for pædagogik, Chef for act2learn velfærd og Chef for Sundhed.

Der kan deltage andre relevante nøglepersoner ad hoc.

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 12.

Erstatningsbyggeri på Området for Voksne med Udviklingshæmning - Sødisebakke

Resume

Specialektoren, Region Nordjylland, planlægger et konkret projekt, som vil få indflydelse på sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Projektet planlægges indtænkt i den kommende Nordjysk Socialaftale 2025-2026.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

1. Tager orientering til efterretning

Bilag:

- 2024.03.01 Notat vedr. erstatningsbyggeri - Skærmede pladser - Specialektoren

Beslutning:

Pladserne, som skal nedlægges kan godt bruges mens ombygning sker (dog ikke alle pladser). Borgerne tilbydes nye pladser, når de er klar.

Orientering taget til efterretning

NOTAT

Erstatningsbyggeri målrettet borgere med udviklingshandicap og behov for skærmede rammer

Specialektoren, Region Nordjylland, planlægger et konkret projekt, som vil få indflydelse på sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Projektet planlægges indtænkt i den kommende Nordjysk Socialaftale 2025-2026.

Kort om projektet

Specialektoren planlægger at nedlægge 10 utidssvarende og uhensigtsmæssige boliger til borgere med udviklingshandicap. Som erstatning for de 10 boliger vil regionen opføre en nybygget afdeling på 16 boliger. Boligerne skal målrettes borgere med middelsvært/svært udviklingshandicap, som samtidig har andre problemstillinger, og som har behov for afskærmning fra andre borgere.

Boligerne opføres på eksisterende matrikel under Området for Voksne med Udviklingshandicap – Sødisebakke. Der skal udarbejdes lokalplan for det planlagte byggefelt, og tidsplan for projektet afhænger derfor af færdiggørelse af lokalplan.

Formål

Formålet med projektet er at sikre, at Området for Voksne med Udviklingshandicap – Sødisebakke i højere grad kan matche den kommunale efterspørgsel efter skærmede pladser til voksne borgere med udviklingshandicap, samtidig med at utidssvarende boliger skal udfases af brug.

Området har i de senere år oplevet, at borgernes behov tiltagende bliver mere og mere komplekse. Dette resulterer ofte i, at borgerne har behov for en skærmet plads, dvs. en selvstændig lejlighed uden fællesarealer, med egen indgang og også ofte med behov for begrænsning af stimuli, f.eks. særlig støjdemping eller visuel afskærmning.

Områdets fysiske rammer kan aktuelt ikke matche den øgede efterspørgsel på skærmede pladser. Dette skyldes, at flere lejligheder er utidssvarende set efter dagens boligstandard og/eller uhensigtsmæssige i forhold til borgernes behov. Dette resulterer i, at området kontinuerligt må afvise henvendelser fra kommunerne vedr. skærmede pladser.

Konkret har området fra 2021-2023 måttet afvise 89 henvendelser, fordi området ikke kunne tilbyde en ledig plads. Ud af disse 89 er 48 henvendelser blevet afvist, fordi der ikke var en ledig *skærmet*

plads. Området oplever, at henvendelserne er udtryk for reel efterspørgsel, da borgernes historik viser, at kommunerne ofte har afprøvet mange andre mindre specialiserede indsatser først. Når kommunen henvender sig til området vedr. denne målgruppe, er det afklaret, at borgeren har et sådant handicap, behov og funktionsevne, at det kræver en specialiseret og skærmet indsats, som få andre tilbud kan stille til rådighed.

Målgruppe

De kommende boliger målrettes voksne borgere med mellemsvært/svært udviklingshandicap, som har behov for at bo i en skærmet ramme. Målgruppen er kendetegnet ved at have yderligere problemstillinger udover deres udviklingshandicap, f.eks. massiv problemskabende adfærd, udadreagerende adfærd, visse former for selvskadende adfærd, opmærksomhedsforstyrrelser, udviklingsforstyrrelser samt tillægsdiagnoser inden for autismspektret eller psykiatriske diagnoser. Borgerne vil oftest have behov for 1:1-støtte i vågne timer.

Pladserne oprettes fleksibelt mellem SEL §107 og §108.

Pladser og takst

Specialektoren nedlægger 10 utidssvarende og uhenigtsmæssige boliger på tværs af Området for Voksne med Udviklingshandicap – Sødisebakke. Som erstatning for disse 10 boliger planlægger Specialektoren at bygge en ny afdeling med 16 boliger. Projektet udvider dermed områdets botilbudskapacitet med 6 pladser.

Udvidelsen af kapaciteten skal imødekomme en del af den store efterspørgsel efter skærmede pladser, og derudover har området en mindre andel af allerede visiterede borgere, som evt. kunne profitere af at flytte ind i en skærmet lejlighed. Sidst skal det fremhæves, at en afdeling på 16 pladser har en størrelse, der understøtter, at området kan udnytte stordriftsfordele og faglige synergier.

Pladserne i den kommende afdeling forventes anvendt af kommuner i hele landet – svarende til områdets nuværende henvendelsesmønster.

Det forventes, at takst for de nye pladser vil være på niveau med aktuel takst for døgnophold for borgere med særforanstaltninger, som i 2024 er på ca. 8.400 kr. Det skal dog understreges, at taksten kan variere, da takst for den enkelte borger forhandles individuelt.

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 13.

Eventuelt

Beslutning:

Ingen bemærkninger

Mødet den 04.04.2024

DAS Social

Åben

Punkt 14.

Næste møde

Næste møde i Den Administrative Styregruppe finder sted d. 27. maj kl. 12.00-16.00 (virtuelt møde)

Beslutning:

Ingen bemærkninger.